

Helyi Cselekvési Terv

A helyi identitás és közösség erősítése Vajszló térségében

Azonosítószám:
TOP-5.3.1-16-BA2-2017-00001

4. sz. módosítás
2023. május

Támogatást igénylő:
Baranya Megyei Önkormányzat

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

2018

Készítette:

MSB FEJLESZTÉSI TANÁCSADÓ ZRT.

Tartalomjegyzék

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
1. Helyzetelemzés	6
1.1. Közösségi felmérés módszertana.....	6
1.2. Közösségi felmérés eredményei	7
1.2.1. Interjúk eredményeinek bemutatása.....	7
1.2.2. Közösségi beszélgetés eredményeinek bemutatása.....	10
1.2.3. A kérdőív eredményeinek bemutatása	13
1.3. Tervezési mátrix	33
1.4. Értékleltár	36
1.5. Fejlesztési célok meghatározása	40
1.6. SWOT analízis.....	40
2. A tervezett közösségi tevékenységek bemutatása	42
2.1. Tervezett programok bemutatása.....	42
2.1.1. Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési rendezvények	44
2.1.2. Vajszlói rendezvények és programok	50
2.1.3. Adorjási rendezvények és programok	54
2.1.4. Kémeszi rendezvények és programok.....	57
2.1.5. Kórósi rendezvények és programok.....	59
2.1.6. Páprádi rendezvények és programok.....	59
2.1.7. Piskói rendezvények és programok.....	61
2.1.8. Vejti községi rendezvények és programok.....	64
2.1.9. Zalátai rendezvények és programok.....	66
2.2. Képzések bemutatása és tapasztalatcsere	68
2.3. Pénzügyi fedezet bemutatása	70
2.4. Közösségi tevékenységek történeti feltárása	70
2.5. A tervezett tevékenységek és az igényfelmérés eredményei közötti koherencia bemutatása.....	71
2.6. A Pályázati Felhívás és a tervezett tevékenységek közötti koherencia bemutatása ..	74
3. Cselekvési ütemterv	76
4. Partneri együttműködések bemutatása	82
5. A programoktól elvárt eredmények bemutatása	84
6. Fenntartási kötelezettség	85
7. Kockázatelemzés	86

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Interjúk eredményeinek összefoglalása	8
2. táblázat: Tervezési mátrix	34
3. táblázat: SWOT analízis.....	41
4. táblázat: A tervezett programok összefoglalása	42
5. táblázat: Pénzügyi fedezet bemutatása	70
6. táblázat: Az igényfelmérés és a tervezett programok koherenciájának bemutatása	71
7. táblázat: A Pályázati Felhívás és a tervezett programok koherenciájának bemutatása.....	74
8. táblázat: Gantt-diagram	77
9. táblázat: Tételes cselekvési ütemterv	79
10. táblázat: Kockázatok elemzése.....	87

Ábrajegyzék

1. ábra: A közösségi interjúk során megszólított személyek száma településenként.....	8
2. ábra: Válaszadók nemek szerinti megoszlása	14
3. ábra: A válaszadók korcsoportok szerinti megoszlása	14
4. ábra: A válaszadók családi állapot szerinti megoszlása	15
5. ábra: „Nevel gyermeket?”	15
6. ábra: „Mióta él a településen?”	16
7. ábra: „Miért lakik itt?”	16
8. ábra: „Mivel foglalkozik?”	17
9. ábra: „Hol dolgozik?”.....	17
10. ábra: „Hogyan jellemezné környezete lakosságát?”	18
11. ábra: A térségi települések közötti együttműködés megítélése.....	18
12. ábra: „Ön szerint hogyan lehetne erősíteni az együttműködést a környező településekkel?”	19
13. ábra: Milyen feladatokat vállalna a helyi értékek gyűjtésében? Segít a... ..	19
14. ábra: Honnan tájékozódik a helyi hírekről/eseményekről?	20
15. ábra: A környező településekkel közösen létrehozandó "térségi Facebook oldal" létrehozásában milyen feladatot vállalna?.....	20
16. ábra: A környező településekkel közösen létrehozandó "térségi újság" létrehozásában milyen feladatot vállalna?	21
17. ábra: Mikor segédkezett valamilyen helyi rendezvény szervezésében/kivitelezésében?... ..	21
18. ábra: Mely közlekedésbiztonsági programokat tartaná fontosnak?	22

19. ábra: A piac létrehozásával kapcsolatban milyen feladatokat vállalna?	23
20. ábra: Milyen feladatokat vállalna a környező településekkel való találkozás (szomszédolás) alkalmával?	23
21. ábra: Mit szeretne tanulni/elsajátítani helyi tudás-átadás (tanulókör) keretében?	24
22. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?	24
23. ábra: Milyen közösségi rendezvényeket szeretne a településen?	25
24. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?	25
25. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?	26
26. ábra: Milyen közösségi rendezvényeket szeretne a településen?	26
27. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?	26
28. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?	27
29. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?	28
30. ábra: Milyen rendezvényeket szeretne a helyi gyermekeknek?	29
31. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?	29
32. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?	30
33. ábra: Milyen közösségi rendezvényeket szeretne a településen?	30
34. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?	31
35. ábra: Ha módjában állna, min változtatna?	31
36. ábra: Milyen témájú tanulókört tartana hasznosnak?	32
37. ábra: Milyen rendezvényeket szeretne a helyi gyermekeknek??	32
38. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a település közösségének/az itt élők önértékelésének megerősítésében?	32
39. ábra: Ha módjában állna, min változtatna?	33

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A **Baranya Megyei Önkormányzat** kezdeményezése alapján Vajszló térségében közösségfejlesztési folyamat vette kezdetét. A folyamat első lépéseként 2017 szeptemberében benyújtásra került „A helyi identitás és közösség erősítése Vajszló térségében” című pályázat, mely keretében a közösségi tervezés folyamatába **Vajszlón** kívül további hét település bevonásra került: **Adorjás, Kémes, Kórós, Páprád, Piskó, Vejtő, Zaláta**. A közösségfejlesztési akciókban, programokban viszont Kórós település már nem vett részt a települési döntés folyamán.

A közösségfejlesztés célterülete azonos, vagy hasonló mindennapi működéssel, társadalmi és gazdasági helyzettel, hagyományokkal, kultúrával, lakossága hasonló értékrenddel, problémákkal rendelkezik.

Az elnyert támogatás felhasználása érdekében, a szakmai tartalom véglegesítésének céljából **közösségi felmérés** zajlott, mely közösségi felmérés valamennyi településen három lépcsőből állt. A megbízott közösségfejlesztéssel foglalkozó munkatárs valamennyi településen interjú készített a település vezetőivel, illetve a közösségi élet központi szereplőivel. Az interjú kérdései alapján, továbbá a személyes kapcsolatfelvétel révén további személyek bevonásával közösségi beszélgetések zajlottak. A közösségi beszélgetéseken a közösség összekovácsolására, megerősítésére, a személyes kapcsolatok újraélesztésére vonatkozó javaslatok mentén különböző programok kerültek megfogalmazásra. A közösségi felmérés utolsó lépéseként a lakosság szélesebb körben történő megkeresése is megtörtént kérdőíves felmérés formájában. A kérdőívek eredményei mentén további programok, a programok részletezése valósulhatott meg.

A pályázat benyújtása, továbbá a közösségi felmérés során **partneri megállapodások** kerültek megkötésre a térségben található aktív és nyitott civil szervezetekkel, intézményekkel.

Kórós Község Önkormányzata a közösségi tervezési folyamatok befejezésekor döntött a projektből való azonnali kilépésről (28/2018. (V.15.) KT határozat). Konzorciumból való kilépése a támogatási előleg elszámolása után valósult meg. Kórós kilépésével Páprád Községi Önkormányzat csatlakozott a projekthez.

A projekt keretében a tagtelepüléseken (Kóróst kivéve) széleskörű érdeklődést kielégítő **rendezvények, tanulókörök** kerülnek megvalósításra, melyek **célja a helyi identitás, a helyi együttműködés, a helyi kohézió erősítése**, akár településeken átnyúló ismeretségek **felújítása, kialakítása**.

Legfőbb cél a helyi **közösség mozgósítása, a közösségi szerepvállalás erősítése**, a tervek szerint az elindított tanulókörök **önszerveződés** keretében támogatás nélkül is tovább folytatódhatnak, összefogással a településen élő közösség **tagjai ismét egymásra találhatnak, a közösség ereje révén javulhat a lakosság helyi kötődése, mentális és lelki egészsége**.

A Helyi Cselekvési Terv a közösségi felmérés eredményeit mutatja be, egyben a felmérés során feltárt helyi értékleltár is bemutatásra kerül. Az eredmények alapján meghatározásra kerültek a célok, a célok és a megoldást jelentő programok, rendezvények, tevékenységek. A cselekvési ütemterv az első elképzeléseknek megfelelő ütemezést tartalmazza a programok és rendezvények tekintetében.

A Helyi Cselekvési Terv időtartama: A közösségi akciók, események, programok megvalósítása 2018.06.23-val kezdődött meg, de Kórós kilépési és Páprád belépési szándékával összhangban a terv átdolgozása többször folyamatban volt. A járványügyi helyzetre és a konzorciumi tagcsere elhúzódó folyamatára tekintettel a projekt megvalósítási időszaka 2022.12.31-ig kitolódik. Ebből adódóan a Helyi Cselekvési Terv időszaka 2018.07.01-2022.12.31. és további 3 évre vállalják a konzorcium tagjai a Felhívásban szereplő szolgáltatások fenntartását.

A rendezvénytár időszaka: 2016.01.01-2022.12.31.

2023.01.01-től a konzorciumvezető elnevezése változott **Baranya Vármegyei Önkormányzatra**. A névcsere a projekt fizikai befejezését követően, illetve a fenntartási időszakban releváns, ezért a **Helyi Cselekvési Tervben nem került módosításra a Főkedvezményezett neve**.

1. HELYZETELEMZÉS

A Helyi Cselekvési Terv készítése során a célterület lehatárolásaként a pályázat benyújtásakor meghatározott állapotot vettük alapul. A pályázat támogatási szerződésének megkötése során megkezdődött a pályázatot megvalósító konzorciumi tagi önkormányzatok együttműködése, párbeszéde. Az önkormányzatok képviselői, illetve az operatív munkavégzésben részt vevő kollégák a közösségi felmérés előkészítéseként szakmai megvalósítókat, a szakmai megvalósításban résztvevő önkénteseket, illetve a projektmenedzsmenst tagok személyét igyekeztek minél előbb kijelölni.

Az előkészítés, valamint a közösségi felmérés során körvonalazódott, hogy Kórós esetében az intézményi humán erőforrás hiánya a közeljövőben megnehezítheti az együttműködést a többi konzorciumi partnerrel.

A célterület települései: Vajszló, Adorjás, Kémes, Kórós, Páprád, Piskó, Vejti, Zaláta. A célterület települései egységet alkotnak, mivel **mindennapi működésük, társadalmi és gazdasági helyzetük** közel azonos, **földrajzi elhelyezkedésüket** tekintve **szomszédos** települések, vagy **közös önkormányzati hivatalhoz** tartoznak. Páprád bevonásával teljesül azon elvárás, mely szerint a konzorciumi tag települések egymással vagy határosak, vagy közös önkormányzati hivatalhoz tartoznak. Valamennyi település az Ormánság része, hagyományaik, kulturális életük és a lakosság értékrendje hasonló. Piskó és Vejti határos települések, Piskó közös önkormányzati hivatalhoz tartozik Vajszlóval. Páprád határos Vajszlóval. Közös önkormányzati hivatalhoz tartozik Kórós, Páprád, Vejti és Zaláta. Adorjás településsel határos Kórós és Kémes.

1.1. Közösségi felmérés módszertana

A pályázat támogatását követően megkezdődött a közösségi felmérés, melynek alapvető módszertani sajátosságát a „Közösségfejlesztés módszertani útmutató”, továbbá a „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP-1.3.1-15-2016-00001 azonosítószámú projekt keretében kijelölt mentorok határozták meg. A felmérés megkezdése előtt személyes találkozók zajlottak, melyek során a mentorokkal történő együttműködés, valamint felmérésre vonatkozó javaslatok szóban egyeztetésre kerültek.

A **közösségi interjúkat** a pályázatban kijelölt szakmai megvalósítóként közreműködő közösségfejlesztő, Jónás Judit végezte el, az eredményeket összesítette, csoportosította. Jelen dokumentumban az összesített adatok részletes kiértékelése is megtörténik.

A közösségi interjúk során minden településen először a polgármesterek és a testületi tagok kerültek felkeresésre. A települések vezetői javaslatot tettek a további, bevonható és a közösség életében aktív szerepet játszó személyek körére. A személyes megkeresés során több esetben közvetlenebb beszélgetésre került sor, ugyanakkor néhány résztvevő esetében kizárólag a kérdések gyors megválaszolására korlátozódott a találkozó. A beszélgetések során kialakult a azon kör, akik szívesen részt vesznek akár a rendezvények és események megvalósításában is („központi mag”).

Fontos megemlíteni, hogy az elsőként felkeresett, a közösségi élet meghatározó személyének tekintett személyek között is előfordult pesszimista és elutasító magatartás. De minden esetben volt olyan személy, aki szívesen tett építő jellegű hozzászólást és vállalt a későbbiekben szervezési feladatot. Településenként minimum 10 interjú került lefolytatásra, különböző életkorú és társadalmi helyzetű, közösségi szereplővel.

A **közösségi beszélgetések** az interjúba bevont személyek, meghívott polgármesterek, képviselőtestületi tagok, közösségfejlesztésben részt vevő személyek, valamint az általuk bevont és bevonásra javasolt szomszédok, ismerősök körében történt. A közösségi beszélgetésen az interjúk során felmerült témák, valamint további közösségfejlesztési javaslatok kerültek felvetésre. A közösségi beszélgetések révén nőtt az aktív, cselekedni vágyó személyek köre. A pályázatban lehetséges tevékenységek áttekintését követően javaslattevéssel történt a tevékenységek esetleges átdolgozására és kialakítására, mely révén a pályázat szakmai tartalma a lakossági igények mentén átdolgozható. A beszélgetések során javaslattevéssel történt a közösségi felmérés során használható kérdőívek tartalmára.

Harmadik lépésként **közösségi felmérés**, vagyis ajtótól ajtóig történő aktivizálás történt, mely során **kérdőíves formában**. A kérdőívek kitöltésének menetébe bevonásra kerültek a korábban aktivizált személyek, ezáltal a személyes kapcsolatok ismét felelevenítésre kerültek. A kérdőívek így személyről személyre, szomszédról szomszédra jártak. A kérdőívbegyűjtés hasonló módon, a szakmai megvalósító és a résztvevők segítségével történt.

1.2. **Közösségi felmérés eredményei**

A fent bemutatott módszertan szerint valamennyi településen lefolytatásra kerültek az igényfelmérések, melynek eredményei az alábbiakban kerülnek összefoglalásra.

1.2.1. **Interjúk eredményeinek bemutatása**

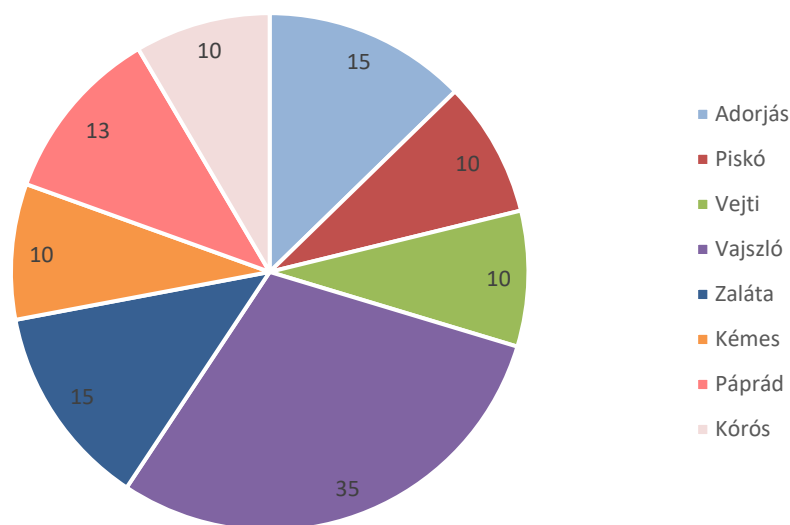
Az interjúk során a lakosság egy része került megszólításra. Az interjúkon 4 alapvető kérdést tettek fel a felmérés készítői:

1. Ön szeret a településen élni?
2. Írja le néhány szóban a falusi élet pozitívumait, illetve negatívumait.
3. Miben változtatna a falu közösségi életén?
4. Ön mivel tudna hozzájárulni a közösségi élet fellendítéséhez?

Az interjúk során fontos volt, hogy több társadalmi, szociális és demográfiai háttérből is megszólítsunk embereket, ezzel egy átfogó kép készült a település véleményéről.

1. ábra: A közösségi interjúk során megszólított személyek száma településenként

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

Az egyes településeken elvégzett interjúk eredményeinek összefoglalása az alábbiakban kerül bemutatásra.

1. táblázat: Interjúk eredményeinek összefoglalása

Település	Ön szeret a településen élni?	Írja le néhány szóban a falusi élet pozitívumait, illetve negatívumait!	Miben változtatna a falu közösségi életén?	Ön mivel tudna hozzájárulni a közösségi élet fellendítéséhez?
Vajszló	A válaszadók zöme szeret a településen lakni.	Pozitívum a nyugalom és az emberközelség a legtöbb megkérdezett ember szerint. Negatívumként legtöbbször a szórakozási lehetőségek hiánya vetődött fel.	A közösségi szellemen változtatnának a leginkább a válasz adók.	Az emberek részt vennének és segédkeznének a programokon.
Adorjás	A megkérdezettek többsége a csendes környezet, illetve a rokonság közelsége miatt válaszolt igennel a kérdésre.	Pozitívumként legtöbbször a természet közelségét, a jó levegőt adták meg válaszként a megkérdezettek. Negatívumként a munkalehetőség hiánya, a rossz közlekedés, a bolt hiánya vetődött fel legtöbbször.	A válaszadók többsége egyértelműen több programot szeretne a gyermekeknek.	A programokon való részvétellel járulna hozzá a legtöbb megkérdezett ember, a közösségi élet fellendítéséhez.
Kémes	A megkérdezettek számottevő része szeret a településen élni.	A fellendülő turizmus és a nyugodt életkörülmények voltak a legtöbbször megemlítve pozitívumként.	Több olyan programot szeretnének, ahol a lakosság minden rétege megmozdul.	Részt vennének a programokon a megkérdezett emberek.

Település	Ön szeret a településen élni?	Írja le néhány szóban a falusi élet pozitívumait, illetve negatívumait!	Miben változtatna a falu közösségi életén?	Ön mivel tudna hozzájárulni a közösségi élet fellendítéséhez?
Kórós	A megkérdezettek számottevő része szeret a településen élni.	Negatívumként a munkanélküliséget és a nehéz megélhetést emelték ki az emberek.	A megkérdezettek több programot szeretnének, ami összekovácsolná településen élő embereket.	A válaszadók részt vennének a rendezvényeken.
Páprád	A megkérdezettek számottevő része szeret a településen élni, leginkább az emberek, család, barátok jelenléte, a falu nyugalma és a természet közelsége miatt.	Negatívumként a munkahelyek alacsony számát, a szórakozási lehetőségek hiányát, valamint néhányan az összetartás alacsony szintjét emelték ki. Pozitívumként főleg a nyugodt életet, a csendet és az emberek kis közösségből fakadó közvetlen, kedves hozzáállását emelték ki a válaszadók.	A megkérdezettek szeretnék, ha több kulturális programot rendeznének minden korosztály számára a faluban.	A megkérdezettek nagy része a rendezvények szervezésében is szívesen segítene, többen pedig szívesen részt vennének a rendezvényeken.
Piskó	A válaszadók nagy része szeret a településen élni.	Legtöbben pozitívumként azt választották, hogy az emberek jobban odafigyelnek egymásra, mint egy nagyvárosban és nincs nyüzsgés. Negatívumként a rossz infrastruktúra és a munkalehetőség hiánya merült fel legtöbbször.	Több gyermek és kulturális program szervezése és a közösség összekovácsolása, amit a legtöbben szeretnének.	Mindenki részt venne a megszervezett programokon és sokan segítenének a lebonyolításban is.
Vejtí	A vélemények igen megosztóak. A legtöbben azonban igennel válaszoltak.	A munkanélküliség volt a legtöbbet emlegetett téma. Pozitívumként a Dráva és természet közelsége volt a leggyakoribb válasz.	A közösségi életen nagyon kevés ember változtatna.	A többség a programokon való részvételével szeretne hozzájárulni a közösségi élet fellendítéséhez.
Zaláta	A válaszadók nagy része szeret a községben élni.	Az állattartás lehetőségét a csendes környezetet említették a legtöbben pozitív tényezőként. Negatívumként a gyenge térerő, a rossz közlekedés, a boltok hiánya vetődött fel.	Több program szervezésére lenne igény a megkérdezett lakosok körében.	Részt vennének a programokon a megkérdezett emberek.

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Konzorciumi összefoglaló

Ön szeret a településen élni?

A válaszok alapján megállapíthatjuk, hogy a válaszadók többsége szeret a falujában élni.

Írja le néhány szóban a falusi élet pozitívumait, illetve negatívumait!

Pozitívumként legtöbben a falusi életet emelték ki, a természet közelségét és a nyugalmat, ami ezekkel jár.

Negatívumként a munkahelyek hiányát emelték ki és a közlekedés rossz állapotát.

Miben változtatna a falu közösségi életén?

Egyértelműen több programot szeretnének a válaszadók.

Ön mivel tudna hozzájárulni a közösségi élet fellendítéséhez?

Mindenki részt venne a megszervezett programokon és jelenlétükkel támogatná a rendezvényeket, de sokan segédkeznének is a programok lebonyolításában vagy megszervezésében.

1.2.2. Közösségi beszélgetés eredményeinek bemutatása

A közösségi beszélgetések alapján készült összefoglaló az alábbiakban kerül bemutatásra, melyet követően a településenkénti eredmények is összefoglalásra kerülnek.

A megkérdezettek véleménye alapján az a következtetés vonható le, hogy hiányolják a közösségi életet a településről, amely elmondásuk szerint valamikor nagyon is jellemző volt nem csak Vajszlóra, de a környező településekre is. A leggyakrabban a következő eseményeket nevezték meg: pöttyös bál, jelmezbál, majális, gyereknap, sport rendezvények (sorversenyek, atlétika, kézilabda, vagy focimeccs), felvonulások (március 15.), körmenetek stb. Ezek adták valamikor az aktív közösségi lét és élet színterét és változatosságuknak köszönhetően mindenki megtalálta a saját magáét, amivel azonosulni tudott és lelkiismeretesen részt vett benne, munkájával hozzájárult az adott program megvalósításához. Ezáltal a helyi lakosok úgy érezték tartoznak valahova, otthonuknak tartották a települést, illetve kedves, jó ismerősnek valamennyi lakosát. A fent leírtakból látszik, hogy mára ez megszűnt és a helyi lakosok otthontalanok, gyökértelenek lettek a saját településükön. Sokan ezt a helyi gazdaság kvázi megszűnésével, a munkanélküliséggel, a közfoglalkoztatás magas arányával, a pénztelenséggel, vagy éppen az érdektelenséggel magyarázzák, esetleg, hogy a helyi önkormányzat nem kíváncsi az ő véleményükre, nem számít a segítségükre. Azonban az interjúk és a beszélgetések során (a kezdeti feszültségek, frusztráció levezetését követően) valamennyi településen kiderült, hogy a helyi lakosság egy igen jelentős része igényelné a közösségi élet meglétét. Mindazt, hogy egyáltalán legyenek rendezvények, rendszeres programok, klubok és szórakozási, kapcsolódási lehetőségek, ahol az embereknek lehetőségük nyílik kiszakadni a mindennapi

mókuserékből és kicsit elfeledkezhetnek a kisebb - nagyobb gondjaikról, problémáikról, onnantól kezdve, hogy például rossz jegyet hozott haza a gyerek, egészen addig, hogy miként fogja kifizetni a tűzifa árát télire.

A projekt lehetővé teszi helyi értéktárak kialakítását is a résztvevő településeken. A közösségi beszélgetések tapasztalatai alapján elmondható, hogy a helyi lakosok jelentős része üdvözli és támogatja ezt a kezdeményezést, ugyanis ez egy olyan közös feladat lenne a helyi lakosság és az önkormányzat számára, ami által az állampolgárok szerepet és egyben felelősséget vállalnának a közügyekben és saját maguk alakíthatják a településük életét. A Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Irodájának a vezetője, Váradi Judit előadása alapján és a Kémesen tartott, helyi értéktárak kialakításával kapcsolatos fórumon elhangzottak közül kiemelnénk pár pontot, amelyet a projekt megvalósítása során fontosnak gondolnánk. Ez csupán néhány sarokkő, amihez igazítanánk magát az egész helyi érték feltárási folyamatot, természetesen a helyi lakosság véleményét figyelembe véve, egyúttal segítő munkájára számítva. Mi alatt pedig a projektmenedzsmenttel, szakmai megvalósítással megbízott kollégákat értjük, illetve a kulturális közfoglalkoztatásban résztvevő munkatársunkat.

Viszont a projekttől, a helyi értéktártól azt várnánk, hogy nem csak a régmúlt értékeit, hagyományait, mesterségeit stb. gyűjti össze és veszi figyelembe, hanem a jelenkor vívmányait, adottságait is. Mert véleményünk szerint máskülönben az egész értéktárnak csak egyetlen hozadéka lesz: összegyűjtjük egy terembe a régi tárgyakat, eszközöket, felakasztjuk a képeket, családi fotókat, összeírjuk a recepteket és itt meg is áll a folyamat. Minden ott fog porosodni, senki nem fogja rányitni az ajtót erre a kiállítással kövesedett értéktárra, maximum egy évben egyszer, falunapkor megnézik az arra járó érdeklődők, de gyakorlati haszna sohasem lesz. Ezt szeretnénk megelőzni oly módon, hogy megpróbáljuk ezeket az értékeket élővé tenni, hogy a helyi közösség akár a gazdasági hasznukat is érezze, élvezze. Hiszen tudjuk jól, hogy a múlt értékei is nagyon fontosak, mert mindezek adják a gyökereinket, a múltunk, történetünk szerves részei, innen származunk, belőlük váltunk ki és lettünk azzá, akik ma vagyunk. És mindezzel kell valahogy egyesíteni a mai modern kor újdonságait, technikáit, életmódját, azt szükséges tudatosítani, hogy egy XX-XXI. századi szokás, eszköz, tudás és szakma is érték, ezt is érdemes felmérni, feljegyezni, művelni, tovább fejleszteni és adott esetben megőrizni az utókornak mégpedig azért, hogy nem járjunk úgy, mint a múltban megannyi értékkel, amelyeket egy idő után már nem műveltek és sajnálatos módon a feledés homályába vesztek, mint például a Dráva szabályozása előtti pákász életmód. De itt kell megjegyezni, hogy napjainkban a méhészkedés, vagy a nyelvtudás, a számítógépes ismeretek is helyi értéknek számítanak, ezeket érdemes feljegyezni és megismertetni, eltenni az eszközeiket, esetleg tanulókörökben továbbadni, fejleszteni a tudást. Azonban érdekes lehet akár egy külföldi recept is, amit a saját ízlésünkre formáltunk stb. Szeretnénk elérni a projekt során, hogy az itt élők mindezzel tudjanak azonosulni, sőt, kis idő elteltével hozzá tudják rakni a saját értékeiket, tudásukat, eszközeiket. Mindez lenne a közösségfejlesztés célja is egyben, mivel a hallott tapasztalatok alapján célt és feladatokat kell adni az embereknek, amelyeket saját maguk végezhetnek el és az elért eredmény sikerélményt adhat, ami aztán újabb feladatok megvalósítására ösztönöz és az itt élők egyre jobban bevonódnak a tevékenységbe, szívügyüknek érzik azt. Szerintünk a helyi értékek – legyen az a régmúlt, vagy a mai kor vívmánya – feltárása, összegyűjtése, kategorizálása,

bemutatása és egyben felhasználása pont egy ilyen megfelelő feladat a közösség újra kovácsolására.

Vajsló

A megkérdezettek elvárásai a pályázattól:

- Települési értéktár létrehozása
- A fiatalság „megmozgatása” (Ifjúsági Klub)
- Kirándulások szervezése (szomszédolás)
- Tanulókörök létrehozása (számítógépes ismeretek átadása az idősebb lakosoknak, sütés/főzés)
- Gyermek számára oktató jellegű programok (tematikus napok – közlekedésbiztonság)

Adorjás

A megkérdezettek nagy része úgy véli, hogy a közösségi létet kell a községben erősíteni. Ezt közös kirándulások, hagyományőrző napok, családi napok rendezésével szeretnék elérni.

Kémes

Szinte valamennyi megkérdezett lakos jelezte, hogy aktívan részt venne a rendezvényeken, és közülük többen is készsággel segítenének a szervezésben és lebonyolításban.

Szívesen indítanának tanulóköröket, ahol a helyi emberek átadhatnák egymásnak tudásukat illetve közös kirándulásokra is lenne igény.

Körös

A beszélgetések alapján a lakosság szívesen részt venne kirándulásokon, megmutatná helyi értékeit a környező településeknek.

Páprád

A beszélgetések során elhangzott, hogy a helyi lakosság előszeretettel venne részt kirándulásokon, mutatná be értékeit a környező települések lakosságának, továbbá szívesen venne részt hagyományőrző rendezvényeken.

Piskó

A megkérdezettek elvárásai a pályázattól:

- Családi napok (főzőverseny, kézműves foglalkozások, játszóház)
- Hagyományörző nap szervezése
- Gyermekprogramok rendezése (bábszínház, sportnap)

Veití

A megkérdezettek elvárásai a pályázattól:

A megkérdezettek nagy része szívesen elsajátítaná hímzést, a kézi munkát vagy esetleg sütni és főzni tanulnának meg az idősebb emberektől.

Zaláta

A megkérdezettek elvárásai a pályázattól:

- Helyi értéktár létrehozása
- Gyereknapi szervezése
- Elszármazottak találkozója
- Fiatalok részére klubokat, kézműves foglalkozásokat, tanulóköröket hoznának létre szívesen.

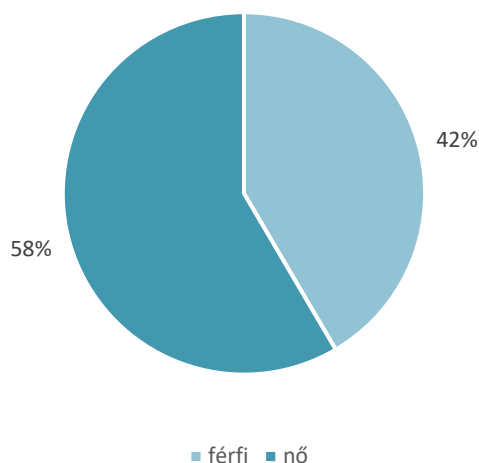
1.2.3. A kérdőív eredményeinek bemutatása

A konzorciumban lévő településeken kérdőíves felmérés történt a projekttel kapcsolatban. A kérdéssor tagokként eltérő fókuszú volt, 4-5 a település által meghatározott, specifikus saját kérdésből és néhány alapkérdésből állt, melyek a kitöltők alapadataira például nemi megoszlásra, életkori csoportokra, foglalkozásra és arra kérdezett rá, hogy nevel-e gyermeket. A felmérés végén szereplő konkrét kérdések az előzőleg összegyűjtött adatok alapján kerültek összeállításra. A konzorciumi településeken összesen 272 fő válaszadó járult hozzá munkánkhoz a kérdőív kitöltésével. A felmérés alapján meghatározott eredmények az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

1.2.3.1. Konzorciumi szintű kérdések

A válaszadók nemi megoszlása a teljes konzorciumban a nők többségét jelezte, bár az eltérés nem meghatározó, oka az volt, hogy a felmérés elvégzésekor legtöbben még munkaidejüket töltötték, de több nő volt jelen, mivel többnyire háztartásbeliként, gyermeket nevelve vagy munkanélküliként tartózkodtak otthon.

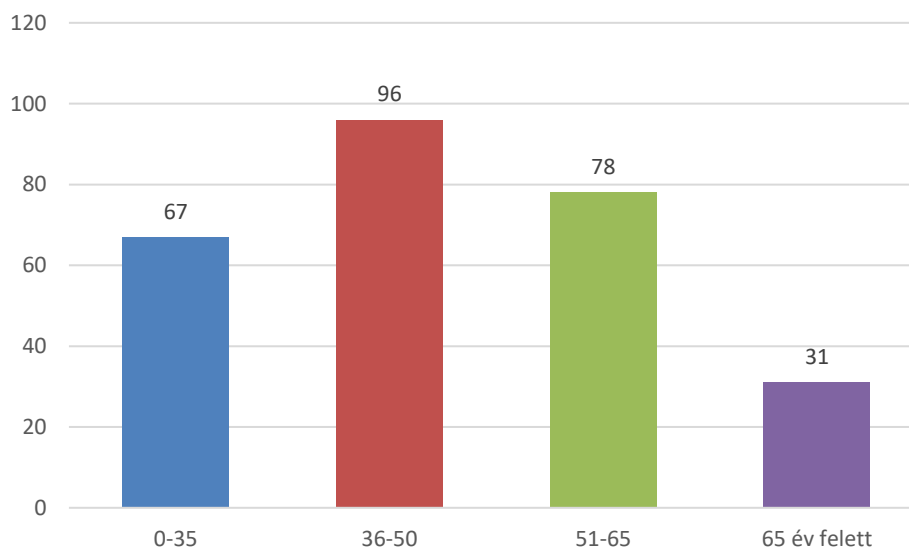
2. ábra: Válaszadók nemek szerinti megoszlása

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A **kor szerinti felosztás**ban a kérdőív szerint 4 korosztály került meghatározásra, a 0-35, 36-50, 51-65 és a 65 év feletti korosztály. Minden csoport képviseltette magát a felmérés során, a 272 válaszadó között viszont a legnagyobb csoportot a 36-50 közöttiek, a legkisebbet pedig a 65 feletti korosztály alkotta. Az 51-65 évesek 18 fővel voltak kevesebben, mint a 36-50 évesek, a 0-35 éves csoport pedig a megkérdezettek közel egynegyedét alkották.

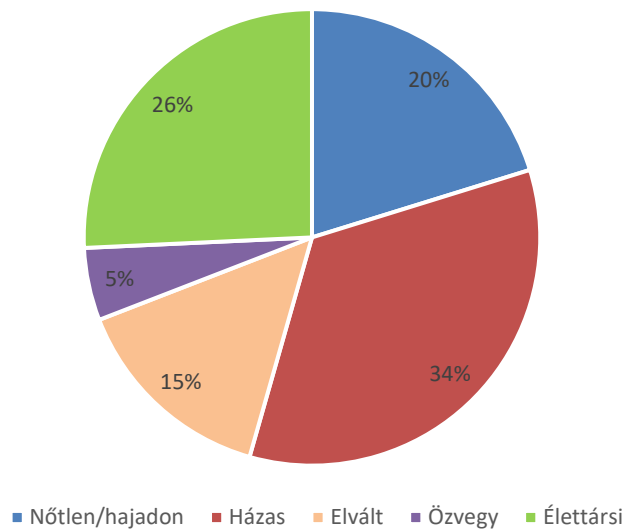
3. ábra: A válaszadók korcsoportok szerinti megoszlása

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A felmérés során a válaszadók **családi állapota** is felmérésre került. A válaszadók legnagyobb része házas (34%), vagy élettársi kapcsolatban (26%) él. A megkérdezettek között az özvegyek (5%) aránya a legalacsonyabb.

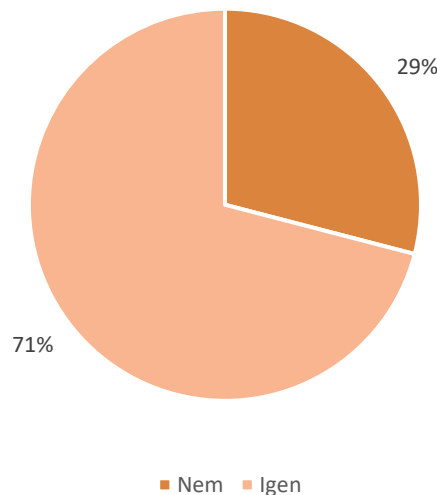
4. ábra: A válaszadók családi állapot szerinti megoszlása

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A következő kérdés a „**Nevel gyermeket?**” volt, ami a jövő generációira vonatkozik, akik ugyanúgy érintettek a projekt sikerességében, a térség fejlődésében és élhetőségének növelésében. A felmérésből látszik, hogy a megkérdezetteknek kevesebb mint harmada nem nevel gyermeket.

5. ábra: „Nevel gyermeket?”

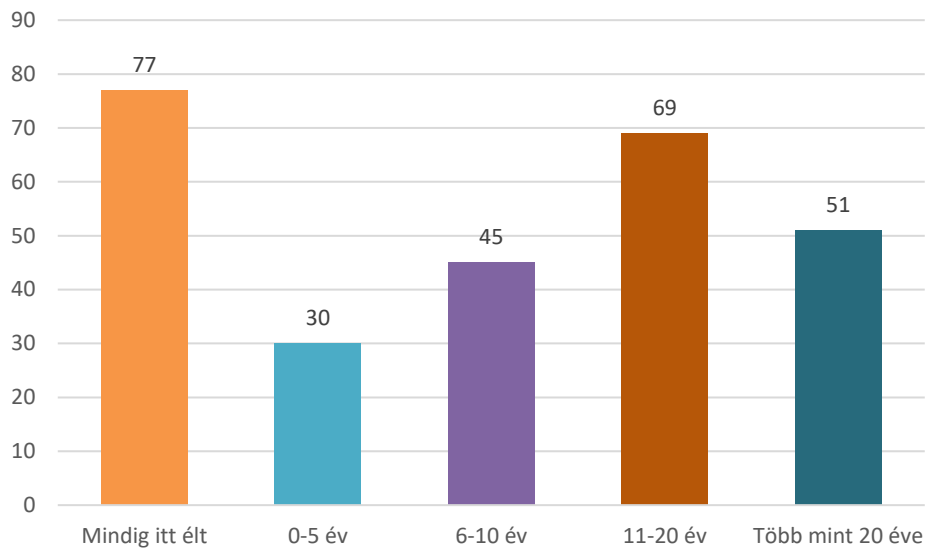

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A „**Mióta él a településen?**” kérdéskör a helyi identitás gyökereinek erősségét hivatott felmérni. A válaszadók között szinte ugyanannyian több generáció óta laknak a településükön vagy 11-20 év óta, de a nemrégiben a községekbe költözők aránya (11%) igen alacsony a régóta itt élőkével szemben.

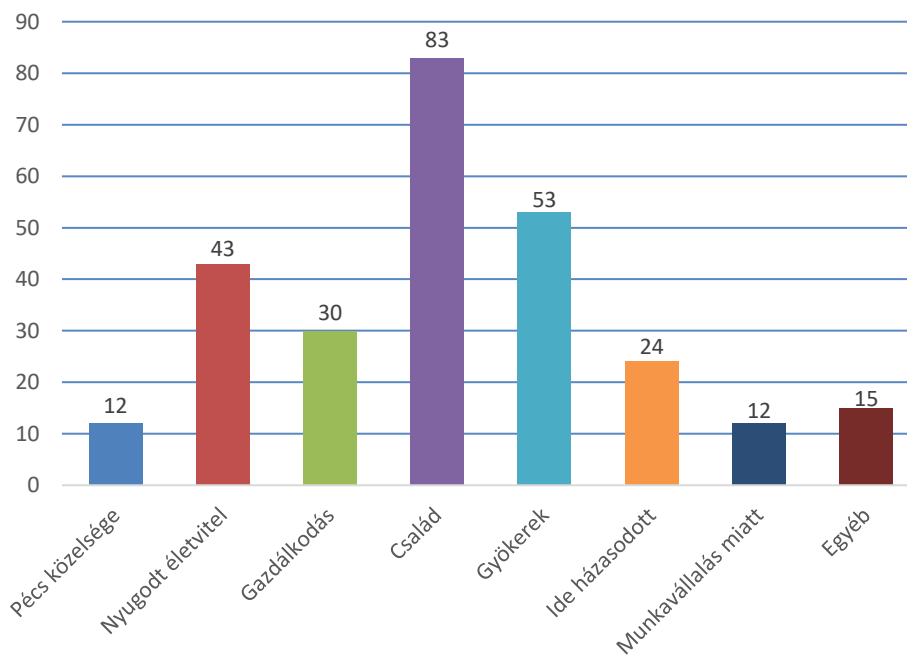
6. ábra: „Mióta él a településen?”

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

Egyértelműen kiderül a felmérésből, hogy a válaszadók többsége elsősorban **családi kapcsolatai miatt él saját településén**, másodsorban pedig a **gyökerek és a nyugodt életvitel** miatt. A munkavállalás és Pécs közelsége nem fontos annyira a lakosoknak, de magas a gazdálkodás miatt településükön élők száma.

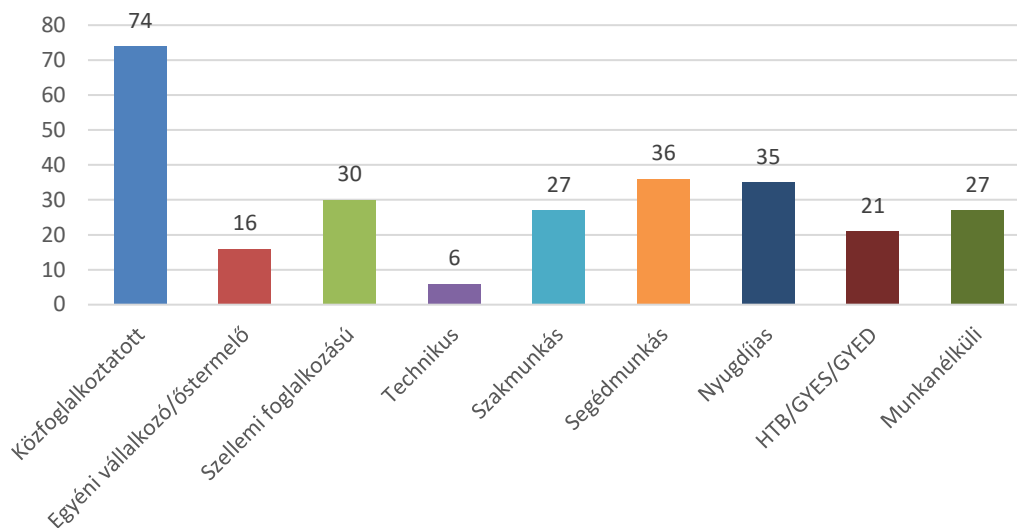
7. ábra: „Miért lakik itt?”

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A **foglalkozás** kérdéséből kiderül, hogy a célterületen egyértelműen a közfoglalkoztatottak vannak túlnyomó többségben, akiket a nyugdíjasok és a segéd munkások követnek, illetve viszonylag alacsony a GYES-en, GYED-en lévők száma. A térségben jellemző a munkanélküliség, ami a felmérésen is egyértelműen látszik, a településeken a foglalkoztatási viszonyok korlátozottak, fő bevételi forrásnak mondható a közfoglalkoztatás, rendkívül alacsony a vállalkozók száma.

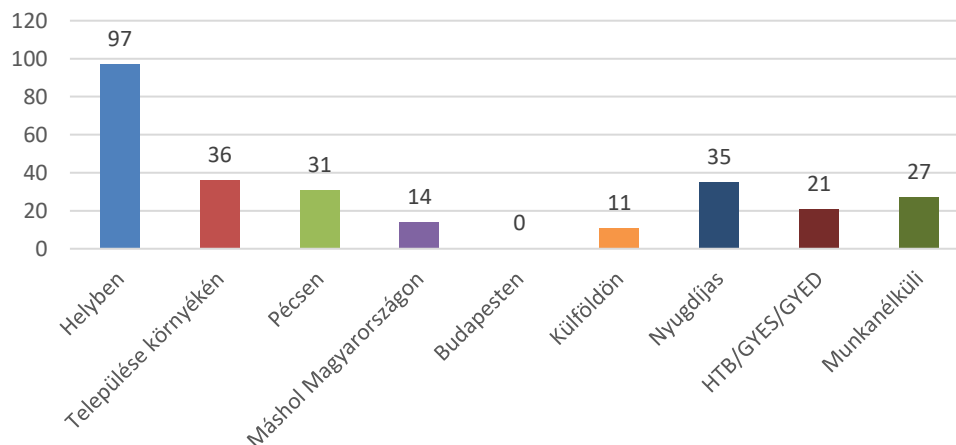
8. ábra: „Mivel foglalkozik?”

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A közfoglalkoztatás magas aránya miatt a válaszadók többsége helyben vagy településének környékén végez munkát. Megfigyelhető, hogy magas az aránya a Pécsen dolgozóknak. Alacsony a Budapesten és külföldön dolgozók száma is a Magyarország más területén dolgozókkal együtt (ugyanakkor megjegyezzük, hogy a felmérés helyszíne a célterület volt, a távolabb dolgozók elérése nem történt meg, így a válaszok esetében a felmérés módszertana torzító hatással bír).

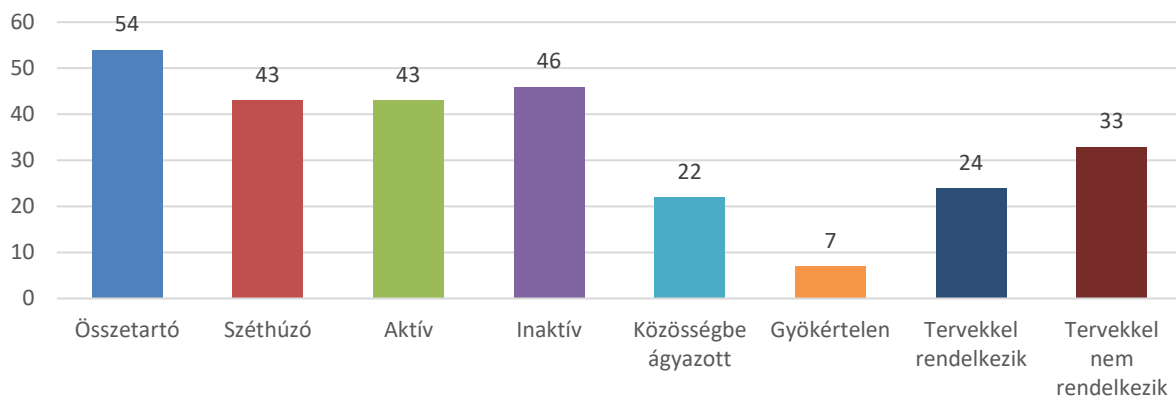
9. ábra: „Hol dolgozik?”

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A felmérésben több a helyi közösségre, és települések közötti viszonyokra vonatkozó kérdés is szerepel. **Környezete lakosságának jellemzésére** a válaszadók igen megosztó válaszokat adtak, közel ugyanannyian gondolják aktívnak környezetüket, mint amennyien inaktívnak, de a legjellemzőbb válasz az összetartó, de nem sokkal van lemaradva a széthúzó sem, ennek oka a különböző konzorciumi tagok között fellelhető egyéni szinten összetartó vagy aktív települések a széthúzóbb, inaktívabbak mellett. Vajszlóra, Vejtire és Zalátára összetartó, de inaktív közösség jellemző, Páprád összetartó és aktív, Piskó aktív, de jövőre vonatkozóan tervekkel nem rendelkező, Adorjás leginkább inaktív, Kémes és Körös pedig széthúzó közösséggel rendelkezik.

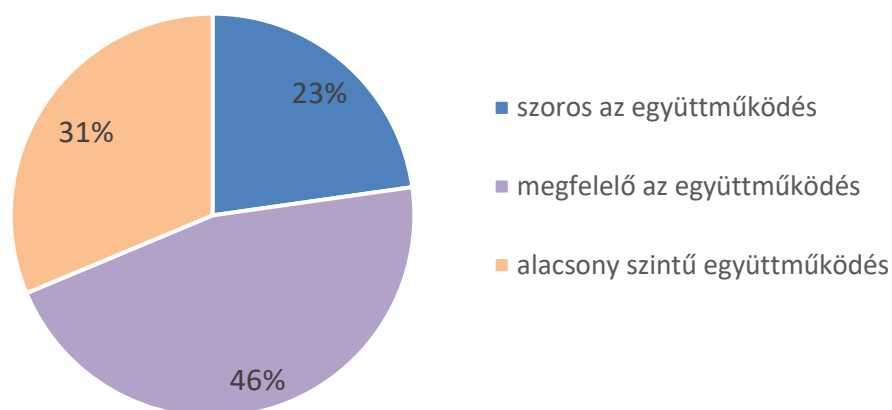
10. ábra: „Hogyan jellemezné környezete lakosságát?”

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A **települések közötti együttműködésről** (mely nem csak a konzorciumi tag településekre vonatkozó kérdés) is megosztóan nyilatkoztak a válaszadók. A legtöbbször szerint (46%) megfelelő, vagy szoros (23%) az együttműködés a térségi települések között. Összességében tehát az együttműködés a többség szerint megfelelő, ugyanakkor az alacsony szintű együttműködésre érkezett válaszok aránya csaknem egyharmad, melyből arra következtethetünk, hogy az együttműködés javítására lenne szükség.

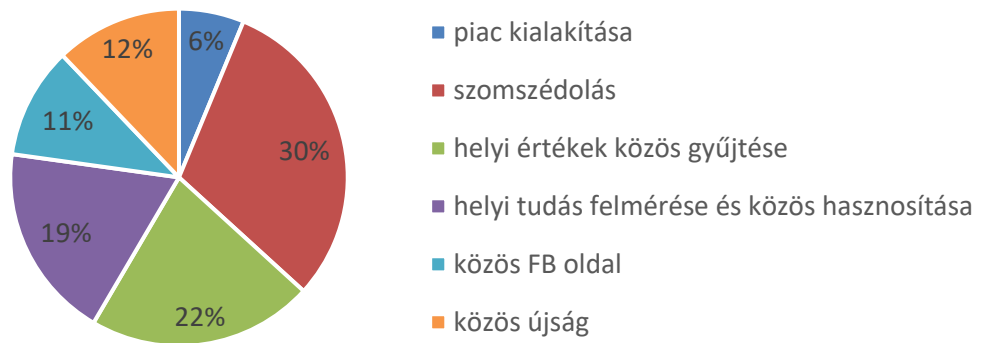
11. ábra: A térségi települések közötti együttműködés megítélése

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A következő kérdés arra kérdez rá, hogy **hogyan lehetne erősíteni az együttműködést a környező települések között** a válaszadók szerint. Legtöbb választ a szomszédolás, helyi tudás felmérése és közös hasznosítása és a helyi értékek közös gyűjtése, a többi válaszlehetőséghez képest alacsony a közös újság és facebook oldal iránti igény. A piac kialakítása rendelkezik a legkisebb értékkel.

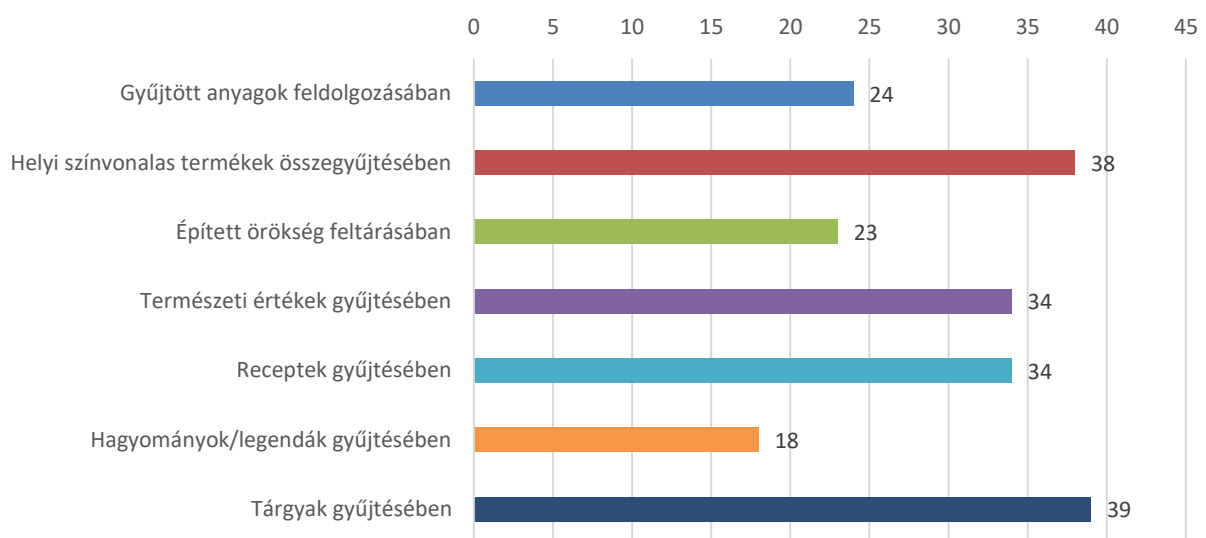
12. ábra: „Ön szerint hogyan lehetne erősíteni az együttműködést a környező településekkel?”

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

Megkérdezésre kerültek a válaszadók a tekintetben, hogy a **helyi értékek gyűjtésében milyen szerepet vállalnának szívesen**. A megkérdezettek többsége a tárgyak gyűjtésében, többen a helyi színvonalas termékek, természeti értékeket és recepteket gyűjtenének össze, néhányan az épített örökség feltárásában segédkeznének vagy hagyományokat/legendákat gyűjtenének. Legkevesebben a gyűjtött anyagok feldolgozásában segédkeznének, amely arányaiban a feladat megoldására megfelelő hozzáállást tükröz.

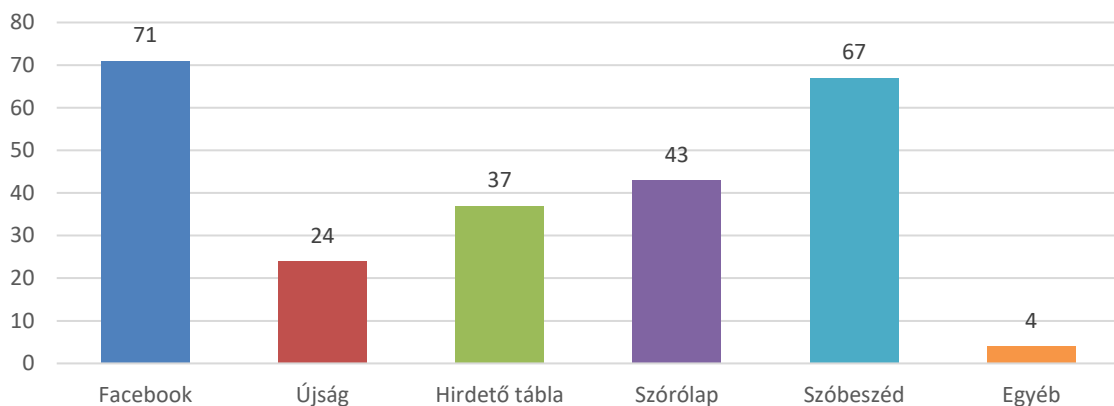
13. ábra: Milyen feladatokat vállalna a helyi értékek gyűjtésében? Segít a...

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A felmérésben kérdés került megfogalmazásra arra vonatkozóan is, hogy **a helyiek milyen kommunikációs csatornákat használnak**, mikor a helyi hírekről esetleg eseményekről szeretnének megtudni valamit. Az eredmény alapján kiderült, hogy a válaszadók legnagyobb része Facebook és szóbeszéd segítségével értesül a hírekről/eseményekről, nem sokkal lemaradva a szórólapos kommunikáció is megtalálható, ezután jön csak a hirdető tábla és a legkisebb csoport az újságból tájékozódók csoportja. A Facebook használat elsősorban Vajszlón és Kémesen meghatározó, mely településeken a felmérésben résztvevők mintegy harmada használja a közösségi oldalt információ forrásul. Ezeken a településeken meghatározó a szórólapok használata is. A többi településen a szóbeszéd, az újság és a hirdető tábla a meghatározó információforrások a válaszadók részéről.

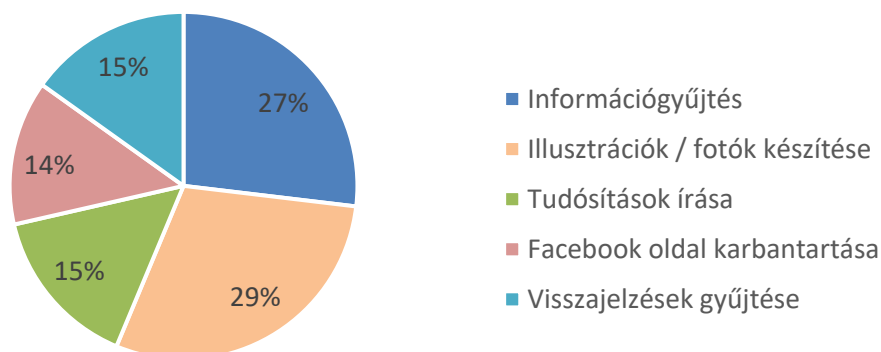
14. ábra: Honnan tájékozik a helyi hírekről/eseményekről?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A már előzőleg is megjelenő Facebook-os kommunikáció továbbfejlesztésének érdekében szó esett a megkérdezettek közös facebookoldal üzemeltetésben való közreműködésének mikéntjére vonatkozóan: **milyen feladatot vállalnának a térségi Facebook oldal üzemeltetésében**. A válaszadók többsége a tartalomgyűjtés és fotók készítésében venne részt leginkább, melyek a legkönnyebben elvégezhető tevékenységek a közösségi oldalon.

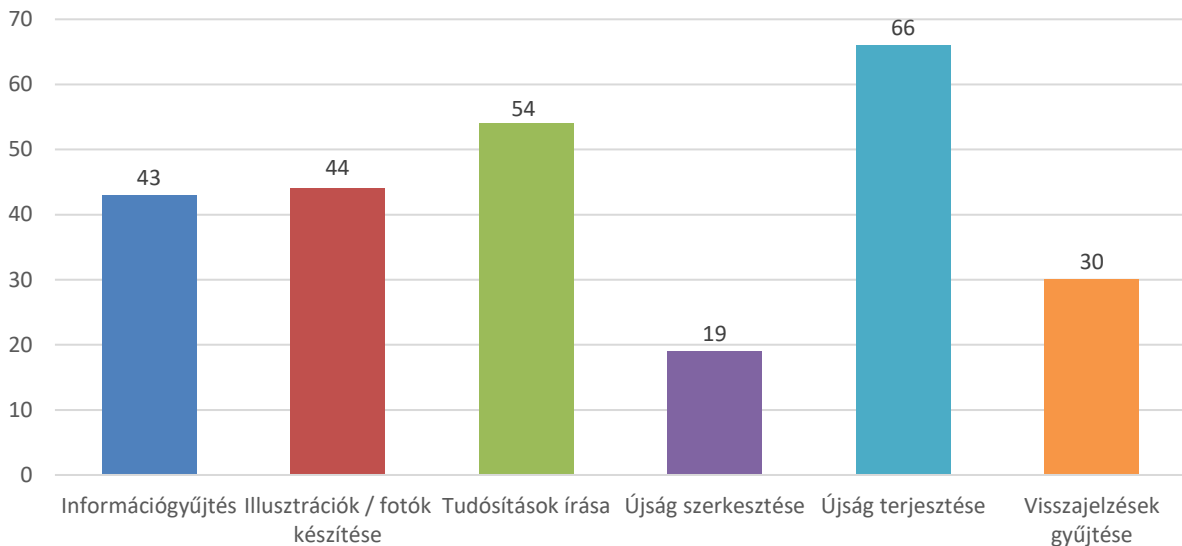
15. ábra: A környező településekkel közösen létrehozandó "térségi Facebook oldal" létrehozásában milyen feladatot vállalna?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A másik kommunikációs csatorna, a közös térségi **újság** létrehozása és rendszeres kiadása, mely esetében a helyiek szívesen népszerűsítének, sőt nagy lelkesedés mutatkozik az újságban különböző cikkek, tudósítások írására is. Jelentős az információgyűjtésben és illusztrációk/fotók készítésében segédkezni vágyók száma is.

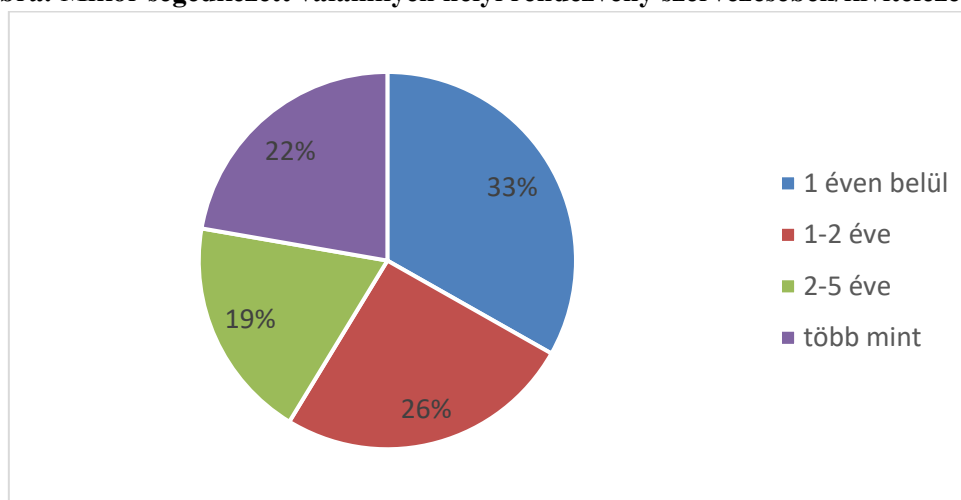
16. ábra: A környező településekkel közösen létrehozandó "térségi újság" létrehozásában milyen feladatot vállalna?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A felmérésben szerepel a helyi rendezvényekkel kapcsolatban több kérdés is, például, hogy **mikor segédkezett utoljára a válaszadó bármilyen helyi rendezvény szervezésében, lebonyolításában.** Nagyjából hasonló arányban válaszoltak a megkérdezettek, de a megkérdezettek harmada a válaszadást megelőző elmúlt egy évben részt vett valamilyen program szervezésében, a megkérdezett lakosság összességében aktívnak mondható el a felmérés alapján.

17. ábra: Mikor segédkezett valamilyen helyi rendezvény szervezésében/kivitelezésében?

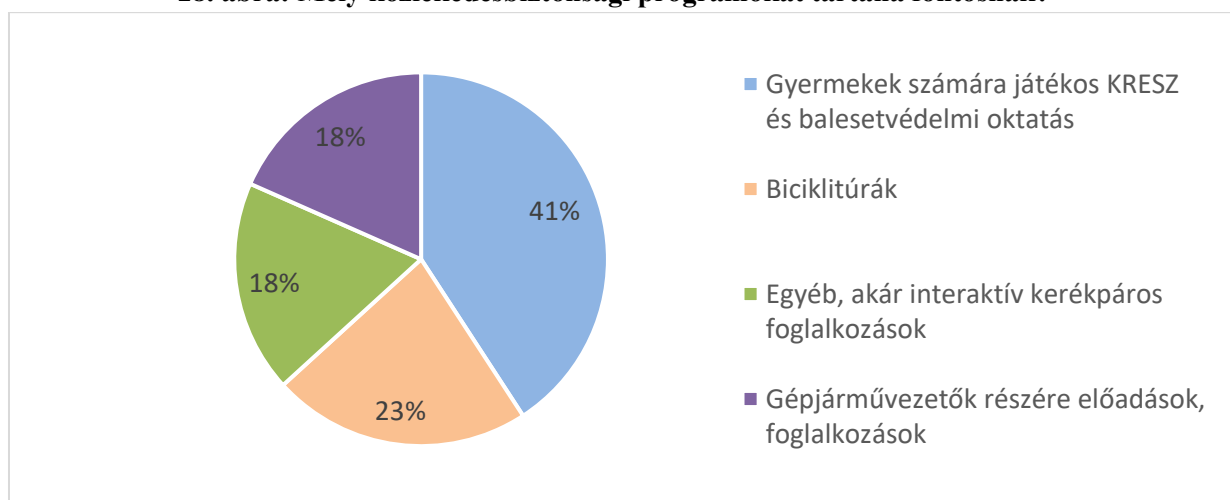

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

A felmérés során az egyik konkrét program, amivel kapcsolatban kíváncsiak voltunk az a **bűnmegelőzési program** volt. A válaszadók döntő többsége, 83%-a fontosnak tartja, hogy településén megvalósuljon valamilyen bűnmegelőzési program. A 272 válaszadóból 226-an az igent jelölték be és csupán 46-an jelöltek nemet.

A pályázat beadásakor **közlekedésbiztonsági programok** is tervezésre kerültek, amelyhez kapcsolódóan négy típusú programelemből választhattak a megkérdezettek. A legtöbb voksot a „Gyermekek számára játékos KRESZ és balesetvédelmi oktatás” kapta (41%), a többi programot nagyjából ugyanannyian választották, a biciklitúrákat (23%), gépjárművezetők részére előadásokat, foglalkozásokat (18%) és az egyéb, akár interaktív kerékpáros foglalkozásokat (18%). A felmérés tehát megerősítette, hogy a tervezett programelemekre valós igény merült fel.

18. ábra: Mely közlekedésbiztonsági programokat tartaná fontosnak?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2021)

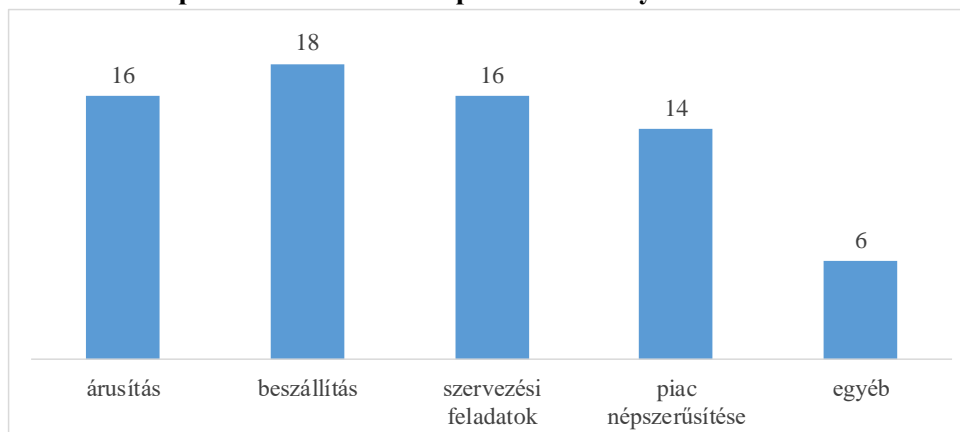
1.2.3.2. Településspecifikus, egyedi kérdések

A közösségi felmérés során lefolytatott interjúk és közösségi beszélgetések alapján a kérdőíves felmérés esetében az egyes települések eltérő kérdéssort határoztak meg. Az alábbiakban az egyes településeken a fentiek mellett felmért válaszok kerülnek elemzésre.

Vajszló

Az első egyéni kérdés egy másik kérdésre utal vissza, az „Ön szerint hogyan lehetne erősíteni az együttműködést a környező településekkel?” kérdésre, mely esetében az egyik válaszlehetősége a „piac kialakítása” volt, ehhez kapcsolódó feladatokról kérdezték meg a válaszadókat. A válaszok alapján az alábbi segítséget tudnák nyújtani a **piac létrehozásával és működtetésével kapcsolatban** a vajszlói lakosok.

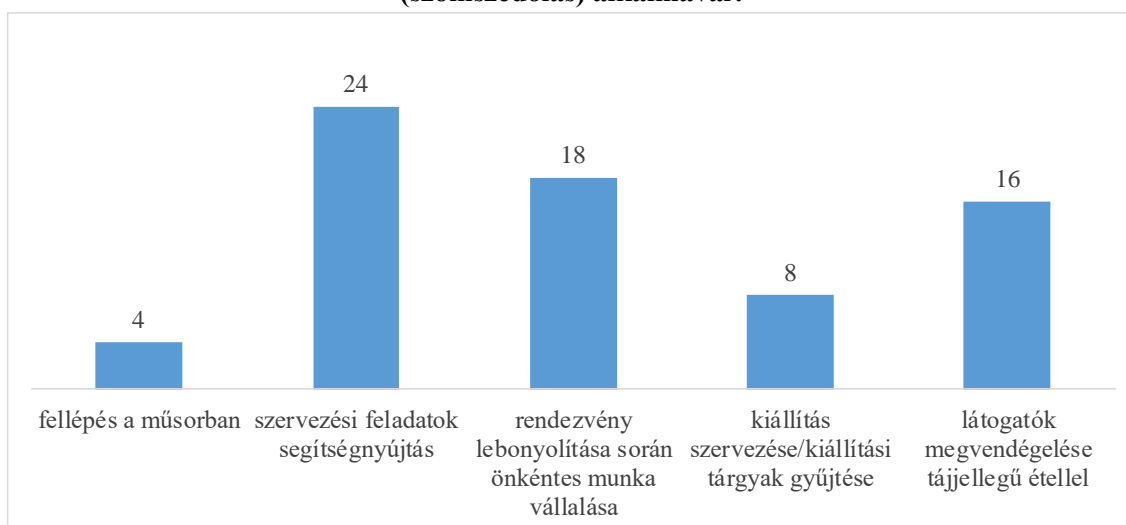
19. ábra: A piac létrehozásával kapcsolatban milyen feladatokat vállalna?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Az előző kérdéshez hasonlóan, visszautalva „Ön szerint hogyan lehetne erősíteni az együttműködést a környező településekkel?” kérdésre, annak a is a „szomszédolás” válaszára, megkérdezésre került, hogy **milyen feladatokat vállalna a válaszadó a szomszédünnepek alkalmával**. A helyiek leginkább szervezési feladatokat vállalnának, a lebonyolításban vennének részt és a látogatókat szívesen meg is vendégnék néhány táj jellegű étellel. Ezzel szemben az ehhez tartozó műsorban fellépni akarók száma igen alacsony.

20. ábra: Milyen feladatokat vállalna a környező településekkel való találkozás (szomszédolás) alkalmával?

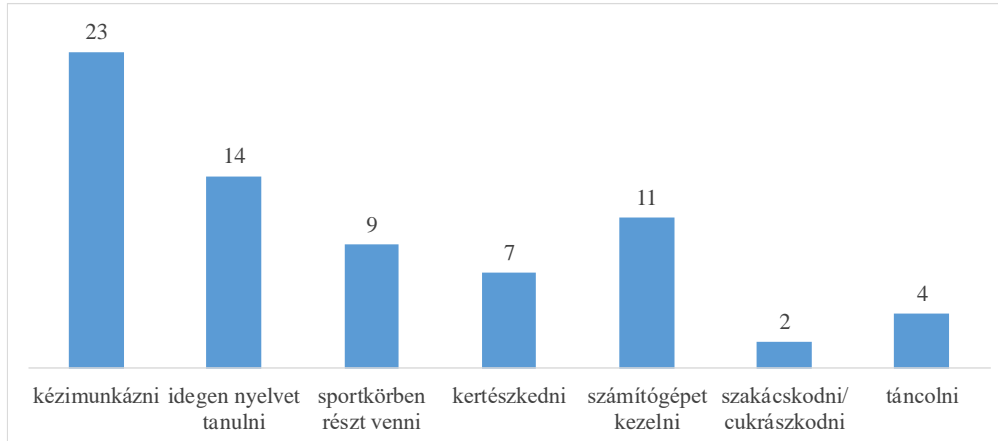
Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A **tanulókörökre vonatkozik** a következő két kérdés melyek közül az elsőben a **tanítani/ismereteket átadni vágyók** és **tanulni/részt venni vágyók** számát mérték fel a településen. A válaszadók majdnem háromnegyede tanulni szeretne és részt venni ezeken a programokon. Ugyanakkor megállapítható, hogy a megkérdezések alapján a lakosság körében tudást átadni vágyók száma is igen magas (27%), mely lehetőséget biztosít a tanulókörök hatékony elindítására, megvalósítására.

A **tanulókörökhöz kapcsolódóan** egy igényfelmérés a következő kérdés, mely alapján kiderül, hogy a legtöbb **kézimunkázni** szeretnének tanulni. Érdeemes megemlíteni az idegen nyelvet és a számítógép kezelést tanulni vágyókat.

21. ábra: Mit szeretne tanulni/elsajátítani helyi tudás-átadás (tanulókör) keretében?

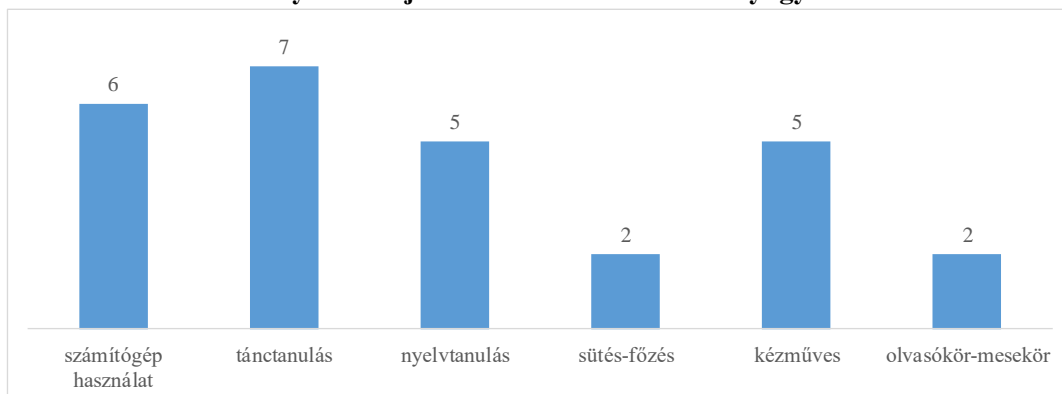
Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Adorjás

Az első kérdés Adorjás esetében a gyermekek tanulóköréről szolt: Vállalná-e a gyermekek számára a tudás átadását tanulókörök keretében? Valamennyi válaszadó vállalná a tudás átadását.

A tanulókör javasolt témáját tekintve a településen a tánc tanulás volt a legnépszerűbb, ezt követte a számítógép használat és a kézműves foglalkozás, valamint nyelvtanulás.

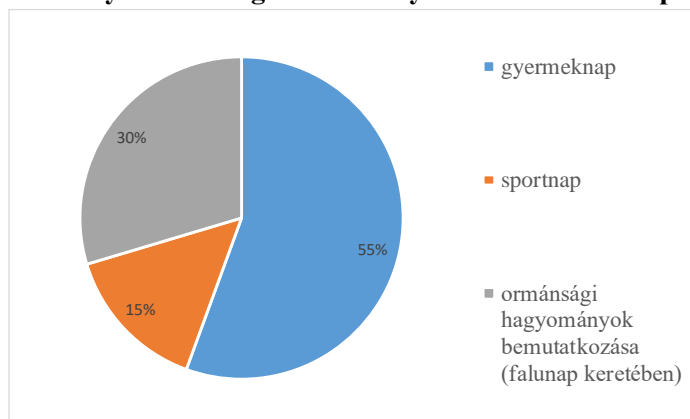
22. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A lehetséges közösségi rendezvények meghatározására vonatkozó kérdés alapján a településen a gyermeknapra szavazók voltak többségben, mögöttük a falunap keretében véghez vitt „Ormánsági hagyományok bemutatása” programra szavazó csoporttal és sportnapra voksolókkal.

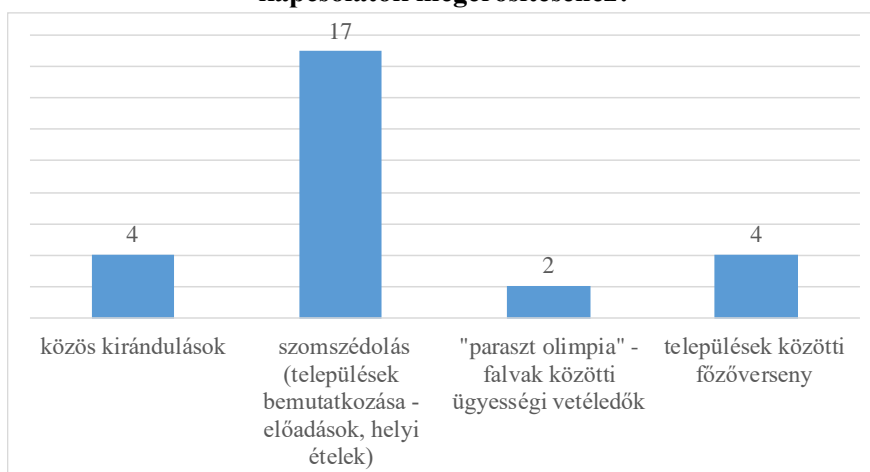
23. ábra: Milyen közösségi rendezvényeket szeretne a településen?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A környező településekkel való kapcsolat megerősítéséhez az adójási válaszadók szerint a szomszédolás lenne a legmegfelelőbb program, ugyanakkor egyéb programok is felmerültek, melyek ha kis arányban is, de támogatásra kerültek a megkérdezettek részéről.

24. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?

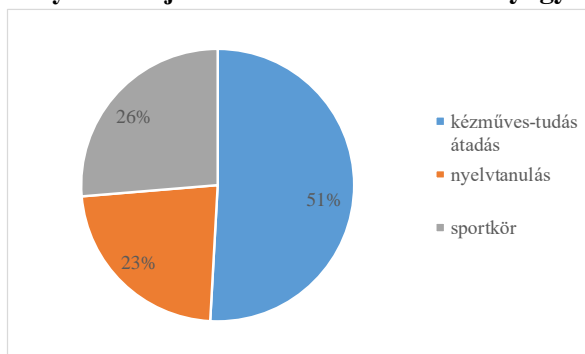
Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Kémes

Kémes esetében a gyermekek tanulókörére vonatkozóan megkérdezésre került, hogy a megkérdezettek **vállalnák-e a gyermekek számára a tudás átadását a tanulókörökben**. A válaszadók 79%-a nemmel válaszolt, míg 21% szívesen adná át tudását a fiataloknak.

A válaszadók több mint fele szerint **kézműves-tudás átadásra van szükség** (51%), a többiek szerint pedig vagy nyelvtanulásra, vagy pedig sportkörre szavaztak a gyerekek tanulókörének témáját tekintve.

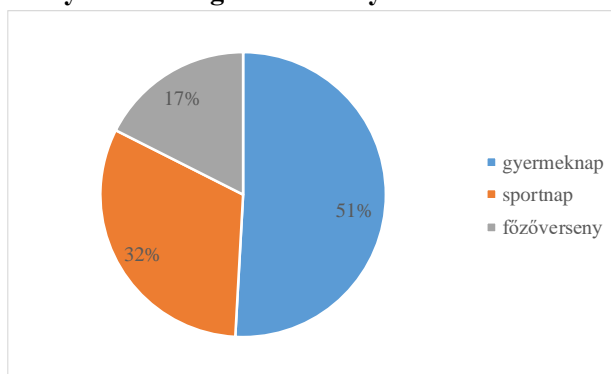
25. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Közösségi rendezvények a településen, a legtöbben a gyereknapot jelölték meg, másodikként sportnapot, harmadikként pedig főzőversenyt gondolnak szükségesnek az kémes-i válaszadók.

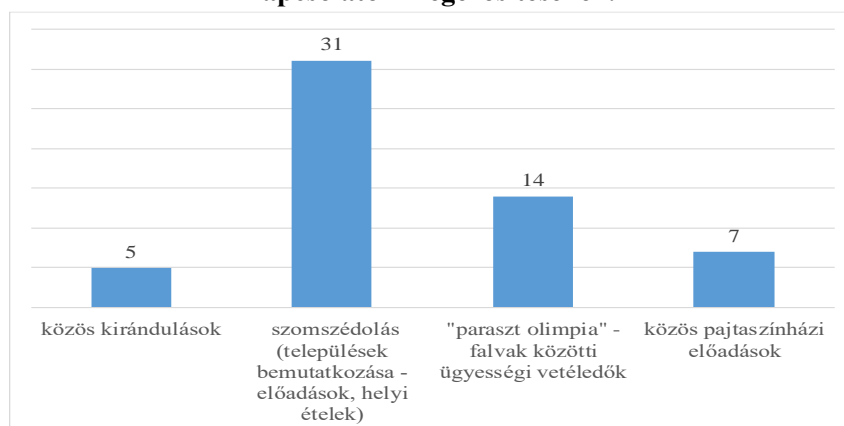
26. ábra: Milyen közösségi rendezvényeket szeretne a településen?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A kémes-i válaszadók egyértelműen a szomszédolást gondolják a legjobb lehetőségnek, hogy megerősítsék kapcsolatukat a környező településekkel.

27. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?

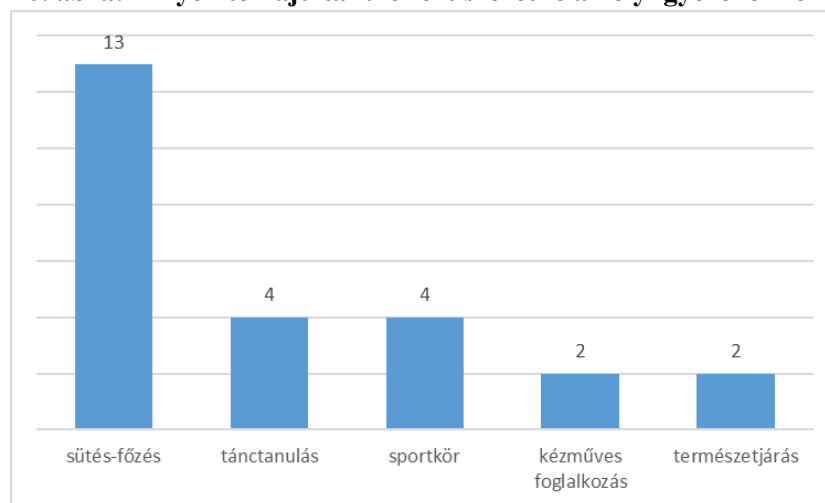
Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Körös

Körös esetében a gyermekek tanulókörére vonatkozóan megkérdezésre került, hogy a megkérdezettek **vállalnák-e a gyermekek számára a tudás átadását a tanulókörökben**. A válaszadók 76%-a nemmel válaszolt, míg 24% szívesen adná át tudását a fiataloknak.

A válaszadók több mint fele szerint **sütés-főzés tanulókörre** (51%) lenne a legnagyobb szükség, a többen szavaztak a tánctanulásra, illetve a sportkörre. A legkevésbé népszerű tanulókör téma a kézműves foglalkozás, illetve a természetjárás lenne. szavaztak a gyerekek tanulókörének témáját tekintve.

28. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A közösségi rendezvények közül a válaszadók közel azonos arányban szeretnének részt venni gyermeknapon (36%), vagy ormánsági hagyományok bemutatásán falunap jellegű esemény keretében (32%), illetve elszármazottak találkozásán a helyi értékek bemutatásával (32%)

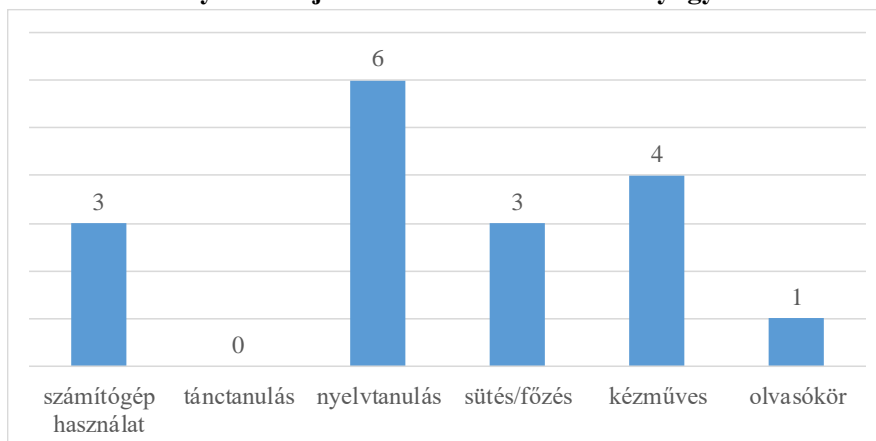
A megkérdezettek a környező települések és lakosok közötti együttműködés megerősítésére a legjobb rendezvénynek a szomszédolást tartják (60%), mellette a települések közötti főzőverseny (32%), de települések közötti ügyességi vetélkedő is felmerült.

Páprád

A tanulókörök esetében a megkérdezettek 65%-a érezte úgy, hogy rendelkezik olyan tudással, melyet szívesen át is adna tanulókör keretében a fiataloknak, gyermekeknek.

A megkérdezettek a helyi gyerekek számára nyelvtanulási lehetőséget szeretnének biztosítani elsősorban, mely mellett a kézműves tanulókör, majd a számítógép használata és sütés/főzés került megjelölésre.

29. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A megkérdezettek döntő többsége ormánsági hagyományok bemutatását szeretné látni egy falunap keretében, de felmerült a sportnap és a gyermeknap rendezésére vonatkozó igény is, mint közösségfejlesztési rendezvény.

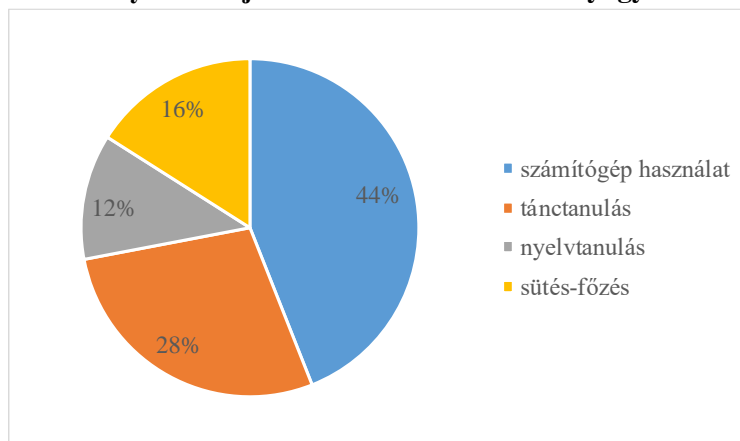
A megkérdezettek a környező települések és lakosok közötti együttműködés megerősítésére a legjobb rendezvénynek a szomszédolást tartják, mellette a közös kirándulás, a települések közötti főzőverseny és a "parasztolimpia" is felmerült.

Piskó

Piskó településen az első egyéni kérdés, hogy **vállalná-e a gyermekek számára a tudás átadását a tanulókörök** kertében. A válaszok pedig egyértelműek, a válaszadók 100%-a az igent jelölte.

Az előző kérdéshez szorosan kapcsolódik a **tanulókörök témájának kiválasztása**, a megkérdezettek túlnyomó többsége számítógép használatot tanítana a gyermekeknek, a második legnagyobb csoport pedig táncot. Nyelv és sütés főzés tanulóköröket is szívesen látnának a megkérdezettek.

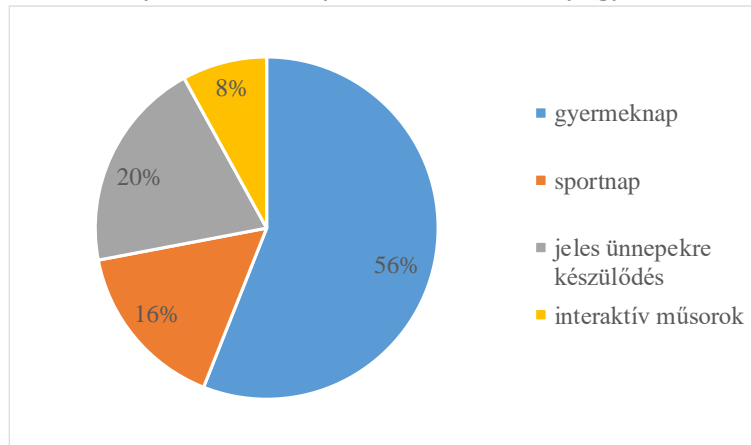
30. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Az előző kérdésekhez hasonlóan a harmadik is a gyermekekről szól, szintén egy igényfelmérés, hogy **milyen rendezvényeket szeretnének a válaszadók a helyi gyermekeknek**. A legnagyobb csoport a gyereknapra tette le voksát, utána jön a „jeles ünnepekre készülődés”, majd sportnap és végül az interaktív műsorok.

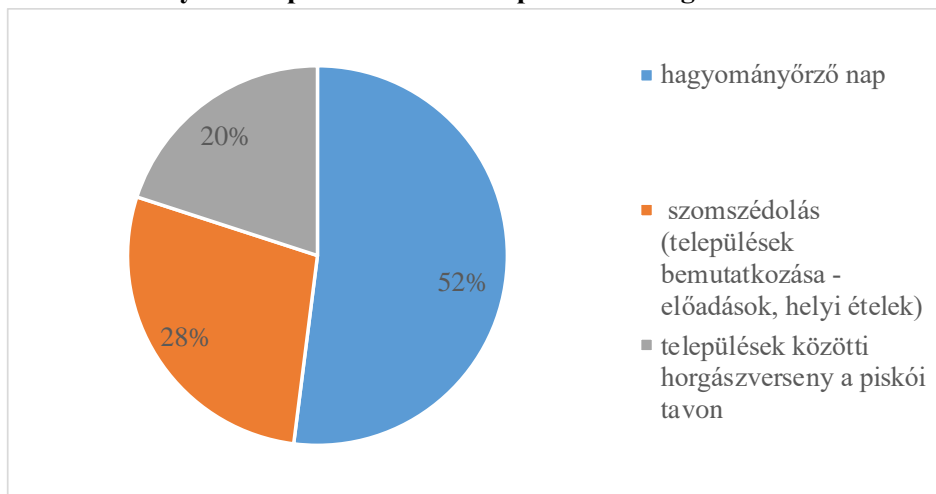
31. ábra: Milyen rendezvényeket szeretne a helyi gyermekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A környező településekkel és lakossággal való erősebb kapcsolat és együttműködés érdekében a piskói lakosok szerint hagyományörző napra, a szomszédolásra, horgászversenyre lenne szükség.

32. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?

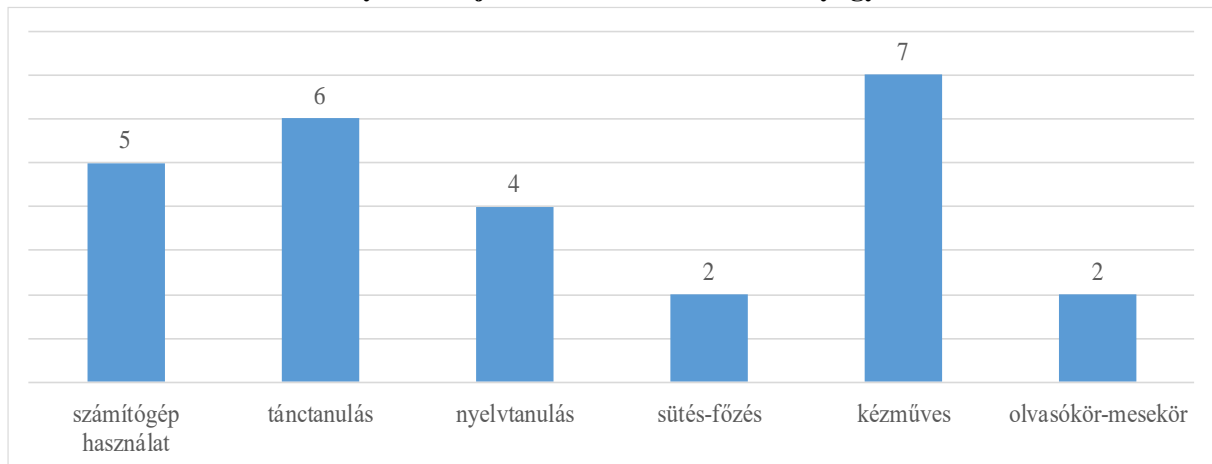
Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Vejtí

A gyerekek számára induló tanulókörbeni tudás átadásról kérdezték Vejtí lakosait, a válaszok alapján többségünk inkább nem venne részt (69%) ezen tevékenységen és csupán 31%-uk adná át szívesen tudását a helyi gyermekeknek.

A tanulókörhöz kapcsolódóan a megkérdezettek azt szeretnék, ha gyermekeik kézműves és táncstudásukat szaporítanák a tanulókörökben a számítógép használat és nyelvtanulás mellett.

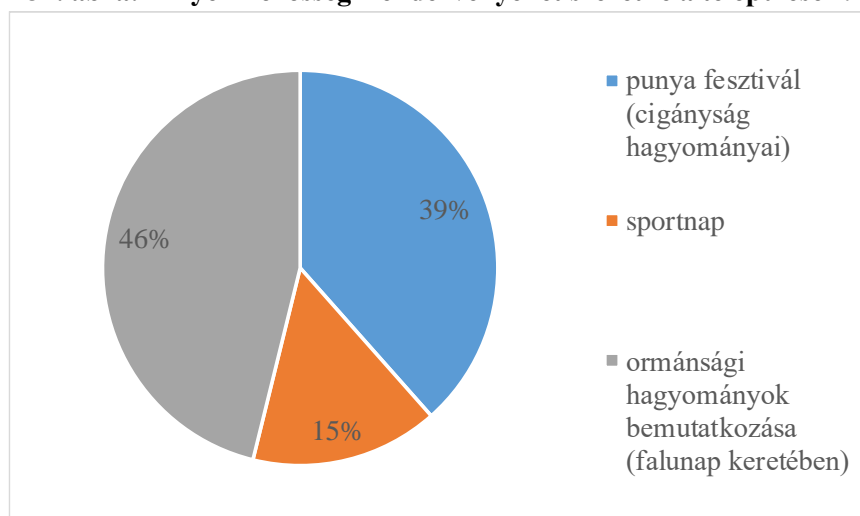
33. ábra: Milyen témájú tanulókört szeretne a helyi gyerekeknek?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A lehetséges közösségi rendezvények esetében az ormánsági hagyományok bemutatása falunap keretében, valamint a punya fesztivál, mint a cigányság hagyományainak felidézése és bemutatása kapta a legtöbb szavazatot.

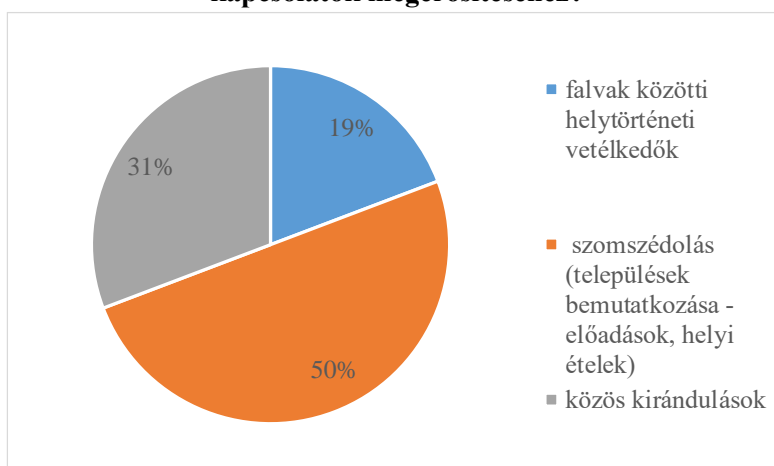
34. ábra: Milyen közösségi rendezvényeket szeretne a településen?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A környező településekkel és lakossággal való együttműködés javítása érdekében a lehetséges rendezvények közül szomszédolást javasolják a megkérdezettek, továbbá közös kirándulások és a falvak közötti helytörténeti vetélkedők is támogatottságot élveznek.

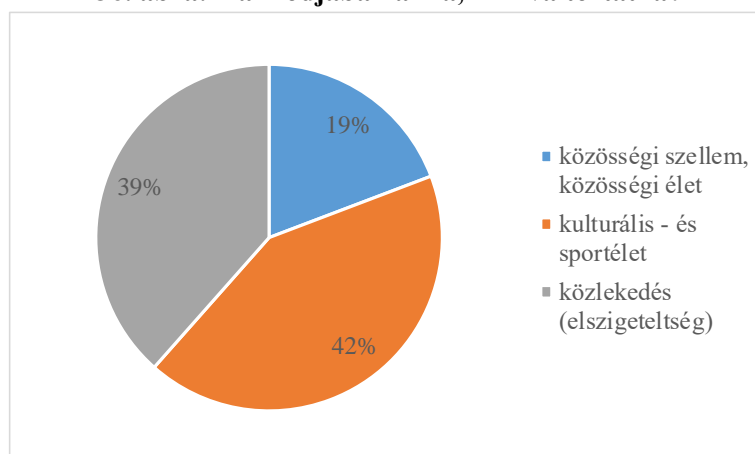
35. ábra: Milyen rendezvényt tartana szükségesnek a környező településekkel való kapcsolatok megerősítéséhez?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Vejtiben is felmérésre került, hogy **min változtatna a településen, ha módjában állna**. A legtöbb szavazatot kapta a kulturális- és sportélet, majd nem sokkal mögötte a közlekedés található, végül pedig a közösségi szellem, közösségi élet.

36. ábra: Ha módjában állna, min változtatna?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

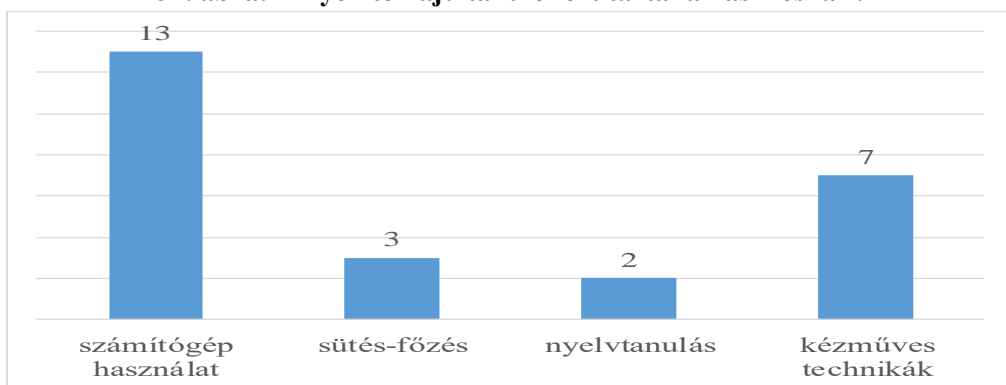
Zaláta

Zalátán a tanulókörök témáját tekintve a válaszok alapján a számítógép használat volt az első számú választás, ezt követte a kézműves technikák, majd a sütés-főzés és a nyelvtanulás.

Milyen témájú tanulókört tartana hasznosnak?

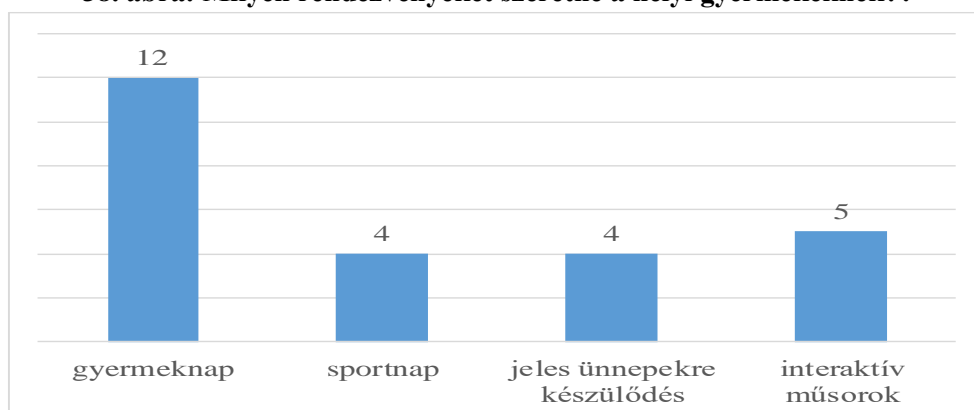
37. ábra: Milyen témájú tanulókört tartana hasznosnak?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A gyermekek rendezvényei közül a gyereknap kapta a legtöbb szavazatot, a másik három opció kevesebb voksal az interaktív műsorok, jeles ünnepekre készülődés, és a sportnap volt.

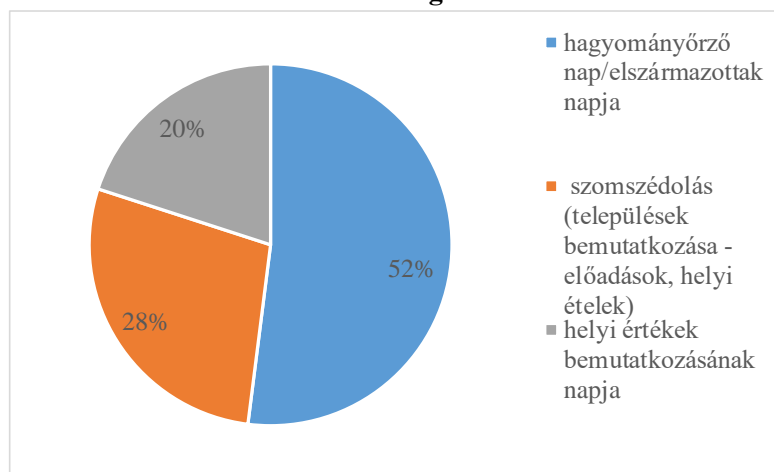
38. ábra: Milyen rendezvényeket szeretne a helyi gyermekeknek??

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A válaszadók körében a rendezvények közül a hagyományörző nap/elszármazottak napja volt az elsőszámú választás, második a szomszédolás aztán pedig a helyi értékek bemutatkozásának napja.

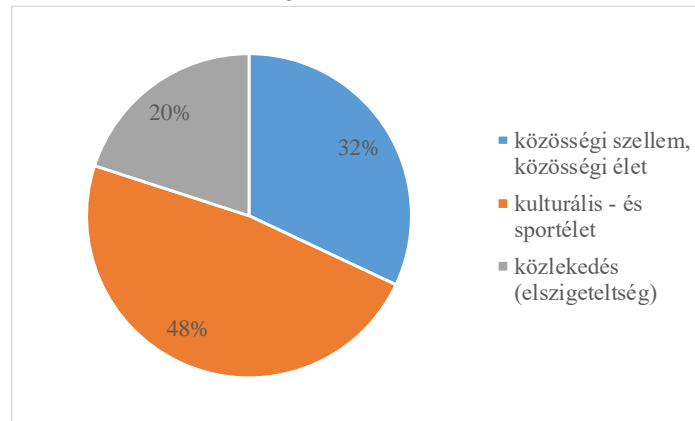
39. ábra: Milyen rendezvényeket tartana szükségesnek a település közösségének/az itt élők önértékelésének megerősítésében?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

A zárókérdésben a helyieknek megkérdezésre kerültek a tekintetben, hogy **min változtatnának, ha tehetnék**. Legtöbbjük a kulturális- és sportéletet választotta (48%), melynek pozitív megváltoztatása jelen projekt egyik fő célja. Többen a közösségi szellemen és közösségi életen, néhányan pedig a közlekedésen, azon belül is a település elszigeteltségén változtatnának.

40. ábra: Ha módjában állna, min változtatna?

Forrás: Közösségi felmérés alapján saját szerkesztés (2018)

Összességében az kérdőíves felmérés alapján megállapítható, hogy nem csak szükség, hanem igény is van a terület közösségi életének a javítására. A válaszadók segítségüket is felajánlva a programok szervezéséhez, szívesen részt vesznek az eseményeken. Ebből is látszik, hogy közösségépítő és hagyomány őrző programokra van szükség a célterületen, melyeket az különböző felmérések alapján a válaszadók igényeihez kell igazítani. Nem csak a gyerekek, vagy idősök számára van szükség rendezvényekre, hanem korosztályokon átnyúló közösségi programokra, ahol mindenki jól érezheti magát és a generációk közötti kapcsolatokat elmélyítheti. Nem csak a településeken belül, hanem a települések között is fontos a kapcsolatépítés.

1.3. Tervezési mátrix

A tervezési mátrix segítségével kerülnek bemutatásra a közösségi felmérés alapján meghatározott teendők és azok időbelisége, mely egyben fontossági sorrendet is állít.

A felmérés során kirajzolódó problémák és igények esetében olyan terület is megmutatkozik, melyek megoldása túlmutat a közösségen, a helyi szervezeteken, az önkormányzat hatáskörén. Ilyenek például a bolt hiánya, a munkanélküliség, a közösségi közlekedés hiányosságai, az infrastrukturális ellátottság hiánya. Ezen problémák az alábbi tervezési mátrixban nem kerülnek feltüntetésre, mivel nemzetgazdasági beavatkozást, vagy külső szereplő részéről történő, például vállalkozói beavatkozást igényelne.

Számos igény esetében a megoldások között átfedés mutatkozik (pl. idősök mozgósítására eszköz a tanuló körökben kézműves technikák, mint meglévő értékek átadása, mellyel egyben a fiatalok mozgósítása is megtörténhet).

2. táblázat: Tervezési mátrix

Teendők	Időbeliség			Felelős (a sorrend felelősségi sorrendet jelöl)	Hogyan oldható meg?
	Most	Hamarosan	Később		
Személyes kapcsolatok javítása, frusztráció, feszültség csökkentése	X			Helyi közösségek aktív tagjai, helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - Közösségi beszélgetések, közös programok, programszervezések - „Mindenki véleménye számít” elv mentén tervezésbe, szervezésbe és megvalósításba bevonás
Helyi értékleltár készítése		X		Közösségfejlesztő, Helyi önkormányzatok, helyi lakosság	<ul style="list-style-type: none"> - Meglévő értékek összeírása mellett újak feltárása - Tárgyi értékek gyűjtése, kiállítása - Szokások, hagyományok gyűjtése, megismertetése, tovább örökítése
Térségi közösségi információáramlás eszközeinek megteremtése			X	Helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - Lakossági aktivitásra történő felhívás - Facebook - Újság - Településeken átívelő rendezvények (szomszédolás, biciklizés)
Fiatalok „mozgósítása”		X		Helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő, helyi közösségek aktív tagjai	<ul style="list-style-type: none"> - Ifjúsági Klub kialakítása - Tanulókörök létrehozása (sütés-főzés, hímzés, kézimunka) - Generációk közötti együttműködés erősítése
Helyi lakosság bevonása a kulturális élet szervezésébe	X			Helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő	<ul style="list-style-type: none"> - Közösségi beszélgetés tartása a tervezés során (mellyel a helyi kapcsolatok erősödnek, kialakul a kötődés, felelősségvállalás egymás iránt) - Lakosság bevonása önkéntesként a szervezés és megvalósítás során
Gyermek, családi, közösségi programok	X			Helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő, helyi közösségek aktív tagjai	<ul style="list-style-type: none"> - Hagyományörző programok - Biciklizés, kirándulások - Rendőrségi és tűzoltósági bemutatók, ismeretterjesztő programok; - Gyermeknapok, gyermekprogramok (bábszínház, sportnap)
„Szép korú” lakosság mozgósítása		X		Helyi közösségek aktív tagjai, közösségfejlesztő, helyi önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulókörök (hagyományok tovább örökítése, illetve új ismeretek megszerzése) - Értékleltár és gyűjtemények készítése (tárgyi, hagyományörzés, szájról-szájra emlékek gyűjtése és rögzítése)

Teendők	Időbeliség			Felelős (a sorrend felelősségi sorrendet jelöl)	Hogyan oldható meg?
	Most	Hamarosan	Később		
Rendezvények, kulturális programok szervezése			X	Helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő, helyi közösségek aktív tagjai	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi értékek összegyűjtése és bemutatása (sütés-főzés); - Kulturális jellegű programok szervezése (hagyományőrzés, táncház)
Hagyományok őrzése és tovább örökítése, értékek tudatosítása		X		Helyi önkormányzatok, közösségfejlesztő, helyi közösségek aktív tagjai	<ul style="list-style-type: none"> - Hagyományok összegyűjtése és reprezentálása (kiállítások, tanulókörök); - A helyi tudás átadása, megosztása (tanulókörök); - Helyszín biztosítása az események lebonyolítására
Munkaerőpiaci kompetenciákat fejlesztő programok			X	Helyi önkormányzatok, fejlesztéspolitika	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulókörök (számítógépek beszerzése, nyelvi képzések) - EFOP programok keretében képzések megvalósítása - Paktum projekt keretében képzések megvalósítása

Forrás: Saját szerkesztés (2018)

1.4. Értékleltár

A megvalósításban résztvevő településekre vonatkozóan rövid értékleltár került összeállításra, mely bemutatja a térségi értékeket. Az értékleltár természeti és épített elemeket, továbbá hagyományokat is tartalmaz, melyek a helyi identitás alapját jelentik. Továbbá ezen értékek helyi „erőforrásként” funkcionálnak, melyek felhasználhatók például rendezvények helyszínéeként, vagy programelemként.

A célterületre jellemző a **vallási építészeti emlékek** megléte, valamint a természeti értékek közül a **Duna-Dráva Nemzeti Park** területei. A települések egy része kiemelten fontos érzékeny természeti terület, illetve **ökológiai (zöld) folyosó** által érintett, továbbá tájképvédelmi terület. A határmenti elhelyezkedés miatt a célterület egyes részei **honvédelmi és katasztrófavédelmi terület**ként nyilvántartottak, továbbá a települések többsége **hullámtér és nyílt ártér**, rendszeres belvízjárta terület.

Bükk-hát **erdőrezervátum** által érintett a fejlesztés célterülete: A Dráva menti síkságon, Baranyahídvég, Sámod, Kórós, Vajszló település határaiban terül el. Az erdőtömb kb. 800 hektáros, melynek nagy része őshonos fafajokból áll, elegyetlen tölgyesek, alföldi gyertyános-tölgyesek, tölgy, kőris, szil ligeterdők alkotják. Az erdőrezervátum vízgazdálkodási viszonyait alapvetően meghatározza, hogy a Fekete-víz és a Pécsi-víz közelében, ármentett területen fekszik. Az erdőrezervátumban a megfigyelés az elsődleges, 2007-ben került védelem alá.

A térség életében fontos a hagyományok őrzése, melyek közül kiemelésre kerül a **helyi ételek, hagyományos ízek** értékeinek fenntartása. Az Ormánság Foodprint¹ elnevezésű szakácskönyv az ormánsági ételeket, kulturális és természeti értékek mellett a gasztronómiai értékeket is összefoglalta.

Az alábbiakban az egyes települések értékei kerülnek bemutatásra.

Vajszló

Vajszló épített környezetének értékes része a római katolikus templom, mely 1778-ban épült. A templom főoltára és a szószék copf stílus-ban készült. A református templom 1785-ben épült, barokk stílusban.

---

¹ https://issuu.com/ormansagzoldut1/docs/cook_book_final_web

Kulturális érték a Kodolányi János emlékmúzeum. Kodolányi János (1899-1969) író szellemi szülőföldjének tartotta az Ormánságot, munkássága során felhasználta az Ormánságra jellemző sajátos etnikai világot, társadalmi problémákat, embereket. Kodolányi János tízéves korában került Vajszlóra, családjával a mai emlékmúzeum épületében lakott. A Kodolányi János Múzeum 1979-ben nyílt meg Vajszló központjában, a régi erdőgondnoki épületben. A múzeum négy helyiségből áll. Az első szobában egy XX. század elejei erdészeti hivatal látható. Két teremben kaptak helyet az író munkásságát, és abban az Ormánság megjelenését bemutató fotók, plakátok, személyes tárgyak. A negyedik teremben pedig a helyiek által összegyűjtött, a XIX. század végét reprezentáló paraszti használati tárgyak idézik a Kodolányi műveiben is megjelenő világot.²

Közösségi színterek:

- Integrál közösségi és szolgáltató tér (IKSZT) számítógép teremmel, internethasználati lehetőséggel, kézműves foglalkoztatásokkal, rendezvényekkel (bálok, ünnepek)
- Balikó Tamás Művelődési Központ és szabadtéri színpad (színházi előadások, fórumok, ünnepek és rendezvények helyszíne)
- Sportpálya (rendezvényhelyszín, labdarúgó mérkőzések)
- Kodolányi Tér (rendezvényhelyszín)
- Könyvtár (Kodolányi János Emlékmúzeum és Könyvtár)

Adorjás

Az adorjási épített környezetet tekintve fontos kiemelni, hogy rendelkezik sportpályával, mely egyes rendezvények lebonyolítására alkalmas. A településen parkosított területen található játszótérrel a faluház udvarán.

---

² <http://www.dbhte.hu/index.php/helyi-ertekek/45-helytorteneti-gyujtemenyek-tajhazak/384-vajszlo-kodolanyi-janos-emlekmuzeum>

Országos védettségű épület a református templom, mely a község egyetlen műemléke. Az 1837-es évből származó toronysisakos, késő barokk stílusú templom a festett fakazettás református templomok egyik szép emléke. Az L alakú kóruskarzaton nyolc festett tábla látható. Berendezése, úrasztala, a padok, a papi szék és a szószék szintén jelentős kulturális értéket képvisel. A templom mellett egy műemlék jellegű paplak látható. A templom másik oldalán park húzódik, első és második világháborús emlékművel.

A település környezetében jelentős nagyságú erdőterület található északra és délnyugatra. A település állandó vízfolyása a Kónica-csatorna. Az Adorjáson található hagyásfás legelő egyedi tájérték.

Kémes

Kémes református temploma 1800-ban épült, a festett kazettás mennyezet 1826-ból való, mely kiemelt kulturális értéke a településnek.

A közösségi színterek:

- Könyvtár
- Művelődési ház
- Egykori malom épülete
- Falumúzeum

2016-ban került először megrendezésre a Bőköz Fesztivál, mely összművészeti fesztiválként a közösségépítést és nyitást, a kulturális- és ökoturizmus fejlesztését tűzi ki célul, miközben lehetőséget teremt arra, hogy a helyi lakosság maradandó élményhez jusson. A rendezvény a műfaji sokszínűségre törekszik: színház, népzene, néptánc, komolyzene és blues, kiállítások, performanszok, filmvetítések, konferenciák és közösségépítő programok teszik teljessé az ormánsági három napot. A fesztivál minden eseménye ingyenes.

Körös

Körös kiemelt épített környezeti értéke, az országos műemléki védettségű református templom, amely a festett famennyezetű kazettás templomépítéssel egyik legszebb darabja.

Páprád

Páprád épített környezeti értékei között megemlíthető a református templom, mely 1863-ban épült klasszicista stílusban. Egy tornácos parasztház műemléki védeltséget kapott az ormánsági népi építészetért.

Piskó

Védett építészet értéke a református templom és a mellette található, szintén védeltséget élvező egykori lakóház. Természeti értékei közül kiemelésre kerül a helyi horgásztó.

Rendezvényhelyszínként a Faluház áll rendelkezésre a településen.

Vejti

Vejti épített környezeti értékei az egyedülálló fa gabonás kamra, továbbá a helyi védeltség alatt álló népi lakóháza. Természeti értékei a termásvíz, valamint a Duna-Dráva Nemzeti Park területéhez tartozó, Vejti határában található 12 hektáros östölgyes, fás legelővel és gémeskúttal.

Vejti kulturális örökségét az 1300-as évek óta fennálló történelme adja, területe a török uralom alatt sem néptelenedett el, lakó többsége mindig magyar volt.

Vejti közösségi színtere a sportpálya, focibajnokságok és rendezvények lebonyolítására alkalmas.

Zaláta

Zaláta műemléki református templommal rendelkezik, melynek felújítása a 2014-es baranyai felújítási program keretében megtörtént. További építészeti emlékek, természeti értékek: katolikus templom, favázás gabonatarló (műemlék), háborús hősök emlékműve, Erzsébet királyné emlékére ültetett fák.

Zalátán IKSZT működik, melyben a kulturális közfoglalkoztatott munkatársak tartanak kézműves foglalkozásokat. Közösségi színtere a Faluház, mely rendezvények helyszínnek alkalmas.

1.5. Fejlesztési célok meghatározása

A fejlesztés alapvető célja a **helyi identitás és a kohézió erősítése**, melynek jelen fejlesztés során legfőbb eszköze a közösségfejlesztés. A közösségfejlesztés célja a **helyi közösségek megerősítése, a helyi közösséghez és társadalomhoz tartozás erősítése**. A lakosság **mentális egészségének** megőrzése érdekében fontos, hogy mindenki tartozhasson egy közösséghez, társadalmi kapcsolatai erősödjenek, végső soron, amennyiben erre igénye mutatkozik, a közösség életének szervezőjévé válhasson.

A hazai és nemzetközi célkitűzésekkel párhuzamosan a projekt célkitűzése, hogy a közösségi kezdeményező- és cselekvőképesség fejlesztése megvalósuljon, a **közösségi szerepvállalás** pedig megerősödjön. Távlati cél a kijelölt célterületen elhelyezkedő települések közösségei közötti **együttműködés** kialakítása.

A fenti célok a korábbi fejezetben leírt módszertan segítségével elérhetővé válnak, hiszen a Helyi Cselekvési Terv és a projekt szakmai tartalmának kialakítása során a helyi közösség véleménye határozta meg a beavatkozási irányokat, valamint a projekt tevékenységeinek tematikáját, amelyek a térségi identitás erősíthetik. További cél, hogy a meglévő – főként humán – erőforrások felszínre kerüljenek, és a projekt előrehaladása során ezek az erősségek aktivizálódjanak, megerősödjenek bizonyos kompetenciák (**önkéntesség, identitástudat, területi kötődés**) és minőségi változást eredményezzenek a helyi közösségek életében.

A térségben úgy nőnek fel generációk, hogy a helyi értékekkel, hagyományokkal nincsenek is tisztában. Hiányzik az a **kapcsolat az egyes generációk és népcsoportok között**, ami ezeknek a tradícióknak az átörökítését biztosíthatná. A **helyi örökségnek** pedig közösségépítő szerepe van. Az elöregedő társadalmi tendenciák, valamint az egyre jellemzőbb elvándorlás megakadályozása a munkalehetőség és a megfelelő közlekedés hiánya mellett nehezen megakadályozható, ugyanakkor a helyi közösségek erősítése ezen tendenciák csökkentésében szerepet játszhat.

A projektben meghatározott programok és képzések eredményeként egy magasabb szintet ér el a helyi társadalom **egymás iránti felelősségtudata**, a helyi civil szervezetek bevonása segíti a helyi közösségi konfliktusok kezelését és az önálló cselekvési képességek erősítését. A projektben meghatározott célok végrehajtásában helyi közösségfejlesztési szakemberek és mentorok bevonásával történik.

1.6. SWOT analízis

A SWOT elemzéssel a már feltárt erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek áttekintő összefoglalása valósul meg. A feltárt jellemzők összetevőinek csoportosításával fókuszba kerülnek a kiaknázható erősségek és lehetőségek, kirajzolódnak a mérséklésre szoruló gyengeségek és a kiküszöbölendő veszélyek. Az alábbi SWOT elemzés bemutatja a tudatos közösségszervezés sikertényezőit és kockázati tényezőit a Helyi Cselekvési Tervben elkészítését megelőző közösségi felmérés alapján.

3. táblázat: SWOT analízis

Sikertényezők	Kockázati tényezők
Erősségek	Gyengeségek
Célterületi kohézió a településpolitika, a hagyományok, a természeti-, társadalmi- és közösségi jellemzők szintjén	Lakossági frusztráció, elutasító magatartás a felülről szerveződő bevonással kapcsolatban
Helyi önkormányzatok jelentős rendezvényszervezési tapasztalata	Személyes ellentétek, együttműködéstől való elzárkózás
Aktivizálható személyes kapcsolatok megléte	Közösségi tervezés és szervezés módszertana nem ismert a lakosság és a vezetők szintjén
„Aktív mag” megléte a közösségi élet szervezése terén	A bevont települések kulturális és közösségi együttműködése nem jellemző
Hagyományos közösségi események, programok, rendezvények megléte	Települési szinten kevés kulturális, közművelődési és muzeális intézmény található
Hagyományok őrzésére vonatkozó közös elvárás megléte	Meglévő kulturális és közösségi intézmények humán- és infrastrukturális kapacitása nem megfelelő
Civil szervezetek jelenléte	
Hagyományos programok, rendezvények, kulturális események megléte	
Lehetőségek	Veszélyek
Az önszerveződés és az önkéntes közösségi szerepvállalás erősödésének, felértékelődésének lehetősége	Személyes elszigetelődés erősödése
A lakosság, mint humán erőforrás bevonása a közösségi élet szervezésébe	A közösséghez tartozás érzésének hiánya
A lakossági ötletek, vélemények új perspektívákat nyitnak meg	A család – mint legkisebb közösségi egység - hagyományos mintaadó szerepe, kulturális attitűdje gyengül
Közösségi tervezés előtérbe kerül, elfogadottá válik	A célcsoport hatékony elérésének nehézségei
Új kommunikációs csatornák alakulnak ki	A virtuális közösségek és kommunikációs formák negatív hatása a személyes emberi kapcsolatokra, közösségekre
A célterületi települések szorosabb együttműködésének kialakulása	A projekt hosszú időtartama miatt csökkenő részvételi aktivitás
Pályázati források megléte	Nem sikerül együttműködő közösségé kövacsolni a célterület településenként szeparált lakosságát
	Civil szervezetek működési feltételeinek nehezedése

2. A TERVEZETT KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

2.1. Tervezett programok bemutatása

A közösségi felmérés eredményeképpen körvonalazódtak azon tevékenységek, melyek a projektből magvalósításra kerülhetnek, illetve amelyek illeszkedés hiányában nem képezik a projekt tárgyát. Az alábbi fejezetben bemutatásra kerülnek a lebonyolítani kívánt programok. A programok esetében a közösségi felmérés során meghatározott tématerületek megjelölésre kerülnek, ugyanakkor a témák véglegesítése a projekt megvalósítása során történik. A Helyi Cselekvési Terv készítését követő egyes események esetében már meghatározásra került a részletesebb tartalom, míg a későbbi programok esetében kizárólag lehetséges téma került rögzítésre. A rendezvénynaptár folyamatos frissítése a konzorciumi tagok, illetve a közösség-szervező feladata. A programok végleges témája, részletes tartalma a megvalósítás során kerül véglegesítésre. A részletes programterv kidolgozása és a programszervezés során figyelembevételre kerül a közösségi beszélgetések, az interjúk és a kérdőívek szerint meghatározott igények kielégítése, a feltárt problémákra történő megoldás nyújtása, illetve nem utolsósorban a pályázat céljaihoz való hozzájárulás.

Az alábbi táblázat összefoglalja azon programjavaslatokat az 1.3 Tervezési mátrix fejezettel összhangban, melyek a közösségi felmérés eredményeként feltárt teendők (mint igények és problémamegoldások), továbbá a felvázolt témajavaslatok alapján kerültek meghatározásra.

4. táblázat: A tervezett programok összefoglalása

Teendők	Felmérés alapján témajavaslatok	Lehetséges programok
Személyes kapcsolatok javítása, frusztráció, feszültség csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> - Közöségi beszélgetések, közös programok, programszervezések - „Mindenki véleménye számít” elv mentén tervezésbe, szervezésbe és megvalósításba bevonás 	<ul style="list-style-type: none"> - Közöségi interjú - Közöségi beszélgetés - Közöségi felmérés - Részvételi fórumok - Közöségi összefogása, önkéntes munkával játszóterek felújítása
Helyi értékleltár készítése	<ul style="list-style-type: none"> - Meglévő értékek összeírása mellett újak feltárása - Tárgyi értékek gyűjtése, kiállítása - Szokások, hagyományok gyűjtése, megismertetése, tovább örökítése 	<ul style="list-style-type: none"> - Elfelejtett hagyományaink kiállítása - Hagományörző rendezvények - Tanulókörök - Kézműves programok
Térségi közöségi információáramlás eszközeinek megteremtése	<ul style="list-style-type: none"> - Lakossági aktivitásra történő felhívás - Facebook - Újság - Településeken átívelő rendezvények (szomszédolás, biciklizés) 	<ul style="list-style-type: none"> - Információs pont - Facebook felélesztése - Közöségi informáló újság - Szomszédolás, szomszédünnep - Biciklizés
Fiatalok „mozgósítása”	<ul style="list-style-type: none"> - Ifjúsági Klub kialakítása - Tanulókörök létrehozása (sütés-főzés, hímzés, kézimunka) - Generációk közötti együttműködés erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulókörök fiatalok bevonásával - Közöségi összefogással, önkéntes munkával falucsinosítás, szépítés (közterületek, játszótér felújítás stb.) - Hagományörző rendezvények - Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési programok

Teendők	Felmérés alapján témajavaslatok	Lehetséges programok
Helyi lakosság bevonása a kulturális élet szervezésébe	<ul style="list-style-type: none"> - Közösségi beszélgetés tartása a tervezés során (mellyel a helyi kapcsolatok erősödnek, kialakul a kötődés, felelősségvállalás egymás iránt) - Lakosság bevonása önkéntesként a szervezés és megvalósítás során 	<ul style="list-style-type: none"> - Részvételi fórumok - Közösségi beszélgetések - Közösségi összefogással, önkéntes munkával falucsinosítás, szépítés (közterületek, játszótér felújítás stb.) - Hagyományőrző rendezvények (közös sütés, főzés, májusfa állítás stb.)
Gyermek, családi, közösségi programok	<ul style="list-style-type: none"> - Hagyományőrző programok - Bebiciklizés, kirándulások - Rendőrségi és tűzoltósági bemutatók, ismeretterjesztő programok; - Gyermeknapok, gyermekprogramok (bábszínház, sportnap) 	<ul style="list-style-type: none"> - Hagyományőrző rendezvények - Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési programok - Szomszédolás, szomszédünnep - Bebiciklizés
„Szép korú” lakosság mozgósítása	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulókörök (hagyományok tovább örökítése, illetve új ismeretek megszerzése) - Értékleltár és gyűjtemények készítése (tárgyi, hagyományőrzés, szájról-szájra emlékek gyűjtése és rögzítése) 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulókörök - Hagyományőrző rendezvények - Kiállítás
Rendezvények, kulturális programok szervezése	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi értékek összegyűjtése és bemutatása (sütés-főzés); - Kulturális jellegű programok szervezése (hagyományőrzés, táncház) 	<ul style="list-style-type: none"> - Tanulókörök - Hagyományőrző rendezvények - Szomszédolás, szomszédünnep
Hagyományok őrzése és tovább örökítése, értékek tudatosítása	<ul style="list-style-type: none"> - Hagyományok összegyűjtése és reprezentálása (kiállítások, tanulókörök); - A helyi tudás átadása, megosztása (tanulókörök); - Helyszín biztosítása az események lebonyolítására 	<ul style="list-style-type: none"> - Elfeledett hagyományok kiállítás - Hagyományőrző rendezvények - Tanulókörök

A közösségi felmérés eredményeként meghatározott, a fent összefoglalt programjavaslatok esetében a részletes leírás (ahol már ismert) az alábbiakban kerül bemutatásra. A programok meghatározásakor figyelembevételre került a teljes közösségi felmérés a célterület egészére vonatkozóan, illetve az adott településen folytatott interjúk, kérdőívek és beszélgetések eredményei.

Az egyes rendezvények, programok és esetében nem egyértelműen meghatározható, hogy hagyományőrzés, szomszédolás, vagy hagyományok tovább örökítése, esetleg a fiatalok megmozgatása a fő téma. Az összeállított programok esetében a helyi sajátosságra építve ezen célok együttesen is meg tudnak valósulni. A helyi hagyományok őrzése és tovább örökítése, a tudás átadása áthat valamennyi megmozdulást. A programok esetében a fiatalok és idősek egyaránt megszólításra kerülnek egy-egy programelem révén. Valamennyi megmozdulás alapján erősíti a helyi identitást, a helyi lakosságot közösséggé kovácsolja, megszünteti az esetleges elszigetelődéseket.

A rendezvények és programok települési szinten kerülnek bemutatásra, mely alól kivételt képez a közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési rendezvény, mivel ezek tartalma kidolgozás alatt áll, és várhatóan sorozatként, hasonló tartalommal valósul meg valamennyi településen.

2.1.1. Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési rendezvények

A program keretében a települési szinten kerülnek megszervezésre a közlekedésbiztonsági, bűnmegelőzési és közbiztonsági rendezvények.

Tevékenység neve	Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési, közbiztonsági rendezvények
Tevékenység leírása	Közlekedésbiztonsággal, közlekedési kultúra fejlesztésével, bűnmegelőzéssel kapcsolatos programok megvalósítása (részletezés a táblázat alatt).
A tevékenység célja	A tevékenység célja a célterület településein élő lakosság közlekedésbiztonságának javítása, kerékpáros kultúra kialakítása és javítása, vezetéstechnika fejlesztése, továbbá a közbiztonság javulása.
A tevékenység célcsoportja	A teljes lakosság: óvodások, iskolások, felnőtt korosztály.
A tevékenység eredménye	A tevékenység eredményeként az érintett településeken várhatóan javul a teljes lakosság közlekedésbiztonsága, javul a kerékpárosok attitűdje, a gyermekek hamar elsajátítják a KRESZ szabályait, a gépjárművezetők részéről ismétlésre kerülnek a KRESZ szabályok, illetve javul a vezetéstechnika. A bűnmegelőzési programok révén várhatóan javul közbiztonság, a személyek önvédelmi képessége
A tevékenység iránti igény bemutatása	Településvezetői, pedagógusi és lakossági igény került megfogalmazásra, mivel a jelenlegi, felgyorsult mindennapokban a közúti gépjárműforgalom sűrűbbé vált, a gépjárművezetők a sebességkorlátot meghaladva közlekednek, továbbá a térségben a sík területek miatt jelentős a kerékpárral közlekedők száma. Továbbá kiemelten fontos a bűnmegelőzés terén az önvédelem erősítése, a konfliktuskezelés képességeinek javítása, a káros szenvedélyek csökkentése, az áldozattá válás elkerülésének erősítése.
Megvalósítás tervezett időpontja	2022. augusztus - december

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI PROGRAMOK

Megnevezés	Program
Közlekedésbiztonsági és családi kerékpáros nap	<p>Családi kerékpáros verseny. Családi kerékpározás útvonalának kijelölése, rendőrséggel polgárőrséggel való kapcsolatfelvétel, helyi médiának cikk, logózott "rajtszám" nyomtatás, regisztráció, jelentkezőkkel kapcsolattartás, KB 5 km-es útvonal közös bejárása családokkal. Mindenki kap: jelképes ajándék, rajtszám. Kísérők: önkéntesek, kamerával videó készítése, az útvonal 2-3 pontján feladatok végrehajtása (kresz teszt, ügyességi feladatok, ...) pontgyűjtés családi és egyéni kategóriában, a résztvevők számára frissítő biztosítása.</p> <p>A programban feldolgozandó témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresz elméleti és gyakorlati tesztek • Az okostelefonok és más eszközök vezetés közbeni zavaró hatása csökkenti az éberséget, (vezetéstől elvonó tényezők egyike) így veszélyezteti a vezetőt, az utasokat és a közlekedés többi résztvevőjét. Szükséges ezen kockázatokra is felhívni a kezdő, s a gyakorlott „sofőrök” figyelmét. • Szürkületben vagy sötétségben a közlekedési útvonalakat fényszórók világítják meg, amelyek a szemet elvakítják, ezért csak árnyékszerű körvonalak látszanak. Elég, ha éppen csak bepillantunk a szembe jövő autó fényszórójába, már ettől is percekre elvakulunk. Aki ragyogó napsütéses időben hajtott már be sötét alagútba, tudja, hogy az ember ilyenkor eleinte nem lát, és csak nehezen képes uralni a helyzetet. Az éjszakai vezetés során ez az adaptációs folyamat még lassabban megy végbe. (A pupilla rugalmassága, alkalmazkodási képessége a világossághoz és a sötétséghez 40 éves kor után fokozatosan romlik.) • Biztonságos vezetés száraz és nedves úton (vezetéstechnikai elmélet) • Falunap, vagy más egyéb közösségi esemény részeként, vagy akár önálló programként autós ügyességi verseny. <p>Tervezett létszám: 50 fő/alkalom Ütemezés: 2 alkalom Személyi feltétel: közlekedésbiztonsági szakember, animátor vagy tréner</p>

Megnevezés	Program
Közlekedésbiztonsági kerékpáros kiadvány	Közlekedésbiztonsági kiadványok kicsiknek és nagyoknak Méret: A5, 4 oldalas Mennyiség: összesen 2000 db
KRESZ-NAP iskolások számára	Interaktív kerékpáros KRESZ-nap iskolások számára (ügyességi pálya, oktatás, tesztek, láthatósági autó, forgalomtechnikai eszközök) Témák: Látni és látszani. Átkelés az úttesten. Kerékpárral az úton. Részt veszünk a közlekedésben. A jövő mobilitása. Tervezett létszám: 50 fő/alkalom Ütemezés: 2 alkalom Személyi feltétel: közlekedésbiztonsági szakember / pedagógus, animátor
Közlekedésbiztonsági szakképzés pedagógusok részére	Célja, hogy az általános iskolás gyerekeket a tanárok is fel tudják készíteni a biztonságos közlekedésre, meg tudják tanítani a közlekedésbiztonsági alapelveket. Tervezett létszám: 10 fő/alkalom Ütemezés: 1 alkalom Személyi feltétel: közlekedésbiztonsági szakember, tréner

BŰNMEGELŐZÉST ÉS KÖZBIZTONSÁG JAVÍTÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAMOK

Célcsoport	Program	Tartam
Helyi bűnmegelőzési stratégia és végrehajtási terv kidolgozása és megvalósítása	Helyi bűnmegelőzési stratégia kidolgozása, következtetések levonása, célkitűzések meghatározása. Ezek ismeretében a végrehajtási terv elkészítése.	1 db
Óvodai programok	Játékos, mesés foglalkozások óvodásoknak. A korosztályuknak megfelelő veszélyhelyzetek bemutatása bábozás és szituációs játékok segítségével. Eszközök, módszerek: szituációs játékok, bábszínház,	3 csoport/ 5 alkalom max. 12 fő/

Célcsoport	Program	Tartam
	vagy bábozás, Személyi feltétel: pedagógus, tréner vagy animátor	csoport
Bűnmegelőzési interaktív továbbképzés pedagógusok részére	Célja az általános iskola alsó és felső tagozatában tanító pedagógusok számára az alapvető bűnmegelőzési prevenciós információk és ismeretek elsajátítása, majd azok továbbadása a tanulók felé. Koncentráció a Nemzeti Alaptanterv „Családi életre nevelés” és „A testi és lelki egészségre nevelés” célkitűzéseire. Személyi feltétel: 1 fő bűnmegelőzési szakember, tréner	2 csoport max. 15 fő/ csoport
Programok alsó tagozatos korosztály számára	Klubnapok alsó tagozatos korosztály számára 4 kiemelt témában: 1. áldozattá válás 2. internet veszélyei 3. rendőrség, polgárőrség feladata 4. érzékenyítés Eszközök, módszerek: Erdőváros meséi 1-2, szituációs játékok, mesefeldolgozás Személyi feltétel: rendőrségi bűnmegelőzési szakember és tréner	4 alkalom min. 20 fő/ csoport
Iskolai programok felső tagozatos korosztály számára	Klubnapok felső tagozatos korosztály számára 6 kiemelt témában: 1. áldozattá válás; 2. internet veszélyei; online függőség 3. kábítószer és hatása, egészségfejlesztés; érzékenyítés, 4. környezeti értékek, kulturális örökség tisztelete; 5. erőszakmentes konfliktuskezelés, agressziókezelés; 6. rendőrség, polgárőrség feladata, szerepük, jelentőségük a település életében; Eszközök, módszerek: - Előadás - Szituációs játékok (drámapedagógiai eszközök) - Prevenciós filmek: - Miért? - Győztess légy, ne áldozat - Cyberbully - Vigyázz, mit osztasz meg Személyi feltétel: rendőrségi bűnmegelőzési szakember, 1 fő tréner, orvos vagy védőnő, gyermekvédelmi szakember	6 alkalom min. 20 fő/ csoport

Célcsoport	Program	Tartam
Bűnmegelőzési tábor	<p>Célcsoport az általános iskolák felső tagozatos diákjai.</p> <p>Programok: áldozattá válás; internet veszélyei; érzékenyítés; kábítószer, egészségfejlesztés; környezeti értékek, kulturális örökség tisztelete; erőszakmentes konfliktuskezelés, agressziókezelés; rendőrség, polgárőrség feladata, szerepük, jelentőségük a település életében;</p> <p>Használt eszközök</p> <ul style="list-style-type: none"> - Előadás, - Szituációs játékok (drámapedagógiai eszközök), - Magyarázat - Megbeszélés - Beszélgetés, konzultáció - Szemléltetés - Prevenációs filmek: - Miért? - Győztess légy, ne áldozat - Cyberbully - Vigyázz, mit osztasz meg <p>Személyi felétel: rendőrségi bűnmegelőzési szakember, tréner, orvos vagy védőnő, gyermekvédelmi szakember</p> <p>A tábor 4 napos, mely tartalmazza a szállást, étkezést, oktatást, felügyeletet, eszközöket.</p>	<p>25 fő</p> <p>4 nap</p>
Önvédelmi képzés	<p>Tudatosságnövelés, az önvédelem képességének fokozása.</p> <p>Program: vészhelyzet felismerés, konfliktus kerülés, technikai és taktikai megoldások oktatása gyerekeknek és felnőtteknek</p> <p>Személyi feltétel: 1 fő instruktor, tréner</p>	<p>2 csoport/ 6 alkalom</p> <p>min. 15 fő / csoport</p>
Családok számára programok	<p>A család minden tagjának szóló programok akár az idősek otthonában, nyugdíjas klubokban, közösségi házban, esetlegesen Falunapok keretében.</p> <p>Korosztályoknak megfelelően külön, vagy együtt tartott programok valósulnak meg.</p> <p>1. Tájékoztató előadások témái</p> <ul style="list-style-type: none"> • A család szerepe • A család és az iskola szerepe, összehangolt feladatai • A média hatása • Generális prevenció • Áldozattá válás Internet veszélyei • Alkohol, kábítószer hatásai • Önvédelmi, otthonvédelmi eszközök <p>2. Játzóház, kézműves foglalkozás, filmvetítés gyerekeknek</p>	<p>3 alkalom</p> <p>min. 50 fő/ alkalom</p>

Célcsoport	Program	Tartam
	<p>3. Családi akadályverseny a bűnmegelőzés témakörében.</p> <p>4. vagyonvédelemmel kapcsolatos prevenciós pult – eszközök bemutatása, rendőr szakértőkkel személy- és vagyonvédelmi tanácsadás</p> <p>5. Családi „festmény” készítése a adott témában – az elkészült alkotások kiállítása a közösségi házban.</p> <p>6. Eredményhirdetés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a legaktívabb családi cím kiosztása, jutalmazása - előzetesen – a gyerekeknek – meghirdetett verseny értékelése, díjazása <p>7. Közös ebéd elfogyasztása zárásként.</p> <p>Használt eszközök, módszerek: tájékoztató előadások, filmvetítés, szituációs játékok</p> <p>Személyi feltétel: bűnmegelőzési és vagyonvédelmi szakember, tréner, animátor, önkéntes segítők</p>	
Programok SNI-s tanulók számára	<p>Klubnapok sajátos igényű tanulók számára, ahol a képességeiknek megfelelő eszközöket és módszereket alkalmazva ismerkedhetnek meg a 4 kiemelt témával:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. áldozattá válás 2. internet veszélyei 3. rendőrség, polgárőrség feladata 4. érzékenyítés <p>Eszközök, módszerek: szituációs játékok, mesefeldolgozás</p> <p>Személyi feltétel: rendőrségi bűnmegelőzési szakember és tréner</p>	4 alkalom min. 10 fő/ csoport
Kiadvány készítés	<p>Kiadvány készítése általános iskolásoknak az Internet veszélyeiről.</p> <p>Méret: 4 oldal, A5</p>	500 db
„Védd a vagyonodat, értékeidet!”	<p>Vagyonvédelmi előadás a felnőtt, kiemelten az idősebb korosztály számára. Lakatok, záruk, biztonsági rácsok, mozgásérzékelők, riasztóberendezések bemutatása. Szakemberek tanácsadással egybekötve mutatják be a használatukat. kérdőívet kitöltve mindenki a saját helyzetére vonatkozóan kaphat személyre szabottan tájékoztatást, segítséget a továbbiakra vonatkozóan. A térfelügyelő rendszer bemutatása.</p>	3 alkalom min. 20 fő/ alkalom
Záró rendezvény	<p>Bemutatásra kerülnek a program eredményei. Mindenki elmondhatja egy „megterített asztal” mellett a saját tapasztalatait, összegzésre kerülnek azok. A</p>	1 alkalom 50 fő

Célcsoport	Program	Tartam
	résztevőknek átadjuk a projekt során elkészített kiadványt. 2 MP HD felbontású 4 kamerás éjjellátó kamera rendszer ajándékozása.	

A rendezvények alkalmával bevonásra kerül az a Megyei Rendőrfőkapitányság Bünmegelőzési csoportja, a bűnügyi helyszínelők és a Polgárőrség is.

2.1.2. Vajszlói rendezvények és programok

Vajszló esetében a legfőbb igény a társadalmi megmozdulásokra, a közösség erősítésére vonatkozóan fogalmazódott meg, melyekre válaszul a település közös erőből történő csinosítása, szépítése, illetve hagyományok átadásával történő közös sütésre, főzésre vonatkozó programok körvonalazódtak. Ezen felül a hagyományörző rendezvények, szomszédos települések rendezvényein való részvétel, szomszédünnep és a bünmegelőzési-közlekedésbiztonsági programok kerültek megfogalmazásra. Hagyományörzés tekintetében a régi szokások felelevenítése, ifjúság bevonása mellett érveltek a megkérdezettek.

Tevékenység neve	Tanulókör – Sütés-főzés
Tevékenység leírása	A tanulókörök keretében közösségi munkamódban a közösség tagjai előre meghirdetett időpontban, közösségfejlesztő koordinálása mellett részt vesznek közös főzési-sütési tevékenységekben. A tanulókörök révén bár meghirdetett eseményről beszélünk, de önszerveződő csoportokat kívánunk megszólítani. A tervezett tevékenységek: Közös ételkészítés.
A tevékenység célja	Fő célok a társadalmi tudatosság és aktivitás fejlesztése, erősítése, mely révén a közösségi cselekvés hangsúlya és igénye növekszik. Cél az olyan alapvető kompetenciák javítása, mint az egymásra figyelés, egymás segítése, kölcsönösség, udvariasság, egymás munkájának elismerése és dicsérete, a csapatmunkában történő munka révén a kommunikációs képességek és a tisztelet. Cél továbbá a tudás, tapasztalatok és hozzáértés átadása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A fő célcsoport a gyermekek, szülők, nagyszülők. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	A közösségi akció(k) során várhatóan kevés önkormányzati beavatkozás mellett jelentős

	közösségi megmozdulást, egyéni hozzájárulást sikerül elérni. A lakosság aktív részvétele és az önévelés várhatóan motivációs hatással bír az egyéb társadalmi megmozdulásokban való közös részvételre is. A közös munka egyben tapasztalatcserét, tanulási lehetőséget is jelent a résztvevők számára. Egyik elvárt eredmény a „számíthatunk egymásra” és az „együtt mindent meg tudunk oldani” érzés erősítése.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A közösségi felmérés során felmerült lakossági észrevételként a fiatalok és gyermekek helyben tartásának nehézsége.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör szervezése során jelentkezőket várnak a sütés-főzésben jártas hölgyek köréből a sütés-főzés ismereteinek átadására (pl. palacsintakészítés), ugyanakkor gondoskodnak arról, hogy ilyen ismeret jelentkező hiányában is rendelkezésre álljon.

Tevékenység neve	Tanulókör – Kreativitás és készségfejlesztés
Tevékenység leírása	Kreatív és készségfejlesztő foglalkozások megszervezése főleg a fiatalabb korosztály számára részben ünnepekhez, alkalmakhoz kapcsolódóan.
A tevékenység célja	A tevékenység célja a tapasztalatok és a tudás átadása, az aktivitás és kreativitás fejlesztése, az informális tanulás, továbbá a közösségi és társadalmi részvétel erősítése. Cél az együttműködési, kommunikációs és udvariassági kompetenciák fejlesztése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	Gyermekek, fiatalok, családok. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	A közös tevékenység segíti, erősíti a gyermekek közötti kommunikációt, az együttműködést, az egymástól való tanulást. Várható eredmény a tanulókör későbbi szerveződése más hagyományos ünnepek közelében is (például falunapok, adventi időszak, karácsony). A hagyományok megismerése és megtanulása erősíti a helyi identitást.
A tevékenység iránti igény bemutatása	Egyértelmű igényként került megfogalmazásra a hagyományos értékek feltárása és azok tovább örökítése.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

E tanulókörök témái: az origami hajtogatás, a kézműves, kreatív és készségfejlesztő foglalkozások főleg ünnepekhez kapcsolódóan.

Tevékenység neve

Tanulókör – Hitéleti programok

Tevékenység leírása	Valláshoz, hitélethez kapcsolódó foglalkozások megszervezése a fiatalabb és idősebb korosztályok számára ünnepekhez, alkalmakhoz kapcsolódóan.
A tevékenység célja	A tevékenység célja a tapasztalatok és a tudás átadása, a fiatalok hitéleti aktivitásának erősítése, az informális tanulás, továbbá a közösségi és társadalmi részvétel erősítése. Cél az együttműködési, kommunikációs és udvariassági kompetenciák fejlesztése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	Fiatalok, családok, idősek. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	A közös tevékenység segíti, erősíti a generációk közötti kommunikációt, az együttműködést, az egymástól való tanulást. Várható eredmény a tanulókör későbbi szerveződése a vallási ünnepekhez kapcsolódóan. Főleg az ormánsági református hagyományok megismerése és megtanulása erősíti a helyi identitást.
A tevékenység iránti igény bemutatása	Egyértelmű igényként került megfogalmazásra a hagyományos értékek feltárása és azok tovább örökítése.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör szervezésében bevonásra kerülnek a helyi református lelkész és közösség tagjai. E tanulókör tervezett témái: Templomdíszítés.

Tevékenység neve

Tanulókör – Elsősegélynyújtás

Tevékenység leírása	Az elsősegélynyújtási tanulókörben résztvevők elsajátíthatják a megfelelő, azaz a mentő megérkezéséig a sérülés súlyosbodását megelőző tevékenységeket. A tanulókör elsősorban az újraélesztésre és a sebkötözésre fókuszál.
A tevékenység célja	A tevékenység célja a tapasztalatok és a tudás átadása az érdeklődőknek, fiataloknak és időseknek egyaránt szakértő bevonásával. Cél az együttműködési, kommunikációs és személyes kompetenciák fejlesztése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	Fiatalok, családok, idősek. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	A közös tevékenység segíti, erősíti a generációk közötti kommunikációt, az együttműködést, az egymástól való tanulást. Várható eredmény, hogy a tanulókör résztvevői egy egészségügyi

	vészhelyzetben első segítségnyújtóként hozzájárulhatnak a helyi közösség tagjairól való gondoskodáshoz.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A magyar emberek egészségügyi állapota és az egészségügyi ellátórendszer térségi szolgáltatási hiányai a település lakosait egyéni egészségügyi vészhelyzetben könnyen kiszolgáltatottá tehetik. A megfelelő elsősegélynyújtás életet menthet.

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénynaptár szerint.

A tanuló kör szervezésében bevonásra kerül egy helyi egészségügyi alkalmazott, aki szakértőként vesz részt az eseményen. E tanuló kör tervezett témái: újraélesztés, sebkötözés.

Tevékenység neve

Szomszédünnepek

Tevékenység leírása	A szomszédünnep keretében települési rendezvény kerül megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó települések teljes lakossága. Tervezett létszám rendezvényenként: 50-100 fő.
A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény eredményeként, az egyének részvételével közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénynaptár szerint.

A szomszédünnepek tervezetten ünnepekhez kötődő rendezvények, illetve a projektben együttműködő önkormányzatok közös rendezvénye Vajszló szervezésében.

Tevékenység neve

Hagyományőrző rendezvények

Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvények keretében régi, hagyományosan megszervezett, de az idők folyamán elhalt hagyományok, rendezvények kerülnek ismételt megrendezésre.
A tevékenység célja	Célja a jelenlegi helyi társadalom számára is releváns ünnepi hagyományok összegyűjtése, hiteles

	feltárása, jelen helyzetéhez történő adaptálása, azzal a céllal, hogy a jeles napokhoz kötődő események újbóli megszervezése által erősödjön a helyiek identitástudata.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a elsősorban Vajszló lakossága, ezen túlmenően a környező (konzorciumi) települések lakossága. A tervezett létszám: 30-70 fő.
A tevékenység eredménye	A település ünnepeihez, kiemelkedő alkalmaihoz kapcsolódó rendezvények erősítik a lakosság összetartozását, megteremtik a kulturális kikapcsolódás lehetőségét, új ismeretek szerzését, személyes kapcsolatokat építését.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénytár szerint.

A hagyományőrző rendezvények a hagyományos ünnepekhez köthető rendezvények.

2.1.3. Adorjási rendezvények és programok

Az adorjási felmérés során egyértelműen több gyermekprogramra vonatkozó igény fogalmazódott meg, melyet akár kirándulásokkal, hagyományőrző napokkal és családi napokkal lehetne megvalósítani. Az igényekre való tekintettel tanulókörök indítása, továbbá szomszédünnepek és hagyományőrző rendezvények megszervezése került megfogalmazásra.

Tevékenység neve	Szomszédünnepek
Tevékenység leírása	A szomszédünnep keretében települési rendezvény kerül megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó települések teljes lakossága. Tervezett létszám: 100-200 fő.
A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény eredményeként, az egyének részvételének közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.

A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A szomszédünnepek témakörét az önkormányzat határozza meg, általánosságban a konzorciumot alkotó települések és a térségi községek lakosságának szervezett közös rendezvényekről beszélhetünk.

Tevékenység neve	Hagyományőrző rendezvények
Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvények keretében régi, hagyományosan megszervezett, de az idők folyamán elhalt hagyományok, rendezvények kerülnek ismételt megrendezésre.
A tevékenység célja	Célja a jelenlegi helyi társadalom számára is releváns ünnepi hagyományok összegyűjtése, hiteles feltárása, jelen helyzethez történő adaptálása, azzal a céllal, hogy a jeles napokhoz kötődő események újbóli megszervezése által erősödjön a helyiek identitástudata.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a település teljes lakossága. Tervezett létszám: 25-50 fő.
A tevékenység eredménye	A település ünnepeihez, kiemelkedő alkalmaihoz kapcsolódó rendezvények erősítik a lakosság összetartozását, megteremtik a kulturális kikapcsolódás lehetőségét, új ismeretek szerzését, személyes kapcsolatok építését.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A hagyományőrző rendezvények a hagyományos ünnepekhez köthető rendezvények, így például Advent, karácsony és szilveszter.

Tevékenység neve	Tanulókör – Hitéleti programok
Tevékenység leírása	Valláshoz, hitélhez kapcsolódó foglalkozások megszervezése a fiatalabb és idősebb korosztályok számára ünnepekhez, alkalmakhoz kapcsolódóan.
A tevékenység célja	A tevékenység célja a tapasztalatok és a tudás átadása, a fiatalok hitéleti aktivitásának erősítése, az informális tanulás, továbbá a közösségi és társadalmi részvétel erősítése. Cél az együttműködési, kommunikációs és udvariassági kompetenciák fejlesztése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	Fiatalok, családok, idősek. Tervezett létszám: 5-25 fő.

A tevékenység eredménye	A közös tevékenység segíti, erősíti a generációk közötti kommunikációt, az együttműködést, az egymástól való tanulást. Várható eredmény a tanulókör későbbi szerveződése a vallási ünnepekhez kapcsolódóan. Főleg az ormánsági református hagyományok megismerése és megtanulása erősíti a helyi identitást.
A tevékenység iránti igény bemutatása	Egyértelmű igényként került megfogalmazásra a hagyományos értékek feltárása és azok tovább örökítése.

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör szervezésében bevonásra kerülnek a helyi református lelkész és közösség tagjai. E tanulókörök tervezett témái: biblia foglalkozások, templomdíszítés, szeretetvendégség.

Tevékenység neve

Tanulókör – Sütés-főzés

Tevékenység leírása	A tanulókörök keretében közösségi munkamódban a közösség tagjai előre meghirdetett időpontban, közösségfejlesztő koordinálása mellett részt vesznek közös tevékenységekben. A disznóvágás, a disznótor hagyományosan a családok, a rokonság összejövetelét jelenti. A disznótor során elkészített ételek térségenként, településenként, sőt családonként változhatnak. A tanulókör során böllér közreműködésével egy disznótor kerül megrendezésre. A tanulókörök révén bár meghirdetett eseményről beszélünk, de önszerveződő csoportokat kívánunk megszólítani. A tervezett tevékenységek: Közös ételkészítés.
A tevékenység célja	Fő célok a társadalmi tudatosság és aktivitás fejlesztése, erősítése, mely révén a közösségi cselekvés hangsúlya és igénye növekszik. Cél az olyan alapvető kompetenciák javítása, mint az egymásra figyelés, egymás segítése, kölcsönösség, udvariasság, egymás munkájának elismerése és dicsérete, a csapatmunkában történő munka révén a kommunikációs képességek és a tisztelet. Cél továbbá a tudás, tapasztalatok és hozzáértés átadása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A fő célcsoport felnőttek. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	A közösségi akció(k) során várhatóan kevés önkormányzati beavatkozás mellett jelentős közösségi megmozdulást, egyéni hozzájárulást

	sikerül elérni. A lakosság aktív részvétele és az önnevelés várhatóan motivációs hatással bír az egyéb társadalmi megmozdulásokban való közös részvételre is. A közös munka egyben tapasztalatcserét, tanulási lehetőséget is jelent a résztvevők számára. Egyik elvárt eredmény a „számíthatunk egymásra” és az „együtt mindent meg tudunk oldani” érzés erősítése.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A közösségi felmérés során felmerült lakossági észrevételként a fiatal felnőttek helyben tartásának nehézsége.

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénytár szerint.

A tanulókör szervezése során a böllér mellett jelentkezőket várnak a disznótoros ételek elkészítésében jártas hölgyek-urak köréből az ismeretek, gyakorlatok átadására, ugyanakkor gondoskodnak arról, hogy ilyen ismeret jelentkező hiányában is rendelkezésre álljon.

2.1.4. Kémeszi rendezvények és programok

Az kémeszi közösségi felmérés keretében felvetésre került, hogy a helyi közösségi együttműködés az egyre népszerűbb Bököz Fesztivál révén évről évre erősödik. Önszervező csoportok, önkéntesek vesznek részt a szervezésben és a lebonyolításban. További helyi programok szervezésével, illetve tanulókör indításával az együttműködés fejleszthető. Igényként került megfogalmazásra a helyi értékek bemutatása, a kézműves ismeretek átadása.

Tevékenység neve	Szomszédünnepek
Tevékenység leírása	A szomszédünnep keretében települési rendezvény kerül megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó települések teljes lakossága. Tervezett létszám: 100-200 fő.
A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény eredményeként, az egyének részvételének közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.

A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A szomszédünnepek témakörét az önkormányzat határozza meg, általánosságban a konzorciumot alkotó települések és a térségi községek lakosságának szervezett közös rendezvényekről beszélhetünk.

Tevékenység neve	Hagyományőrző rendezvények
Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvények keretében az Ormánság rég- és közelmúltjának eseményei, szokásai, hagyományai, helyi értékei kerülnek a középpontba.
A tevékenység célja	Célja a jelenlegi helyi társadalom számára is releváns hagyományok, helyi értékek összegyűjtése, hiteles feltárása, jelen lakossága számára az identitástudat erősítése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a település teljes lakossága. Tervezett létszám: 50-100 fő.
A tevékenység eredménye	A település múltjához, ünnepeihez, helyi értékeihez kapcsolódó rendezvények erősítik a lakosság összetartozását, megteremtik a kulturális kikapcsolódás lehetőségét, új ismeretek szerzését, személyes kapcsolatok építését.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A hagyományőrző rendezvények tekintetében Kémesen jelenik meg leginkább az Ormánság, mint kulturális és néprajzi térség hagyományainak és értékeinek megjelenítése.

Tevékenység neve	Tanulókör – Ormánság
Tevékenység leírása	Az Ormánsághoz, mint néprajzi területhez kapcsolódó interaktív foglalkozások megszervezése a minden korosztály számára.
A tevékenység célja	A tevékenység célja az Ormánság történeti bemutatása, a helyi néprajzi jellemzők megismertetése, az ormánsági szokásokba való bevezetés. A tanulókörök lehetőséget teremtenek a résztvevők számára az informális tanulásra, továbbá a közösségi és helyi identitás erősítésére. Cél a tudásátadason keresztül kohézió erősítése, az identitástudat kialakítása és fejlesztése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	Minden korosztály. Tervezett létszám: 5-25 fő.

A tevékenység eredménye	A közös tevékenység segíti, erősíti a generációk közötti kommunikációt, az együttműködést, az egymástól való tanulást. Várható eredmény a tanulókör későbbi szerveződése az Ormánságban élő emberek pozitív identitás tudatának erősítése céljából.
A tevékenység iránti igény bemutatása	Egyértelmű igényként került megfogalmazásra a hagyományos értékek feltárása és azok tovább örökítése.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör szervezésében bevonásra kerülnek olyan helyismerettel rendelkezők, akik az Ormánságban élnek, illetve kutatási-szakértői területük az Ormánság. A tanulókör témái az Ormánság története, néprajza, népszokásai.

2.1.5. Kórósi rendezvények és programok

Kórós község Önkormányzata 2018.05.15-én döntött a projektből való kilépésről. Az 1. mérőföldkő teljesítése után a konzorciumi partner már nem vett részt a projekt szakmai tevékenységeinek megvalósításában. Ebből adódóan a Kórósra tervezett rendezvények, programok nem kerülnek megvalósításra.

2.1.6. Páprádi rendezvények és programok

A páprádi közösségi felmérésen a Pályázati Felhívás és a Közösségfejlesztési módszertani útmutató szerint meghatározott alapvető javaslatokkal egyetértettek a résztvevők. Az interjúk során elhangzott, hogy több programra lenne szükség, főként a nagyobb összetartás elérése érdekében. Ennek megfelelően szomszédünnepek és tanulókörök kerülnek megszervezésre.

Tevékenység neve	Szomszédünnepek
Tevékenység leírása	A szomszédünnep keretében települési rendezvény kerül megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása, a közösségi beszélgetésen kialakuló párbeszédok során közös pontok, kapcsolódási lehetőségek feltárása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó települések teljes lakossága. Tervezett létszám: 50-100 fő.

A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény eredményeként, az egyének részvételének közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynapár szerint

A szomszédünnep témakörét az önkormányzat határozza meg, általánosságban a konzorciumot alkotó települések és a térségi községek lakosságának szervezett közös rendezvényekről beszélhetünk. A két szomszédünnep közül az egyik a szürethez, a másik az advent-karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódik.

Tevékenység neve	Tanulókör – Ismeretterjesztés
Tevékenység leírása	Az ismeretterjesztés tanulókörökben a természettudomány kerül előtérbe, melyben együtt tanulnak a gyermekek, a fiatalok és a felnőttek, igény szerint nyugdíjasok is. A programsorozat helyi szakértő bevonásával kerül lebonyolításra. A résztvevő gyermekek, fiatalok tanulási folyamatának segítése mellett a felnőttek is bővítik tudásukat, ismétlik és felelevenítik a korábbi ismereteiket.
A tevékenység célja	A tevékenység célja a gyermekek tanulásra ösztönzése, a felnőttek aktív részvételre ösztönzése, a tanulási folyamatok elsajátítása a különböző korosztályok részére. Cél az együttműködési és kommunikációs kompetenciák fejlesztése, az egymás sikereiben való osztozás.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport mindenki, aki téma iránt érdeklődik. A tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	Várhatóan több ismeretterjesztő program kerül a jövőben megvalósításra önszerveződés keretében. A tanulókör eredményeként előreláthatólag javulnak a gyermekek iskolai eredményei, a gyermekek, a szülők és nagyszülők minőségi időt töltenek együtt, megtanulják az együttgondolkodás, a kommunikáció és az eredmények elismerésének fontosságát.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A közösségi felmérés során a gyermekek számára programokra, családi közös eseményekre vonatkozóan fogalmazódott meg az igény, melynek eredményeként a megfogalmazott lehető

leghasznosabb megoldást kívánja megvalósítani az önkormányzat.

Megvalósítás tervezett időpontja

Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör esetében azok elindítását követően várhatóan önszerveződési folyamat indul el, ugyanakkor szakértő jelenléte indokolt a tanulási folyamatok irányítása, a fókusz elvesztésének megelőzése érdekében. Várhatóan a tanulókör elindítása után további alkalmak szerveződnek a fenntartási időszakban. Tervezett témakörök: kertészet és bűvészet.

2.1.7. Piskói rendezvények és programok

A piskói közösségi interjúk és felmérések során a több gyermek, kulturális és a közösség összekovácsolására irányuló igény merült fel a lakosság részéről. A megkérdezettek egy része a programok lebonyolításában is szívesen részt venne. A helyi programok esetében fontosnak találták a helyi hagyományok megőrzését, a helyi receptek népszerűsítését, kézműves foglalkozásokat.

Tevékenység neve

Szomszédünnepek

Tevékenység leírása	A szomszédünnep keretében települési rendezvény kerül megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó települések teljes lakossága. Tervezett létszám: 60-120 fő.
A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény eredményeként, az egyének részvételével közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.

Megvalósítás tervezett időpontja

Rendezvénynaptár szerint.

A szomszédünnepek alkalmával egyben hagyományok felélesztése és hagyományokhoz kötődő ismeretek átadása is kapcsolódik. A húsos lecsó helyi hagyományos étel, mely elkészítését tanulókör keretében a rendezvénnyel egy időben megtanítyják az idősek a fiatal generációnak. A települési és térségi roma lakosság igényeinek megfelelően kerülnek megszervezésre fellépőkkel, programokkal. A rendezvényekre a szomszédos települések lakossága is meghívásra kerül.

Tevékenység neve

Hagyományőrző rendezvények

Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvények keretében a nők és a gyerekek, mint esélyegyenlőségi célcsoportokhoz kapcsolódóan megszervezett rendezvények kerülnek megrendezésre.
A tevékenység célja	Célja a roma nők és a gyermekek számára hagyományteremtő, illetve a hagyományokat tovább vivő rendezvények szervezése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a település teljes lakossága. Tervezett létszám: 40-70 fő.
A tevékenység eredménye	A település ünnepeihez, kiemelkedő alkalmaihoz kapcsolódó rendezvények erősítik a lakosság összetartozását, megteremtik a kulturális kikapcsolódás lehetőségét, új ismeretek szerzését, személyes kapcsolatok építését.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénytájtár szerint.

Ami másutt hagyomány, Piskón akár új, hagyományteremtő, az egész falut megmozgató rendezvény lehet. Várhatóan a rendezvények után további alkalmak szerveződnek immár közösségi összefogással.

Tevékenység neve

Tanulókör – Sütés-főzés

Tevékenység leírása	A tanulókörben a résztvevők főzési-sütési technikákat sajátíthatnak el egymástól, fejleszthetik saját készségeiket a többi résztvevő segítségével. Két tanulókör indítása tervezett a projekt keretein belül. A tanulókörök konkrét témája várhatóan a helyi sajátosságnak tekinthető húsos lecsó, mint hagyományos étel készítése, továbbá a mézeskalács cicomázása.
A tevékenység célja	A tevékenység célja az azonos érdeklődési körrel rendelkezők közötti kapcsolat kialakítása, aktivitásuk fejlesztése, a tudás átadása során különböző képességek fejlesztése: kommunikáció, udvariasság, odafigyelés, kölcsönösség. További érdeklődők bevonásával a közösség együttműködésének erősítése.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport elsősorban minden korosztály, a rendezvény során az idősebbek a fiatal felnőttek és a gyermekek számára adják tovább a hagyományokat. Népszerűsítés és hirdetés során minden korosztály számára hirdetésre kerül az esemény.

A tevékenység eredménye	Várhatóan a tanulókör elindítását követően önszerveződés keretében folytatódik majd a program. A tanulókör eredményeként előreláthatólag erősödnek a személyes kapcsolatok, a résztvevők szellemileg felszabadulnak, önbizalmuk növekszik, várhatóan további közösségi megmozduláshoz is érdeklődéssel viszonyulnak majd.
--------------------------------	---

A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, illetve a hagyományok őrzésére, a tudás továbbadására vonatkozó igény került megfogalmazásra.
--	---

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör esetében azok elindítását követően várhatóan önszerveződési folyamat indul el, ugyanakkor jártas szakembert szükség esetén be kell vonni. Amennyiben a témában jártas helyi lakos önkéntesként vállalja a témavezetést, az adott költségmegtakarításra kerül, akár további programok elindítására is lehetőséget nyújt. Várhatóan mindkét tanulókör elindítása után további alkalmak szerveződnek, a költségvetés tervezésekor többalkalmas eseményekre vonatkozó anyagköltség került tervezésre.

Tevékenység neve

Tanulókör – Hitéleti programok

Tevékenység leírása	Valláshoz, hitülethez kapcsolódó foglalkozás megszervezése a fiatalabb és idősebb korosztályok számára az egyházi ünnepekhez, alkalmakhoz kapcsolódóan.
----------------------------	---

A tevékenység célja A tevékenység célja a tapasztalatok és a tudás átadása, a fiatalok hitéleti aktivitásának erősítése, az informális tanulás, továbbá a közösségi és társadalmi részvétel erősítése. Cél az együttműködési, kommunikációs és udvariassági kompetenciák fejlesztése.

A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	Fiatalok, családok, idősek. Tervezett létszám: 5-25 fő.
---	---

A tevékenység eredménye A közös tevékenység segíti, erősíti a generációk közötti kommunikációt, az együttműködést, az egymástól való tanulást. Várható eredmény a tanulókör későbbi szerveződése a vallási ünnepekhez kapcsolódóan. Főleg az ormánsági hagyományok megismerése és megtanulása erősíti a helyi identitást.

A tevékenység iránti igény bemutatása	Egyértelmű igényként került megfogalmazásra a hagyományos értékek feltárása és azok továbbörökítése.
--	--

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör szervezésében bevonásra kerülnek a helyi hitélet vezetői és közösség tagjai. E tanulókör tervezett témája a Biblia megismerése.

2.1.8. Vejti községi rendezvények és programok

Vejti lakossága körében lefolytatott közösségi interjúk és felmérések során az idősebbeket is megmozgató közösségi programok iránti igény került középpontba. A régmúlt idők hagyományinak megőrzésére és a tudás fiatalabbaknak történő továbbadására alkalmas rendezvényként, elképzeléséként a Punya fesztivált, a falu napot, illetve a hímzés, sütés-főzés technikájának elsajátítására vonatkozó programok kerültek megfogalmazásra.

Tevékenység neve	Szomszédünnepek
Tevékenység leírása	A szomszédünnepek keretében települési rendezvények kerülnek megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó települések teljes lakossága. Tervezett létszám: 50-100 fő.
A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény eredményeként, az egyének részvételével közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

Az egyik rendezvény a punya, mint cigánykenyér készítéséhez, a roma hagyományok megőrzéséhez kapcsolódó eseményre a szomszédos települések is meghívásra kerülnek. A szomszédünnepek keretében néptáncsoportok fellépései, koncertek, előadások kerülnek megszervezésre, gyerekprogramokkal, hagyományos falusi szórakoztató programokkal.

Tevékenység neve	Hagyományőrző rendezvény
Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvény keretében régi, hagyományosan megszervezett, de az idők folyamán elhalt hagyományok, programok kerülnek ismételt

	megrendezésre. A hagyományok felelevenítése mellett közösségi kiállítás is megrendezésre kerülhet.
A tevékenység célja	Célja a jelenlegi helyi társadalom számára is releváns ünnepi hagyományok összegyűjtése, hiteles feltárása, jelen helyzethez történő adaptálása, azzal a céllal, hogy a jeles napokhoz kötődő események újbóli megszervezése által erősödjön a helyiek identitástudata.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a település teljes lakossága. Tervezett létszám: 50-100 fő.
A tevékenység eredménye	A település ünnepeihez, kiemelkedő alkalmaihoz kapcsolódó rendezvények erősítik a lakosság összetartozását, megteremtik a kulturális kikapcsolódás lehetőségét, új ismeretek szerzését, személyes kapcsolatokat építését.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénytár szerint.

A hagyományőrző rendezvény középpontjában a májusfa állítás, illetve az ahhoz kapcsolódó hagyományok, népszokások állnak.

Tevékenység neve

Tanulókör – Sütés-főzés

Tevékenység leírása	A tanulókörök keretében közösségi munkamódban a közösség tagjai előre meghirdetett időpontban, közösségfejlesztő koordinálása mellett részt vesznek közös főzési-sütési tevékenységekben. A tanulókörök révén bár meghirdetett eseményről beszélünk, de önszerveződő csoportokat kívánunk megszólítani. A tervezett tevékenységek: Közös ételkészítés.
A tevékenység célja	Fő célok a társadalmi tudatosság és aktivitás fejlesztése, erősítése, mely révén a közösségi cselekvés hangsúlya és igénye növekszik. Cél az olyan alapvető kompetenciák javítása, mint az egymásra figyelés, egymás segítése, kölcsönösség, udvariasság, egymás munkájának elismerése és dicsérete, a csapatmunkában történő munka révén a kommunikációs képességek és a tisztelet. Cél továbbá a tudás, tapasztalatok és hozzáértés átadása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A fő célcsoport a gyermekek, szülők, nagyszülők. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	A közösségi akció(k) során várhatóan kevés önkormányzati beavatkozás mellett jelentős

	közösségi megmozdulást, egyéni hozzájárulást sikerül elérni. A lakosság aktív részvétele és az önévelés várhatóan motivációs hatással bír az egyéb társadalmi megmozdulásokban való közös részvételre is. A közös munka egyben tapasztalatcserét, tanulási lehetőséget is jelent a résztvevők számára. Egyik elvárt eredmény a „számíthatunk egymásra” és az „együtt mindent meg tudunk oldani” érzés erősítése.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A közösségi felmérés során felmerült lakossági észrevételként a fiatalok és gyermekek helyben tartásának nehézsége.

Megvalósítás tervezett időpontja Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókörök esetében, azok elindítását követően, várhatóan önszerveződési folyamat indul el, ugyanakkor jártas szakembert szükséges lesz majd bevonni. Amennyiben a témában jártas helyi lakos önkéntesként vállalja a témavezetést, az adott költségmegtakarításra kerül, akár további programok elindítására is lehetőséget nyújt. Az első két tanulókör indítása nagyobb lakossági megmozdulást eredményező rendezvény időpontjához kötött, így a tanulókörhöz csatlakozók létszáma is magasabb lehet. A szomszédünnep és a hagyományőrző rendezvény meghirdetésével együtt kerül népszerűsítésre a punya és a savanyúságok közös készítése hagyományainak tanulókörben történő továbbadása, ismertetése.

2.1.9. Zalátai rendezvények és programok

Zaláta lakossága körében lefolytatott közösségi interjúk és felmérések eredményeként a településen működő IKSZT kínálatát szélesítő programok kerültek megfogalmazásra, szabadtéri rendezvények, kézműves foglalkozások, elszármazottak találkozója.

Tevékenység neve	Szomszédünnep
Tevékenység leírása	A szomszédünnep keretében települési rendezvény kerül megszervezésre a szomszédos települések lakosságának meghívásával. A tervezett szomszédünnepek alkalmával találkoznak a közös érdeklődési körrel rendelkező egyének.
A tevékenység célja	A települési lakosságon túl a környező település lakosságával való kapcsolatteremtés lehetőségének biztosítása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a konzorciumot alkotó teljes lakossága. A tervezett létszám: 40-90 fő.
A tevékenység eredménye	A lokális közösség erősödése, mely nem kizárólag a közvetlen szomszédságra, hanem a települések között átívelő kapcsolatokra épül a rendezvény

	eredményeként, az egyének részvételük közös érdeklődési körök akár közös mozgalmak indulhatnak el.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A szomszédünnepek témakörét az önkormányzat határozza meg, általánosságban a konzorciumot alkotó települések és a térségi községek lakosságának szervezett közös rendezvényekről beszélhetünk.

Tevékenység neve	Hagyományőrző rendezvény
Tevékenység leírása	A hagyományőrző rendezvények keretében régi, hagyományosan megszervezett, de az idők folyamán elhalt hagyományok, rendezvények kerülnek ismételt megrendezésre. A hagyományok felelevenítése mellett közösségi kiállítás is megrendezésre kerülhet.
A tevékenység célja	Célja a jelenlegi helyi társadalom számára is releváns ünnepi hagyományok összegyűjtése, hiteles feltárása, jelen helyzethez történő adaptálása, azzal a céllal, hogy a jeles napokhoz kötődő események újbóli megszervezése által erősödjön a helyiek identitástudata.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport a település teljes lakossága. A tervezett létszám: 40-90 fő.
A tevékenység eredménye	A település ünnepeihez, kiemelkedő alkalmaihoz kapcsolódó rendezvények erősítik a lakosság összetartozását, megteremtik a kulturális kikapcsolódás lehetőségét, új ismeretek szerzését, személyes kapcsolatok építését.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, egyének mozgósítása.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint

2018.06.23-án „Elfeledett hagyományaink” kiállítás mellett hagyományőrző rendezvény került megszervezésre, elszármazottak találkozója címmel. A második hagyományőrző rendezvény az augusztus 20-i népi hagyományos és államalapítási ünnepkörhöz kapcsolódik.

Tevékenység neve	Tanulókör – Sütés-főzés
Tevékenység leírása	A tanulókörök keretében közösségi munkamódban a közösség tagjai előre meghirdetett időpontban, közösségfejlesztő koordinálása mellett részt vesznek közös főzési-sütési tevékenységekben.

	A tanulókörök révén bár meghirdetett eseményről beszélünk, de önszerveződő csoportokat kívánunk megszólítani. A tervezett tevékenységek: Közös ételkészítés.
A tevékenység célja	Fő célok a társadalmi tudatosság és aktivitás fejlesztése, erősítése, mely révén a közösségi cselekvés hangsúlya és igénye növekszik. Cél az olyan alapvető kompetenciák javítása, mint az egymásra figyelés, egymás segítése, kölcsönösség, udvariasság, egymás munkájának elismerése és dicsérete, a csapatmunkában történő munka révén a kommunikációs képességek és a tisztelet. Cél továbbá a tudás, tapasztalatok és hozzáértés átadása.
A tevékenység célcsoportja és tervezett létszáma	A célcsoport elsősorban a fiatal és a felnőtt korosztály, illetve a tudás átadását biztosító idősebb korosztály. Tervezett létszám: 5-25 fő.
A tevékenység eredménye	Előreláthatóan a tanulókörök elindítását követően önszerveződés keretében folytatódik majd a program. A tanulókör eredményeként várhatóan erősödnek a személyes kapcsolatok, a résztvevők szellemileg felszabadulnak, önbizalmuk növekszik, további közösségi megmozduláshoz is érdeklődéssel viszonyulnak majd.
A tevékenység iránti igény bemutatása	A helyi közösség erősítésére, összekovácsolására, illetve a hagyományok őrzésére, a tudás továbbadására vonatkozó igény került megfogalmazásra.
Megvalósítás tervezett időpontja	Rendezvénynaptár szerint.

A tanulókör esetében azok elindítását követően várhatóan önszerveződési folyamat indul el, ugyanakkor jártas szakembert szükség esetén be kell vonni, motiválni. Amennyiben a témában jártas helyi lakos önkéntesként vállalja a témavezetést, az adott költségmegtakarításra kerül, akár további programok elindítására is lehetőséget nyújt. A tanulókör indítása nagyobb lakossági megmozdulást eredményező rendezvény időpontjához kötött. A szomszédünneppel együtt kerül népszerűsítésre a vadételek recepttárának megismertetése, közös főzési program. Várhatóan a nagyobb megmozdulást eredményező rendezvény alkalmával a tanulókörhöz csatlakozók létszáma is magasabb lesz.

2.2. Képzések bemutatása és tapasztalatcsere

A pályázati felhívás értelmében:

A támogatási kérelemben biztosítani kell, hogy a megvalósításban részt vevő **közösségfejlesztő, valamint a konzorciumi partnerként bevonásra kerülő közművelődési, könyvtári,**

muzeális intézmény és közművelődési közösségi szinterek legalább egy-egy munkatársa és a projekt szakmai vezetője a program megkezdését követő legfeljebb 3 éven belül közösségfejlesztő végzettséget/képesítést/tanúsítványt szerezzen, az alábbi képzési lehetőségek egyikének keretében (kivéve, ha már rendelkezik az azok vagy az 55 345 03 0000 00 00 azonosítószerű Közösségi-civil szervező felsőfokú szakképesítés keretében korábban megszervezett végzettséggel/képesítéssel/tanúsítvánnyal):

- az SzPk-00009-14-04 0 03 3 azonosító számú „Közösségfejlesztő” szakmai programkövetelmény alapján engedélyezett felnőttképzési program;
- a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet alapján akkreditált, legalább 120 óra időtartamú, közösségfejlesztés témájú szakmai továbbképzési program;
- 55 345 02 azonosító számú Közösségfejlesztő animátor OKJ képzés;
- Közösségszervező BA szak;
- közösségi és civil tanulmányok MA szak

A projektben az első szakmai vezető (Jónás Judit) nem rendelkezett a megfelelő szakmai végzettséggel, azonban a Közösségfejlesztő képzés megkezdése előtt távozott a projektből. Magyarpolányi Melinda rendelkezik a megfelelő végzettséggel (Kulturális közösségi munkás) és 2019. december 14-től a távozásáig (2022. április 30.) ellátta a szakmai vezetői feladatokat. Ezután a projektben Tarlósi-Makrai Szilvia volt a szakmai vezető a projekt fizikai befejezéséig, de az ő foglalkoztatásának idején már nem szerveztek a projektnek megfelelő képzést. Ő társadalmi munkában látta el feladatait.

Biztosítani kell, hogy a megvalósításban részt vevő könyvtárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi szinterek legalább egy munkatársa vagy intézmény hiányában a településen helyi közösséggel foglalkozó személy részt vegyen a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított képzéseken. (A „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt egy település esetében egy kulturális szakember képzését tudja térítésmentesen biztosítani.)

A projekt részéről 1 fő vett részt a „Cselekvő közösségek” projekt által szervezett 60 órás képzésen.

A Felhívás alapján biztosítani kell továbbá, hogy a település vezetői és/vagy a Felhívás 3.1.1. A) 6) a) pontjában felsorolt egyéb személyek részt vegyenek a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt által biztosított szakmai tapasztalatcseréken. A szakmai tapasztalatcseréket a „Cselekvő közösségek” kiemelt projekt a fizikai befejezését követően térítésköteles szakmai műhelyek keretében tudja biztosítani, melyek költsége elszámolható a TOP keretében. A projekt részéről ezért településenként 2-2 fő vesz részt a Szabadtéri Néprajzi Múzeum által szervezett képzéseken, illetve rendezvényeken.

2.3. Pénzügyi fedezet bemutatása

Pénzügyi fedezetet a TOP-5.3.1 projekt nyújt, a tervezett programok támogatható tevékenységként kerültek tervezésre. A programnaptárban található egyéb események továbbra is saját forrásból, vagy más pályázati forrásból kerülnek finanszírozásra.

A támogatás mértéke 55 millió forint, a támogatás intenzitása 100%.

A projektfejlesztési költségvetéssel összhangban a támogatási összegek és a támogatás aránya a következők szerint alakul a konzorciumi tagok esetében:

5. táblázat: Pénzügyi fedezet bemutatása

Konzorciumi tag	Támogatás (Ft)	Támogatás aránya
Adorjás Község Önkormányzata	2 001 942	3,64%
Baranya Megyei Önkormányzat	5 500 000	10,00%
Kémes Községi Önkormányzat	1 999 256	3,64%
Körös Község Önkormányzata	0	0%
Páprád Községi Önkormányzat	1 228 252	2,23%
Piskó Községi Önkormányzat	2 256 926	4,10%
Vajszló Nagyközség Önkormányzat	37 842 900	68,81%
Vejti Községi Önkormányzat	1 534 060	2,79%
Zaláta Község Önkormányzata	2 636 664	4,79%
Összesen	55 000 000	100,00%

A projekt konzorciumi formában valósul meg, valamennyi tag saját költségvetéssel rendelkezik, a konzorcium vezetője a Baranya Megyei Önkormányzat. A konzorciumvezető a pályázat benyújtásában és a Helyi Cselekvési Terv elkészítésében, továbbá a pályázattechnikai koordinációban vesz részt. A költségvetés konzorciumi tagok közötti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be. A projektfejlesztési költségvetés módosításával a támogatási összegek nagysága és aránya egyes konzorciumi tagok esetében az eredeti támogatási kérelemhez képest változott.

2.4. Közösségi tevékenységek történeti feltárása

A konzorciumot alkotó települések (kivéve Körös és Páprád) közösségi tevékenységének történeti feltárását helyi lakosok és közművelődési, kulturális és köznevelési intézmények, valamint helyi civil szervezetek bevonásával tervezzük. A tevékenység célja, hogy a konzorciumban résztvevő településeken meghatározásra kerüljenek azok a korábban már megvalósult közösségi jó gyakorlatok, programok, folyamatok, tapasztalatok bemutatása és felhasználása a projektben megszervezésre kerülő közösségi akciók, tevékenységek, események és programok, folyamatok esetében.

A települések feltárt értékeit és a közösségi tevékenységek történeti feltárása eredményeit bemutató ismertető a lakosság számára a közösségi információs ponton lesz elérhető.

2.5. A tervezett tevékenységek és az igényfelmérés eredményei közötti koherencia bemutatása

A közösségi felmérés során lefolytatott interjúk, beszélgetések és kérdőívek egyrészt megerősítették a pályázatban elnyert tartalmat, másrészt pontosították az egyes rendezvényektől elvárt témát.

A Helyi Cselekvési Terv készítése során az igényfelmérésnek megfelelően módosításra került a szakmai tartalom, illetve pontosításra került bizonyos események témája. A felmérés és a tervezett programok közötti koherencia az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

6. táblázat: Az igényfelmérés és a tervezett programok koherenciájának bemutatása

Település	Igényfelmérés – közösségi beszélgetés	Igényfelmérés - Kérdőív	Tervezett program
Vajszló	Települési értéktár létrehozása A fiatalság „megmozgatása” (Ifjúsági Klub) Kirándulások szervezése (szomszédolás) Tanulókörök létrehozása (számítógépes ismeretek átadása az idősebb lakosoknak, sütés/főzés)	A válaszadók 71%-a szívesen venne részt tanulókörben.	Kreativitás és készségfejlesztés, Ormánság és vallási témakörök, hitélethez kapcsolható programok, elsősegélynyújtás, valamint sütés-főzés a tanulókörök témája.
		Helyi közös értékek gyűjtése, helyi tudás felmérése és közös hasznosítása a válaszadók 26, ill. 27%-a szerint segítené a környező településekkel, lakókkal az együttműködést.	Hagyományőrző rendezvények (hagyományos ünnepek)
		A fenti együttműködést a válaszadók 20%-a szerint segítené a szomszédünnepek megtartása.	Szomszédünnepek
Adorjás	A megkérdezettek nagy része úgy véli, hogy a közösségi létet kell a községben erősíteni. Ezt közös kirándulások, hagyományőrző napok, családi napok rendezésével szeretnék elérni.	A válaszadók szerint a helyi tudás átadása fontos a gyermekek számára, illetve a válaszadók szívesen meg is teszik ezt.	Tanulókör keretében ismeretterjesztő és sütés-főzés program és hitéleti program
		A válaszadók 63%-a gondolja, hogy a szomszédünnep segít a környező településekkel és lakossággal való kapcsolat erősítésében.	Szomszédünnepek
		A válaszadók 56%-a gyermekrendezvényt, 30%-a pedig az ormánsági hagyományok bemutatkozását lehetővé tevő közösségi rendezvényt szeretne megvalósítani.	Hagyományőrző rendezvények – gyermek és családi programokkal

Település	Igényfelmérés – közösségi beszélgetés	Igényfelmérés - Kérdőív	Tervezett program
Kémes	Szívesen indítanának tanuló köröket, ahol a helyi emberek átadhatnák egymásnak tudásukat, illetve közös kirándulásokra is lenne igény.	A válaszadók 51%-a szeretne kézműves tudás-átadásra irányuló tanuló köröket és 12 fő vállalja is a tudás átadását.	Ormánság tanuló kör
		A válaszadók 34%-a a környező településekkel és lakossággal szomszédünnep (települések bemutatása, előadások, helyi ételek) keretében erősítene a kapcsolatot, 54%-uk szeretne is ilyen rendezvényt.	Szomszédünnep
		A válaszadók 25%-a „paraszt olimpia” címen települések közötti vetélkedőt szeretne, mely hagyományos játékokat is felelevenít. A válaszadók szívesen részt vennének hagyományos receptek, legendák, tárgyak gyűjtésében.	Hagyományőrző rendezvények (az Ormánság múltja, helyi értékei)
Páprád	Kirándulások, hagyományőrző rendezvények, helyi értékek bemutatása.	A válaszadók 24%-a kézműves és sütés-főzés témakörben szeretne tanuló köröket, 11 fő szívesen vállalja is a tudás átadását.	Ismeretterjesztő tanuló körök
		A válaszadók 53%-a gondolja, hogy a szomszédolás segíti a települések közötti kapcsolat erősödését. A szomszédünnep helyi hagyományos találkozási, összejöveteli alkalmakhoz köthetők, pl. szüret, ünnepek.	Szomszédünnep
Piskó	Családi napok (főzőverseny, kézműves foglalkozások, játszótér) Hagyományőrző nap szervezése Gyermekprogramok rendezése (bábszínház, sportnap)	Tanuló körök esetén felvetésre került a sütés-főzés, illetve a rendezvények esetében támogatást kapott a jeles ünnepekre készülődés	Tanuló körök: mézeskalács cicomázás – jeles ünnepre való készülődés, húsos lecsó – sütés-főzés és hitéleti program
		A megkérdezettek 28%-a támogatta a szomszédünnep rendezését.	Szomszédünnep, melyek gyermekprogramokat is tartalmaznak majd.
		A megkérdezettek 52%-a támogatta a hagyományőrző nap rendezését.	Hagyományőrző rendezvények, melyek gyermekprogramokat is tartalmaznak majd, a családok (nők) valamennyi korosztálya számára megfelelő programokkal.

Település	Igényfelmérés – közösségi beszélgetés	Igényfelmérés - Kérdőív	Tervezett program
Veji	A megkérdezettek nagy része szívesen elsajátítaná hímzést, a kézi munkát vagy esetleg sütni és főzni tanulnának meg az idősebb emberektől.	A válaszadók 23%-a gondolja, hogy a helyi tudás felmérése és gyermekeknek történő átadása segíti fontos.	Tanulókörök (hagyományokat bemutató: punya és savanyúság készítés)
		A válaszadók 50%-a gondolja, hogy a szomszédolás megerősíti a települések és a lakosság közötti együttműködést.	Szomszédünnepek (Punya fesztivál)
		A válaszadók 38%-a a Punya fesztivált (cigányság hagyományai), 46%-a pedig az ormánsági hagyományok bemutatását támogatja.	Hagyományörző rendezvény
Zaláta	Helyi értéktár létrehozása Gyereknapp szervezése Elszármazottak találkozója Fiatalok részére klubokat, kézműves foglalkozásokat, tanulóköröket hoznának létre szívesen.	A válaszadók 21%-a gondolja, hogy a helyi tudás felmérése és tanulókörökben történő átadása erősíti a közösséget, kézműves és sütés-főzés tanulókörökre is merült fel igény.	Hagyományokat bemutató tanulókör: vadételek recepttára.
		A válaszadók 28%-a gondolja, hogy a közösségek megerősítésében, tovább 16%-a gondolja, hogy a települések közötti együttműködés javításában segít a szomszédünnepek megszervezése.	Szomszédünnepek
		A válaszadók 52%-a támogatja a hagyományörző napot, elszármazottak napjának megszervezését.	Hagyományörző rendezvények

Valamennyi településen támogatta a lakosság a **bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági programokat**.

A lakosság minden esetben fontosnak tartotta a helyi **hagyományok** és értékek feltárását, megőrzését, fiatalok számára azok tovább örökítését.

A tanulókörök esetében leggyakrabban a **számítógéphasználat és a nyelvtudás** fogalmazódott meg, **melynek eszköz és szakértői igényének biztosítására jelen projektből nincs forrás**, de fontos szempont a további projektek, pályázatok, saját mozgalmak megvalósítása érdekében.

A projekt megvalósítása során **folyamatosan megszervezésre kerülnek a közösségi beszélgetések, illetve lakossági fórumok, melyek révén a későbbi programok témája pontosításra kerülhet, illetve az igények változása esetén a programok módosítására is sor kerülhet** a Pályázati Felhívás keretein belül.

2.6. A Pályázati Felhívás és a tervezett tevékenységek közötti koherencia bemutatása

A Pályázati Felhívás és a Közösségfejlesztési módszertani útmutató által előírtak a projekt keretében megvalósulnak, melyek részletesebb bemutatása a 2.1. és 2.2. fejezetben található.

7. táblázat: A Pályázati Felhívás és a tervezett programok koherenciájának bemutatása

Elvárás (Felhívás fejezete)	Teljesülés
3.1.1. A. 1. Közösségi tervezés (közművelődési stb. intézmények bevonásával) 3.4.1.1. A. 1. Közösségi munkamód 3.4.1.1. B. 1. Közösségi felmérés és tervezés 3.4.1.1. B. 5. a) Közösségi igények, szükségletek	Interjúk, beszélgetések, kérdőívek elkészültek, lakossági fórumok folyamatosan megszervezésre kerülnek a projekt időszaka alatt.
3.1.1. A. 2. Közösségi tevékenység feltárása (közművelődési stb. intézmények bevonásával) 3.4.1.1. B. 2.	Közösségi tervezés során a lakosság bevonásra került. Közművelődési, muzeális és könyvtári intézmények, közösségi színterek a közösségi tervezés során megkeresésre kerültek. A közösségi tevékenységek feltárása külön programelemként kerül megvalósításra.
3.1.1. A. 3. Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása (közművelődési stb. intézmények bevonásával)	Programok tervezése (intézmények bevonásra kerülnek, jellemzően nem önálló intézmény, önkormányzat által fenntartott), tanuló körök indítása, információs pont kialakítása, lakossági fórumok a projekt megvalósítása alatt.
3.1.1. A. 4. Társadalom- és gazdaságfejlesztési alapdokumentumok áttekintése, megújítása	Amennyiben releváns volt, a helyi esélyegyenlőségi program, közművelődési rendelet áttekintésre, megújításra került.
3.1.1. A. 5. Információs pont kialakítása 3.4.1.1. B. 4.	Információs pont kialakításra kerül a projekt keretében a vajszlói művelődési házban.
3.1.1. A. 6. a) képzések, b) tanulmányutak 3.4.1.1. B. 5. e) közösségfejlesztő képzés f) Cselekvő közösségek képzés g) szakmai tapasztalatcsere	Közösségfejlesztő, központi mag tagja tanulmányutakon fognak részt venni (főként a „Cselekvő közösségek” projekt keretében, a közösségfejlesztő a megfelelő képzést elvégzi, továbbá a Felhívásban meghatározott számú személy a megfelelő képzéseken részt fog venni.
3.1.2.2. 4. Bűnmegelőzési és közbiztonsági programok 3.4.1.1. D. 2. Helyzetjelentés és programok	Megvalósítása tervezett. Indikátor rögzítése a támogatási szerződés megkötése során megtörtént.
3.1.2.2. 5. Közlekedésbiztonsági programok 3.4.1.1. D. 3. programok tematikája és költségterv	Megvalósítása tervezett, tematika és költségterv benyújtása megtörtént.
3.4.1.1. A. 2. MD	Pályázathoz benyújtásra került
3.4.1.1. A. 3. Célterület	Pályázat elbírálásakor ellenőrzésre került

Elvárás (Felhívás fejezete)	Teljesülés
3.4.1.1. A. 4. 36 hónapos programmegvalósítás	A projekt keretében 2018.06.01-2021.05.31-ig közösségi felmérés, közösségfejlesztés, közösségi rendezvények, programok megvalósítása zajlik
3.4.1.1. A. 5. Koncepció megléte 3.4.1.1. A. 6. Fejlesztési célokhoz kötődő tevékenységek 3.4.1.1. A. 7. Helyszín 3.4.1.1. A. 8. Helyi cselekvési terv, rendezvénynaptár	Helyi Cselekvési Terv elkészült, összhangban a fejlesztési célokkal, a rendezvénynaptárat a települések összehangolták, a rendezvények helyszínénél a Felhívás előírásai betartásra kerülnek.
3.4.1.1. A. 9. ITS, HEP illeszkedések	MD-ben bemutatásra kerül a pályázat benyújtásakor
3.4.1.1. A. 10. TOP, EFOP illeszkedések 3.4.1.1. A. 11. Kiegészítő projekt	Nem releváns
3.4.1.1. A. 12. Cselekvő közösségek együttműködés 3.4.1.1. B. 5. c) mentorokkal történő együttműködés	Az együttműködés megkezdődött, a mentor a közösségi felmérés előtt és közben, illetve azóta is szakmai segítséget nyújt, rendelkezésre áll.
3.4.1.1. A. 13. Előre meg nem határozott folyamatok beépítése a projektbe	A közösségi felmérésnek megfelelően átdolgozásra került a programstruktúra, a költségvetés.
3.4.1.1. B. 3. a) negyedévente egyszer közösségi akciók, tevékenységek, események	Figyelembevételre került az előírás.
3.4.1.1. B. b) félévente egyszer új program, folyamat indítása	Figyelembevételre került az előírás.
3.4.1.1. B. c) helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése	Tervezett közös facebook oldal létrehozása.
3.4.1.1. B. d) részvételi fórumok	A közösségi felmérés során, továbbá a megvalósítási során is lakossági fórumok kerülnek megszervezésre.
3.4.1.1. B. 5. b) együttműködő partnerek 3.4.1.1. B. 5. d) közművelődési, könyvtári vagy muzeális intézmények, a településen helyi közösséggel foglalkozó személy bevonása	Jellemzően a felsorolt intézmények nem önálló intézmények, az önkormányzatok működtetik és tartják fenn, ugyanakkor a tervezés során bevonásra kerültek, továbbá a megvalósítás során is rendelkezésre állnak.
3.4.1.1. C. 1. Infokommunikációs akadálymentesítés	Az infokommunikációs akadálymentesítés jelen projektben nem releváns, a facebook oldal esetén a lehetőségekhez mérten lehetséges.
3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok	A Pályázati Felhívás és az Általános Útmutató előírásai betartásra kerülnek.

3. CSELEKVÉSI ÜTEMTERV

A cselekvési ütemterv a közösségi felmérés soroán megfogalmazott igények, továbbá a Pályázati Felhívás és a Felhíváshoz közzétett „Közösségfejlesztés módszertani útmutató” által lehatárolt keretek mentén kialakult szakmai tartalmat időbeli rendszerezi, felelősök, határidők és feladatok összefoglalásával. Az időbeliséget az átláthatóság érdekében sávós ütemtervben (Gantt-diagram) ábrázoljuk. A projekt szakmai tartalmát jelentő rendezvények, programok, események tekintetében külön táblázatban általános ütemtervet határozunk meg. A projekt részeként rendezvénynaptár is készül. **A rendezvénynaptár és a cselekvési ütemterv szerinti Gantt-diagram felülvizsgálatának javasolt gyakorisága: éves szinten legalább egyszer.**

Az alábbi Gantt-diagram a tervezett rendezvények, események időbeli ütemtervét mutatja be a rendezvénynaptárral összhangban.

8. táblázat: Gantt-diagram

Konzorciumi tag	A program megnevezése	2018				2019				2020				2021				2022					
		I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.		
Vajszló	Projektmenedzsment	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Közösségi tervezés	X	X																				
	Közösségi tevékenységek történeti feltárása										X	X	X	X	X								
	Közösségi akciók, események (rendezvények)				X				X	X					X	X	X	X				X	
	Közösségi programok (tanulókörök)			X			X		X		X				X							X	
	Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési programok																				X	X	
	Közösségi tájékoztató információs pont														X	X	X	X	X	X	X	X	
	Helyi nyilvánosság fórumai														X	X	X	X	X	X	X	X	
	Kötelező nyilvánosság biztosítása	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Eszközbeszerzés			X	X		X																
Adorjás	Közösségi tervezés	X	X																				
	Közösségi akciók, események (rendezvények)			X				X														X	
	Közösségi programok (tanulókörök)																		X				
	Eszközbeszerzés														X								
Kémes	Közösségi tervezés	X	X																				
	Közösségi akciók, események (rendezvények)				X	X		X									X		X		X		
	Közösségi programok (tanulókörök)													X									
	Eszközbeszerzés		X	X																			
Körös	Közösségi tervezés	X	X																				

Konzorciumi tag	A program megnevezése	2018				2019				2020				2021				2022			
		I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Páprád	Közösségi tervezés		X																		
	Közösségi akciók, események (rendezvények)																				X
	Közösségi programok (tanulókörök)																				X
	Eszközbeszerzés																				
Piskó	Közösségi tervezés	X	X																		
	Közösségi akciók, események (rendezvények)			X		X	X	X								X					
	Közösségi programok (tanulókörök)			X	X										X						
	Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési programok																				X
	Eszközbeszerzés		X	X																	
Vejtí	Közösségi tervezés	X	X																		
	Közösségi akciók, események (rendezvények)			X								X			X						
	Közösségi programok (tanulókörök)			X								X									
	Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési programok																				X
	Eszközbeszerzés			X																	
Zaláta	Közösségi tervezés	X	X																		
	Közösségi akciók, események (rendezvények)		X		X										X						X
	Közösségi programok (tanulókörök)				X																
	Eszközbeszerzés		X	X																	

Rendezvények és események során a meghatározott tételes cselekvési ütemtervet az alábbi táblázat foglalja össze.

9. táblázat: Tételes cselekvési ütemterv

Feladat neve	Feladat részletezése	Határidő	Felelős személy meghatározása
Előkészítés			
Tematika meghatározása	Rendezvény tematikájának meghatározása a helyi igények alapján	Rendezvénynapotár szerinti tervezett dátumot megelőző 3 hónappal	Közösségszervező, polgármesterek, önkormányzati képviselő testületek
Időpont kijelölése	A rendezvény konkrét időpontjának meghatározása, amennyiben pontosítani szükséges a rendezvénynapotárhoz képest, esőnap kijelölése, amennyiben fedett helyszín nem áll rendelkezésre az adott rendezvénymegvalósításához	Rendezvénynapotár szerinti tervezett dátumot megelőző 3 hónappal	Közösségszervező, polgármesterek, önkormányzati képviselő testületek
Helyszín meghatározása	Rendezvény helyszínének kijelölése (fedett és/vagy szabadtéri)	Rendezvénynapotár szerinti tervezett dátumot megelőző 3 hónappal	Közösségszervező, polgármesterek, önkormányzati képviselő testületek
Szervezők kijelölése	Rendezvény típusától függően 1-3 fő kijelölése	Rendezvénynapotár szerinti tervezett dátumot megelőző 3 hónappal	Közösségszervező, polgármesterek, önkormányzati képviselő testületek
Tervezés, szervezés			
Programtervezés	Programterv, időterv, költségterv összeállítása: résztvevő előadók, árusok stb., technikai feltételek, anyag- és eszközigény listájának összeállítása	Esemény előtt 2 hónappal	Programszervezők, polgármesterek

Feladat neve	Feladat részletezése	Határidő	Felelős személy meghatározása
Humánerőforrás igény	A lebonyolítás humánerőforrás igényének meghatározása, amennyiben nem rendezvényszervező cég kerül kiválasztásra. Humánerőforrás feladatainak konkrét megadása	Esemény előtt 2 hónappal	Programszervezők
Előadók	Előadók, résztvevők, programelemek meghatározása, ellenszolgáltatásra ajánlatkérés, szerződéskötés	Esemény előtt 2 hónappal	Programszervezők
Anyagigény	Anyagok, kellékek összeállítása, szükség esetén ajánlatkérés, beszerzés	Esemény előtt 2 hónappal	Programszervezők
Technikai igény	Technikai feltételek meghatározása, szükség esetén ajánlatkérés, beszerzés	Esemény előtt 2 hónappal	Programszervezők
Népszerűsítés	Plakátok készítése, kihelyezése, facebook kampány indítása, további alternatív kommunikációs csatornák meghatározása (Széchenyi 2020 arculati elemek alkalmazása mellett)	Esemény előtt 2 hónappal, kampány rendszeres ismétlése (emlékeztető)	Programszervezők, polgármesterek, közösség szervező
Helyszín biztosítása	Humánerőforrás segítségével a helyszín berendezése, elrendezése, díszítése	Esemény előtt 1 héttel az esemény megkezdéséig	Programszervezők és a bevont humánerőforrás
Megvalósítás			
Rendezvény lebonyolítása és dokumentálása	Humánerőforrás feladatellátása mellett a programterv szerinti lebonyolítás, pályázatra vonatkozó Széchenyi 2020 arculati elemek alkalmazása, fotódokumentáció, jelenléti ív (videó, amennyiben készül)	Rendezvény előtti napon és a rendezvény napján	Programszervezők és a bevont humánerőforrás, projektmenedzser

Lezárás			
Helyszín eredeti állapotának visszaállítása	Humán erőforrás segítségével a helyszín visszaállítása	Rendezvényt követő napokban	Programszervezők és a bevont humán erőforrás
Pénzügyi elszámolás	Számlák pénzügyi rendezése, teljesítési igazolások kiállítása	Rendezvényt követő fizetési határidőn belül	Programszervezők, pénzügyi osztály
Lezáró adminisztráció	Sajtófigyelés, sajtómegjelenések összegyűjtése (internet, újságcikk, TV- és rádiófelvételek, amennyiben készül), rövid szöveges összefoglaló készítése a rendezvény sikerességéről, Széchenyi 2020 arculati elemek alkalmazása mellett)	Rendezvényt követő 2 héten belül	Közösségszervező, projektmenedzser

4. PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK BEMUTATÁSA

A „partnerségi egyeztetés”, együttműködés nem csak része, hanem elengedhetetlen eleme, mintegy kerete a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a megvalósítás során biztosított mind a tervezés, mind a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a **helyi társadalom és közösségi élet szervezeti szereplőinek partnerként történő bevonása**. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen:

1. a Helyi Cselekvési Terv készítését megalapozó közösségi felmérés során, hiszen a helyi igények mentén kerül kialakításra a közösségfejlesztési akciók fajtája, formája és tartalmának minimális körvonala,
2. a megvalósítása folyamán, hiszen a közösség szereplőinek aktív részvételére számítunk a szervezésben, illetve a részvétel tekintetében,

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során a lehető legszélesebb körű partnerség kialakítására törekedtünk a vonatkozó módszertani útmutató előírásaival összhangban, szem előtt tartva azt, hogy a társadalomfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el.

A partnerségi együttműködés célja a közösség, illetve a települések közösségi hálózatának személyes és szervezeti szereplőinek bevonása, közösségi tervezés működtetése és részvétel biztosítása a tervezés és a megvalósítás szakaszaiban.

A folyamat részeként az érintettek:

- részvételének biztosítása és ösztönzése,
- igényeinek, szükségleteinek azonosítása,
- elképzeléseinek, javaslatainak megismerése és strukturálása,
- sajátos fejlesztési céljainak, érdekeinek megismerése és összehangolása,
- elkötelezése a fejlesztés iránt, megnyerése, hogy saját tevékenységükkel és fejlesztéseikkel, erőforrásaikkal segítsék annak megvalósulását,
- együttműködésének segítése, tájékozódásának és tájékoztatásának biztosítása a tervezési és megvalósítási folyamat minden szakaszában,
- a partnerségi egyeztetés eredményeinek beépítése a Helyi Cselekvési Tervbe.

A partnerségi egyeztetés elengedhetetlen, mivel a fejlesztési irányok meghatározása nem lehetséges a helyben élők bevonása, gondolataik, szándékaik, terveik ismerete nélkül. A települési társadalom belső helyzetét, szükségleteit ugyanis senki nem ismeri náluk jobban. A „megismerés” mellett fontos az is, hogy a lakosok és közösségeik a tervezési folyamat

egészének tevékeny részesei legyenek, ezáltal a közösség és a bevont szervezetek felelősséget érezhetnek a programok megvalósításáért.

A projekt megvalósítása kezdetén a programok és a szakmai tartalom meghatározása érdekében **a társadalom tagjainak bevonása a közösségi felmérés keretében megtörtént.** Ennek bemutatása, az eredmények elemzése az 1.2. fejezetben található.

A partnerségi együttműködés másik eleme a **közösség életében szerepet játszó szervezetek bevonása, megvalósításban résztvevő partnerek bevonása,** együttműködések kialakítása. A partnerség alapját a **pályázatot megvalósító konzorciumi tagok** jelentik.

A közösségi élet szervezeti szereplőinek bevonása már a pályázat benyújtásakor megvalósult. Igényfelmérésként az Adorjásért Egyesület, a Vajszló és Vidéke Kulturális Egyesület, a Re-Gi-On Alapítvány, Kémes Az Ormánságért Egyesület, a Vajszló Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, a Vajszló Roma Nemzetiségi Önkormányzat aláírásával támogatta a program javasolt tartalmát, illetve annak megvalósítását, mely segíti a helyi közösségek helyben maradását, együttműködésük erősödését, a lakosság identitásának növelését.

A megvalósítás során kialakításra kerülő partnerségben résztvevő szervezetek között szerepelnek a támogatásban nem részesülő alábbi **együttműködő partnerek** is, mely szervezetekkel együttműködési megállapodás került megkötésre a megvalósítási szakaszban:

- Ormánsági Dolgozók Horgászegyesülete
- Vajszlói Ormánsági Ipartestület
- Vajszlói Aprófalva Óvoda
- Piskó Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Vajszló és Térsége Család- és Gyermekegészségügyi Szolgálat

Az együttműködés értelmében az együttműködő partner

- támogatja a programok megvalósítását saját tevékenységével,
- segíti a programok népszerűsítését, elfogadtatását a helyi lakossággal,
- elősegíti, hogy a fejlesztéssel érintett településen, térségben minél többen megismerhessék a projekt célkitűzéseit, tevékenységeit, eredményeit és bekapcsolódhassanak a feladatok megvalósításába,
- elősegíti a helyi cselekvők körének szélesítését, segíti a közösségért tenni akarók munkáját,
- megjelenik a projekt rendezvényein,
- segíti a projekt által érintett térség, település, településrész közösségi tevékenységének történeti feltárását és a lakosság számára elérhetővé tételét,
- segíti a helyi értékek, hagyományok feltárását,
- segíti a helyi nyilvánosság fórumainak megteremtését, fejlesztését.

A projekt végrehajtásáért felelős szervezet (kedvezményezett) pedig kötelezettséget vállal az alábbiakra:

- lehetővé teszi a partner betekintését, bekapcsolódását a tervezési, megvalósítási folyamatba, a projektet a partner bevonásával alakítja ki, szakmai javaslatait figyelembe veszi,
- elősegíti, hogy a fejlesztéssel érintett településen, térségben minél többen megismerhessék a projekt célkitűzéseit, tevékenységeit, eredményeit és bekapcsolódhassanak a feladatok megvalósításába,
- lehetőségeihez mérten támogatja a Partner munkatársainak munkavégzését iroda, irodai infrastruktúra, megbeszélésekre alkalmas helyiség, stb rendelkezésre bocsátásával,
- lehetővé teszi a partner honlapon történő megjelenést, nyomtatott információs anyagainak kihelyezését.

5. A PROGRAMOKTÓL ELVÁRT EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA

A teljes fejlesztés alapvetően elvárt eredménye a helyi identitás és kohézió erősítése. A helyi közösség erősödésének alapja a közösség bevonása, a partnerség kialakítása, ahogy az előző fejezetben részletezésre került. A közösségi interjúk, beszélgetések és kérések eredményeként a helyi közösségben szóvivők és aktívan résztvevők személye körvonalazódik. Amennyiben voltak ilyen személyek, minden esetben eredmény a személyek egymással történő megismertetése, az eddig ellátott közösségépítési és közösség-szervezési szerepek tudatosulnak a többiekben is. Kialakul a „nem vagyok egyedül” tudat és érzés. A fejlesztés révén az eddigi szereplőkön túl további olyan személyek is becsatlakoztak a közösségi élet önkéntes szervezésébe, akik korábban nem vettek részt benne.

A programoktól elvárt eredmény a **közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata**, a helyi **civil társadalom megerősödése**, mely folyamat már a közös tervezési folyamat során elindult. A közös munka, a közös tervezés, előkészítés és megvalósítás eredményeként a **helyi közösségi konfliktusok** várhatóan **csökkennek**, **közös megoldások** születnek. A közösségi felmérés során felmerült minimális ellentmondások a közösségi beszélgetéseken elrendezésre kerültek, javult a problémamegoldás, az együttműködési hajlandóság.

Kiemelt eredmény, hogy a helyi közösség **felismeri, hogy hatással van a környezetében zajló eseményekre, erősödik a személyek cselekvési képessége, az önkéntesség, a civil aktivitás**, ezáltal a **közösségek kompetenciái javulnak**. A programok megvalósítása során is önkéntes együttműködésben, szervezésben bevonásra kerülnek az érdeklődők, illetve az érdeklődő szervezeti partnerek. Valamennyi tervezett rendezvény esetén helyi humán erőforrásra támaszkodva történik a szervezés és a lebonyolítás, minimális olyan rendezvény, illetve program kerül megvalósításra, melyhez rendezvényszervező kerül bevonásra. Kizárólag a

humán erőforrás, illetve a jelentkező aktivisták hiánya esetén kerül kiválasztásra ez a megvalósítási mód.

A program eredményeként nő az elnéptelenedő területeken élők **térséghez való kötődése**. A korábbi rendezvények mellett új rendezvények, illetve programelemek jelennek meg a közösség életében, mely programok révén a helyi lakosság tagjai megismerhetik, vagy elmélyíthetik ismereteiket a saját közösségüket, kultúrájukat tekintve, valamint új élményeket és ismereteket szerezhetnek. Várhatóan javul a települési közösségek **életének minősége**. Az eredmények a közösség belső viszonyait, a lakosság **közérzetét, mentális állapotát** képesek javítani.

A megvalósuló szomszédünnep, közös biciklizések, hagyományőrző rendezvények, tanulókörök, továbbá a bűnmegelőzés, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok biztosítják az adott témakörben a közösség **ismereteinek bővítését**. A megvalósuló programok hatására szélesedik a társadalmi és a civil szervezetek közötti együttműködés, illetve a partnerség megújul. Jellemzően a települések sziget szerűen, egymástól függetlenül rendezik rendezvényeiket, programjaikat. A fejlesztés eredményeként a **települések életében közös programok** is bevezetésre kerülnek, például a közös biciklizés a szomszédos település programjára. Várható hatás az új, **településeken átívelő együttműködések és partnerségi kapcsolatok** kialakulása.

6. FENNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG

A konzorcium vállalja, hogy a projekt fizikai befejezését követő legalább 3 évig az alábbi szolgáltatásokat fenntartja:

1. a célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagok saját vagy fenntartója honlapján online elérhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek részére,
2. a támogatással megvalósított projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatását tartalmazó tanulmány készítése, a saját és – adott esetben a bevont települések honlapján – online hozzáférhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek és a lakosság részére,
3. a projekt keretében elkészült tájékoztató anyagok ingyenes, online elérhetőségének biztosítása saját és a bevont települések honlapján, aloldalán.

A konzorcium továbbá vállalja, hogy a programok lebonyolítása során kialakított jó gyakorlatokat a Helyi Cselekvési Terv fenntartási időszakában is hasznosítani fogja, a jövőbeli közösségi rendezvények szervezésénél figyelembe veszi a jelen projektben szerzett tapasztalatokat.

7. KOCKÁZATELEMZÉS

A kockázatelemzés során kerülnek bemutatásra a Helyi Cselekvési Terv megvalósíthatósági feltételeit kedvezőtlenül befolyásoló események a tervezési és megvalósítási időszakra vonatkozóan. A vizsgálat elvégzésének célja annak megállapítása, hogy a Helyi Cselekvési Terv megvalósítása kapcsán felmerülő kockázatok milyen mértékben befolyásolhatják tervezett tevékenységek eredményeit, illetve megvalósíthatóságát. A kockázatelemzéssel nem feltétlenül csökkenteni, illetve elkerülni akarjuk a kockázatokat, hanem a minél magasabb szintű kockázati tudatosság elérésével és fenntartásával a kockázatok lehetséges hatásainak minimalizálására törekszünk.

A kockázatelemzés fontossága megkérdőjelezhetetlen. A kockázati tényezők feltárását követően szükséges kitérni az egyes elemek bekövetkezésének elkerülésére, elemzésére is. Gyakorlati megközelítés szerint ez a felmerülő kockázat csökkentése érdekében foganatosítható lehetséges intézkedéseket jelenti. Az esetleges kockázatok azonosítását követően azok valószínűségi vizsgálata a következő lépés: szükséges megvizsgálni, milyen valószínűséggel következhetnek be ezek a kockázatok, és a projekt várt eredményeire milyen hatást gyakorolhatnak.

A tevékenységek sikeres megvalósítása érdekében a felmerülő kockázatokkal előre számolni kell, fel kell készülni azok esetleges bekövetkezésére. A hatékony kockázatkezelés alapja a gyors, határozott döntés.

Valószínűségi és hatás skálák definiálása:

Valószínűségi skála terjedelme: 1-7, ahol egy a legkisebb valószínűséggel, 7 a legnagyobb valószínűséggel bekövetkező kockázatot jelöli.

Hatás skála terjedelme: 1-7, ahol 1 minimális hatással, 7 a legerősebb hatással bír a megvalósításra.

10. táblázat: Kockázatok elemzése

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)	Hatás (1-7)	A kockázat kezelésének módja
Az érintettek, célcsoport bevonásával kapcsolatos szakmai kockázatok	I. A közösség bevonása, aktivitása nem hatékony, esetleges érdekkellentétek alakulnak ki	4	5	Kommunikáció keretében a helyi érintettek figyelmének a felhívása a közösségi részvételen alapuló tervezés jelentőségére, hozadékaira, hosszútávú hasznaira. Az érintettek informálása a tervezés megállapításairól, részeredményeiről, és ezekkel kapcsolatban reakciók, hozzászólások kérése. A tervezés kezdetén az érintettek véleményének, problémáinak felmérése történik meg, amely felhasználásra kerül a további munka során. A problémák és megoldások tervezése során a fejlesztők konzultálnak a helyi érintettekkel, akik sokoldalúan és aktívan ki tudják fejteni a véleményüket, amely felhasználásra kerül a további munka során.
	II. A megvalósuló tevékenységek nem tükröznék értékváltozást	3	7	A megalapozó helyzetfeltárás a közösségi bevonásával valósul meg, mely során figyelembevételre kerül a lakosság értékválasztása (mit értékel pozitív és mit értékel negatív tényezőként), amely szubjektív tényező. A helyzetértékelés tükrözi a lakosság mindennapjaiban szubjektíven átélt pozitív és negatív élethelyzeteit is, és a kockázat csökkentése érdekében valós és széles körű közösségi bevonással valósul meg.
	III. Innovatív megoldások hiánya	4	6	A tervezésbe bevonásra kerül a helyi lakosság, aki a facilitátor mellett a tudományos tudásformákat képes kiegészíteni, bővíteni helyi tudásformákkal. A közösségi tervezés során megvalósul az eltérő tudású, háttérű emberek párbeszéde, az együttműködés révén felszínre kerülnek helyi viszonyoknak leginkább megfelelő innovatív megoldások.

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)	Hatás (1-7)	A kockázat kezelésének módja
Az érintettek, célcsoport bevonásával kapcsolatos szakmai kockázatok	IV. A tervezés nem valós igényű fejlesztésre alapul, illetve adott fejlesztés által megválaszolatlanul hagyott szükségletek feszültséget keltenek a fejlesztők és az érintettek között.	2	7	A közösségi tervezés során felszínre kerülnek a fejlesztés során érintett személyek, érdekcsoportok valós igényei, a fejlesztés relevanciája feltárásra kerül. A megválaszolatlanul hagyott szükségletek kapcsán megvizsgálásra kerül, hogy kielégíthetők-e más eszközzel, más forrásból. Megfelelő kommunikáció biztosításával belátás, megegyezés születése az érintettek és a fejlesztők között.
	V. Konfliktusok, érdekellentétek alakulnak ki a fejlesztők és az érintettek között	3	5	Konfliktusok minimalizálása, konszenzus létrejötte. A fejlesztés korai szakaszában a fejlesztők együttműködnek a közösséggel, és az érdekkonfliktusokra elfogadható megoldást keresnek.
	VI. A helyi szereplők nem megfelelően elköteleződnek, nem kötődnek a beavatkozáshoz	2	5	Mivel a fejlesztés sikere, fenntarthatósága nagymértékben függ attól, hogy annak érintettjei, illetve általában a folyamatot befolyásoló közösség mennyire elkötelezett a beavatkozás iránt, ezért a kockázat csökkentése érdekében az érintettek döntéseikkel, munkájukkal, idejükkel is hozzájárulhatnak a tervezési, és fejlesztési munkához. A bevonástól azt várjuk, hogy megnöveli a fejlesztés eredményeinek elérését, illetve az eredmények, létrehozott javak fenntartását is elősegíti.

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)	Hatás (1-7)	A kockázat kezelésének módja
Az érintettek, célcsoport bevonásával kapcsolatos szakmai kockázatok	VII. A tevékenységek megvalósítása során nem megfelelően erősödik a társadalmi tőke, a közösség megtartó ereje	2	5	A megvalósítás során a közösség tagjai sokoldalú interakcióba kerülnek egymással. Különböző háttérű emberek, illetve csoportok ismerik meg egymás álláspontjait, értékeit, érdekeit. Következésképpen a közösségen belüli ismeretségi háló gyarapszik, potenciális együttműködési lehetőségek alakulnak ki, és ennek következtében növekedni fog a közösség tagjainak társadalmi tőkéje is.
	VIII. A közösség nem aktiválható, nem erősödik az érdekérvényesítő képessége, a fejlődési potenciálja a rendezvények megvalósítása során	3	5	A tevékenységek megvalósítása során célunk a közösségi kapcsolatok számának gyarapodása, mivel a közösségi összetartozás élményeinek átélésével megnő a csoporton belüli összetartás. Az együttműködés során átélt sikerélmények kapcsán a közösség tagjai tudatosabbá válnak abban, hogy a saját kezükbe vehetik a sorsuk irányítását, és összefogva, együttműködésben komoly lépéseket tehetnek. Az ilyen élmények hatására nő a kölcsönös bizalom, a közösség aktivizálódik, és növekvő mértékben függetleníti magát a külső körülményektől. A közösen megvalósított akciók jelentette társadalmi tanulás során erősödnek az egyén együttműködési, fejlesztési készségei, amelyek még hatékonyabbá teszik a közösségi akciókat, és végül jelentős mértékben megnőhet a közösség autonómiája.
	IX. A tevékenységek megvalósításával nem erősödik a térségi identitás	4	5	A kockázat csökkentése érdekében a térségi szereplők együttműködésével valósul meg a közösségi tervezés. A közös gondolkodás során különböző háttérű csoportok megismerik egymás nézőpontját, értékeit, másrészt a tervezés egyes kérdéseiben konszenzusos javaslatok születnek meg a település jövőjével kapcsolatban. Mindez erősíti a helyzethez kötődő, közösségi gondolkodást, a térségi identitást, amely az egyének életében, értékválasztásában is döntő, de az innovatív, a helyi lehetőségeket kihasználó térségfejlesztés alapja is.

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)	Hatás (1-7)	A kockázat kezelésének módja
Erőforrásokkal kapcsolatos kockázatok	X. Az időráfordítás nem megfelelő tervezése. A nem megfelelő idő, vagy a rosszul felhasznált idő/anyagi fedezet esetén előfordulhat, hogy a jól induló közösségfejlesztési folyamat nem tudja elérni a várt eredményeket, ami csalódáshoz vagy akár kölcsönös vádaskodáshoz vezethet a fejlesztők és az érdekelttek között.	3	6	A kockázat csökkentése érdekében a rendelkezésre álló időhöz mérjük a feladatokat, és választjuk ki az alkalmazott módszereket, illetve ezek alapján határozzuk meg az elvárásokat. A tevékenységeket hozzáigazítjuk a lakosság elérhetőségéhez, tekintettel vagyunk a napi munkabeosztásra, helyi ünnepekre.
	XI. Nem megfelelő anyagi háttér áll a rendelkezésre	3	6	A kockázat csökkentése érdekében a Helyi Cselekvési Terv készítése során feltárássra kerülő problémák megoldásához választjuk ki az alkalmazott módszereket és tevékenységeket, illetve ezek alapján határozzuk meg az elvárásokat, felülvizsgálatra kerül a pályázat tartalma. A költségeket a valós igények mentén kellő gondossággal tervezzük meg.
	XII. Nem áll rendelkezésre a megvalósításhoz megfelelő infrastruktúra és eszközök	2	3	A szükséges infrastruktúra és eszközigeny a tervezési fázis során kellő gondossággal azonosításra kerül.
	XIII. Nem megfelelő humánerőforrás áll rendelkezésre a megvalósítás során	2	3	A tervezési folyamat során megtervezésre kerül, hogy a megvalósítás egyes szakaszaiban hogyan fog változni az erőforrás szükséglet, illetve hol lehet szükséges olyan speciális szaktudásra (gazdasági, pénzügyi, jogi tanács, egyéb szakértői vélemény), amelyet külső személyektől szükséges igénybe venni.

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-7)	Hatás (1-7)	A kockázat kezelésének módja
Partnerség	XIV. Helyi segítők nem megfelelő számban állnak rendelkezésre, a külső szakértő nem vonja be a helyi szakértőket, esetleg nem látja át a potenciális érintettek sokszereplős, soktényezős, bonyolult rendszerét	3	4	A helyi segítők, szervezetek a közösségi felmérés során bevonásra kerülnek. A külső szakértő az érintett folyamat elején fokozott mértékben függ a helyi kapcsolatrendszerrel, befolyásos személyek segítségével. A kockázat csökkentése érdekében széles körű partnerség biztosítása, és a helyi támogató intézményrendszer érdekében olyan helyi szereplők meghívása valósul meg az előkészítő folyamatokba, akik hatékonyan segítségükre lehetnek a fejlesztőknek a bevonás folyamatában. Egyrészt minden részt vevő tagnak elkötelezettnek kell lennie a programokkal kapcsolatban, a részvétel mellett reprezentálnia is szükséges a legfontosabb döntéshozókat (polgármesterek, intézményvezetők, civil vezetők), a tervezésbe bevonható csoportokat („központi mag”).
	XV. A helyi kohézió nem erősödik, a partnerség nem bővül új szereplőkkel	3	4	A különböző érdekcsoportokat a különböző szinteken és különböző módokon szólítjuk meg és vonjuk be a tervezés, a megvalósítás és a részvétel folyamatába. A már beazonosított helyi szereplőket felkérjük, hogy ajánljanak további érintetteket, tegyenek javaslatot.
Jogi kockázatok	XVI. Közbeszerzés elhúzódása: A közbeszerzési eljárások megfelelő szakmai előkészítettségének hiánya	1	1	Az eljárás megfelelő előkészítése, szakmai szolgáltatás igénybevétele.
	XVII. A vonatkozó jogszabályok és eljárásrendek időközi változása miatt a projekt nem lesz azokkal összhangban	7	7	A jogi, eljárásrendi és tartalmi követelményeket meghatározó intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás, illetve a vonatkozó jogszabályok és eljárásrendek módosításainak folyamatos figyelemmel kíséréssel a kockázat jelentősen csökkenthető. A projekt számára vis maior helyzet megfelelő kezelése. A megvalósítási időszak meghosszabbítása.

Valószínűség-hatás mátrix meghatározása:

A bekövetkezés valószínűsége és az okozott hatás alapján az alábbi valószínűség-hatás mátrixba foglalható össze valamennyi kockázati tényező. A jobb felső részen a kritikus, a bal alsó részben pedig az elhanyagolható kockázati tényezők helyezkednek el.

hatás	7		IV	II				XVII
	6			V, X, XI	III			
	5		VI, VII	VIII,	I, IX			
	4			XIV, XV				
	3		XII, XIII					
	2							
	1	XVI						
	0	1	2	3	4	5	6	7
valószínűség								

A mátrix alapján megállapíthatjuk, hogy kritikus kockázati tényezőként került meghatározásra a jogszabályi környezet változása, emellett valamennyi számba vett kockázati tényező esetén fokozott figyelmet szükséges fordítani azok mérséklésére vagy elkerülésére, mivel hatással bírnak a megvalósítás eredményességére.

A legnagyobb kockázatot jelenleg a *COVID járványügyi veszélyhelyzet* miatt rendezvényszervezésre vonatkozó korlátozó, illetve tiltó rendelkezések jelentik a projekt megvalósítására (*XVII. kockázatba* sorolt). A veszélyhelyzettel kapcsolatos jogszabályok a projekt megvalósítási időszakában már többször, illetve jelenleg is korlátozzák, illetve tiltják a rendezvények szervezését, mely kihat az indikátorszámok teljesítésére, teljesíthetőségére. A projekt számára jelenleg a megvalósítási időszak meghosszabbítása jelentheti a megoldást.

Erős kockázatot jelenthetnek a projektre a *II. A megvalósuló tevékenységek nem tükröznék értékváltozást*, és a *IV. A tervezés nem valós igényű fejlesztésre alapul, illetve adott fejlesztés által megválaszolatlanul hagyott szükségletek feszültséget keltenek a fejlesztők és az érdekeltek között* elnevezésű kockázatok lennének az eredményekre, ugyanakkor a tervezés során a közösségi felmérés ezen hatások valószínűségének csökkentését szolgálták, továbbá a megvalósítás során kiemelt figyelmet fordítanak a konzorciumi tagok és a közösségszervező ezen kockázatok elkerülésére.

A legnagyobb valószínűségű kockázatként került megfogalmazásra a *III. Innovatív megoldások hiánya*, az *I. A közösség bevonása, aktivitása nem hatékony, esetleges érdekellentétek alakulnak ki*, a *IX. A tevékenységek megvalósításával nem erősödik a térségi identitás* elnevezésű kockázatok, melyek szintén jelentősebb hatással lennének a fejlesztés eredményeire. A tervezés és a megvalósítás során megkezdődött a közösség erősítése, a társadalmi párbeszéd kialakítása.

A közösségi felmérés során készített interjúk, kérdőívek és lefolytatott beszélgetések segítségével az aktivitás növelését, az érdeklentétek elkerülését, olyan új programok, rendezvények, valamint programelemek kidolgozását fogalmazta meg a konzorcium, melyek valóban erősítik a helyi közösségek együttműködését, növelik az aktív közösségi tagok létszámát és segítik a helyi identitás, a helyi kötődés és elkötelezettség erősödését.